Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA 14 KASIM 1979

500 KURUŞ

Atatürk'ün Bugünkü Önemi

Açık Oturum

Doğu Perinçek, Prof.Turan Güneş
Doç.Dr. Emre Kongar

Cumartesi Günü Tam metin **Aydınlık**'ta

Atamalar başlıyor

Demirel, Merkez Bankası Başkanlığına Turgut Özal'ı getirmek istiyor

7. SAYFAMIZDA

YANKILAR

Türk-İş, önerilerini açıkladı

● TÜSIAD Genel Başkanvekili, yeni hükümetin radikal çözümler getirmesini istedi

7. SAYFAMIZDA

■ DEMİREL-ECEVİT GÖRÜŞMESİ 5 SAAT SÜRDÜ

■ ECEVİT BUGÜN AÇIKLAMA YAPIYOR

"Ne aldık ne verdik" tartışması başlıyor

● *Ecevit, hükümete devrettiklerini sayıp döktü ve olumlu bir tablo çizdi*

● *Hükümetin ilk uygulamasına göre, hastanelerde 30 lira olan muayene ücreti 5 liraya indirildi*

● *Hükümet programının görüşülmesinde siyasi parti yöneticileri sınırsız konuşabilecek*

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı ve eski Başbakan Bülent Ecevit ile AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel arasında "Ne aldık, ne verdik" tartışması başladı. Dün Demirel'i makamında ziyaret eden Ecevit'in Demirel'e halen hükümetin elinde bulunan meseleler hakkında ayrıntılı bilgi verdiği, bu arada yeni hükümete devrettikleri işler ve imkanları anlattığı öğrenildi.

Ecevit'in bugün düzenleyeceği basın toplantısında Demirel'e devrettiği envanterle ilgili olarak geniş bir açıklama yapması, Demirel'in de bu açıklamayı cevaplaması bekleniyor.

Ecevit'in konuşmasının esasını oluşturan "Ne bulduk, ne bırakıyoruz" envanterinin esasını eski Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin'in hazırladığı listenin oluşturduğu bildirildi.

Listede Ecevit hükümetinin 1978 başında devraldığı durumla, şimdiki durum karşılaştırılıyor ve ekonomi, dış borç ve kredi miktarı, enerji, anarşi, uluslararası ilişkiler, milli savunma ve güvenlik konularında sağlanan gelişmeler anlatılıyor.

Hükümet, Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında sabah saat

(Devamı sa. 7, sü.3'de)

ANKARA HAVASI

Sihirli formül

Nuri Çolakoğlu

7. SAYFAMIZDA

Zafer kazanan komutan

Dün Bakanlar Kurulu ile beraber Anıt Kabri ziyaret eden yeni başbakan Süleyman Demirel zafer kazanmış komutan edasıyla yürüyordu. Demirel Anıt Kabirdeki özel defteri imzalarken de "Atam müsterih ol. Türk milleti birlik, beraberlik, kardeşlik, huzur, güven içinde yaşayacaktır" diyordu. (Fotoğraf: AA)

Apocular Urfa'da iki köylüyü katlettiler

Bayrampaşa'da dün de bir kahveci öldürüldü

● ***Bursa'da soyulan bir kuyumcudan 8 milyonluk altın çalındı***

● ***Bir jandarma eri otosunu bankanın önüne parketmek isteyen bir yurttaşı öldürdü***

İSTANBUL (ÖZEL)

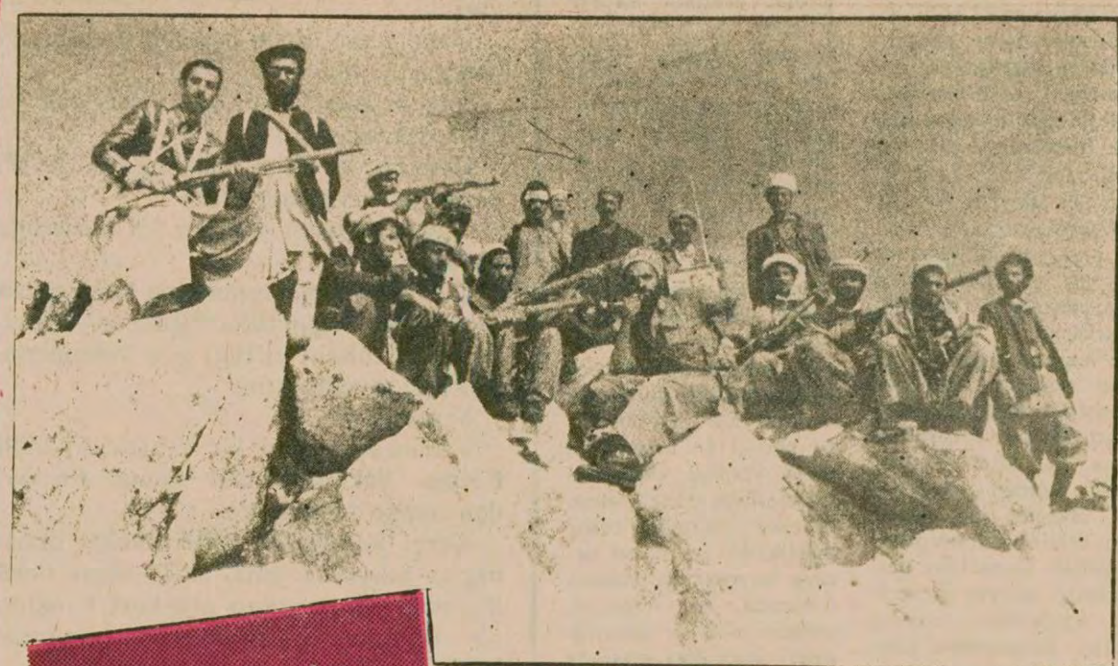
İstanbul Bayrampaşa'da bir kahvehaneye yapılan baskın sonucu kahve sahibi Necati Conger öldürüldü.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, Bayrampaşa Dökümhane Caddesinde bulunan kahvehaneye gelen silahlı üç kişiden biri kapıda bekledi, diğer ikisi içeri girdiler. Kahvehaneye giren silahlı kişiler, burada bulunan iki kişiyi tesirsiz hale getirdikten sonra; kahvehane sahibi Necati Conger'i yaylım ateşine tuttular.

Öldürülen kahvehane sahibi Necati Conger, evli ve bir çocuk babası idi.

Silahlı üç kişinin saldırısı sonucu kafasından yediği altı kurşunla kanlar içinde yere serilen Necati Conger'in ölümü Bayrampaşa'daki çevre esnafı tarafından nefretle kınandı. *(Fotoğraf: Zafer BAŞAR)*

DİĞER ANARŞİ HABERLERİ 5. SAYFADA

Dağlık Badakşan Eyaletinde yaşayan Patan kabilelesine mensup gerillalar, bir operasyondan sonra.

Afganistan'da müslüman gerillalar Sovyet sınırı yanındaki Badakşan bölgesini kurtardı

Göğüslerine bomba bağlayarak Rus tanklarının önüne atlıyorlar

Moskova yanlısı dikta rejimine karşı bağımsızlık ve özgürlük için savaşan Afganistan Müslüman gerillaları. *(Fotoğraf: AYDINLIK)*

İSLAMABAD (THA)

Pakistan'da Urdu dilinde yayınlanan "Jung" gazetesi, Afganistan'da Müslüman gerillaların göğüslerine bomba bağlayarak kendilerini Sovyet yapısı tankların önüne attığını bildirdi. Gazete Müslümanların uyguladığı intihar taktiği sonucu Sovyet yapısı 22 tankın tahrip olduğunu kaydetti.

Aynı gazetenin haberine göre, Müslüman gerillalar, Sovyet askerlerinin desteğindeki hükümet kuvvetleri ile 3 gün süren şiddetli bir çarpışma yaptılar ve bunun sonucu Sovyet sınırındaki kuzeydoğu eyaletlerinden Badakşan'ın önemli bir kısmını ele geçirdiler.

"Jung" gazetesi haberlerinde, Afganistan hükümet kuvvetlerine bağlı 2 bin 600 kişiden oluşan

(Devamı sa. 7, sü.10'da)

Perinçek: "AP, durumunu iyi değerlendirmeli"

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) Genel Başkanı Doğu Perinçek, "AP seçimden memnun görünmektedir. Ama durumu iyi değerlendirmelidir. Çünkü kendisinin de iktidarda olduğu dönemlerin üzerinden çok geçmemiştir" dedi.

TİKP Güdül İlçe Örgütünün açılışında yaptığı konuşmada, Ecevit hükümetini eleştiren Perinçek, Ecevit'in halkın rüzgarını arkasına alarak iktidara geldiğini, ancak halkın istekleri doğrultusunda Türkiye'nin meselelerinin üzerine yürüyemediğini söyledi. Ecevit'in süper devletler arasında denge siyaseti izlediğini, kararlı tutum almadığını belirten Perinçek, anarşiyi önleyememesinin nedenlerinden birinin de MHP'nin üzerine kararlılıkla yürümemesi olduğunu söyledi.

Konuşmasında AP'yi de değerlendiren Perinçek, AP'nin MC hükümetlerinden sonra millet

(Devamı sa. 7, sü.5'de

BELGELERLE ORTAYA ÇIKTI...

PROF. Dr. ŞEMSİ GÖK

Adli Tıp Başkanı Şemsi Gök, bir silahlı saldırı olayının raporunu hazırlayan uzmana gönderdiği ve kendi el yazısı ile yazdığı talimat. Gök, ayrıca kurumdaki yakınlarına "sus payı" olarak Cumhuriyet Savcılığını da yanıltarak çıkar sağladı. (üst de solda) Adli Tıp, Başkanı Şemsi Gök, adı bir çok rüşvet ve yolsuzluk iddialarına karıştı. (sağda)

Adli Tıp'ta raporlar tepeden gelme emirlerle çıkıyor

● *Kurum Baskanı Semsi Gök, kurumdaki yakınlarına "sus payı" olarak devlet kesesinden çıkar sağlıyor*

İSTANBUL (ÖZEL)

Adli Tıp Başkanı Şemsi Gök, Kurumda çalışan uzmanlara müdahalede bulunarak onları gerçeğe aykırı olarak rapor hazırlamaya zorluyor. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Adli Tıp Kürsüsü Başkanlığı da yapan Şemsi Gök'

Kurumda çalışan yakınlarını da belli dallarda uzman göstererek çıkar sağlıyor.

Adli Tıp'taki bazı olaylarla ilgili verilen raporların, rüşvet ve kayırma ile gerçeğe aykırı olarak yazıldığı iddiaları üzerine yaptığımız araştırma sonucu, Kurum Başkanı Gök'ün uzmanların hazırladığı raporlara müdahale eden talimatlarını ve yakınlarına sağladığı çıkarları belgeleriyle ortaya serildi.

(Devamı sa. 7, sü.1'de)

"SAVAŞ DURUMU" OLDUĞU GEREKÇESİYLE İRAN BM'YE BAŞVURDU

İran, ABD'den Şah'ın suçluluğunu kabul etmesini istiyor

İran, Libya ile ilk kez diplomatik ilişki kurdu

TAHRAN (AJANSLAR)

İran'ın başkenti Tahran'da hükümetin ve Ayetullah Homeyni'nin desteklediği Müslüman öğrencilerin ABD elçiliğindeki işgali 10 gününü

(Devamı sa.7, sü.8'de)

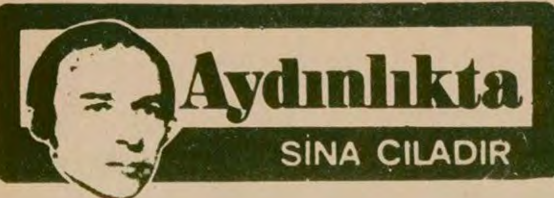
Iranlı öğrencilerin Tahran'daki ABD Elçiliğindeki işgali, açlık greviyle destekleme eylemleri dün sona erdi. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Demirel ve üç tutum

Oral Çalışlar

Yeni hükümetin kurulmasıyla birlikte çeşitli kesimler görüşlerini belirtmeye başladılar. Bu konuda dikkat çekici olanı, iki anarşi mihrakının açıklamalarıdır. Önce Moskova yanlıları başladı. Onlara göre, Demirel 3. MC'yi hazırlıyordu. Demirel'in hükümetini kurmasıyla birlikte faşist saldırı dalgası gelecekti. Revizyonistlere göre devlet desteğinde gelecek olan azgın faşist saldırı kampanyasına karşı, silahları yağlamak gerekiyor. Bazı grupların da bu propagandanın etkisinde kalarak yerlerini yurt-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

CHP Kurultayı

CHP, hayli gürültülü bir Kurultayı daha arkada bıraktı. CHP Kurultayı üzerine bugüne dek çok şey söylendi, kuşkusuz bundan böyle de söylenecektir. CHP Kurultayı üzerine bugüne dek söylenenlerin bir özeti çıkarılacak olursa, Kurultay, gerek CHP için ve gerekse Türkiye için başarısız olmuştur. Biz, bu değerlendirmeye katılıyoruz.

CHP'nin arkada bıraktığımız Kurultayından, çok şey olmasa bile, bazı şeyler bekleniyordu. Çünkü Kurultay, çoğu zaman zaferlerden çok daha öğretici olan bir yenilgiden sonra toplanıyordu. CHP'nin güdümlediği hükümet, iki yıllık deneyden sonra halk kitlelerinin desteğini yitirmiş ve çekilmek zorunda kalmıştı. CHP örgütü doğal olarak tedirgindi. Kurultayda başarısızlığın nedenlerinin ortaya çıkarılmasını bekliyordu. CHP'nin en üst organı, besbelli ki bı' sorunu çözecekti...

Hepimizin bildiği gibi, CHP Kurultayı, bekleneni veremedi. Kurultay "sen-ben" kavgası şeklinde geçti. Bunun doğal sonucu olarak da, sağlıklı siyasetler üretmek yerine, yeni yeni hizipler üretti! Parti, bir "cadı kazanı" görünümü kazandı!...

Hemen belirtmek gerekir ki, bu, son derece üzücü bir durumdur. CHP gibi halen de geniş bir kitle tabanına sahip partinin, derlenip-toparlanması gereken Kurultayından, tam tersi, biraz daha dağılarak çıkması, bugün için ülkemizin cıkarları ile bağdaşmıyor. CHP Kurultayındaki başarısızlık, Türkiye'nin yakın geleceğini olumsuz yönde etkileyebilir.

Peki CHP Kurultayı niçin başarısız geçmiştir? Bu soru, enine-boyuna tartışılmalıdır. CHP Kurultayının ortaya koyduğu olumsuz tablo karşısında lakayt bir tavır takınmak, "En nihayet bir burjuva partisi, başka ne beklenebilir ki!" türünden yaklaşımlarda bulunmak, doğru bir tutum olamaz. Biz istesek de, istemesek de, CHP somut bir gerçekliktir ve daha uzun yıllar Türkiye siyasetinde olumlu ya da olumsuz roller oynayacaktır. Sorumlu devrimcilere düşen görev, dün olduğu gibi, bundan böyle de, şu anki bütün olumsuz şartlara rağmen, CHP'nin ülke siyaseti içindeki olumsuz yanlarını törpülemeye çalışmak, ama öte yandan olumlu yanlarını bilemektir. Bu bakımdan, CHP Kurultayının, bu partiye getirdiği yeni kargaşayı daha da artıracak biçimlerde ele alınması son derece hatalı bir tutum olur.

Evet, CHP Kurultayı niçin başarısız geçmiştir?

CHP Kurultayının başarısızlığı, CHP'nin güdümlediği hükümetin iki yıllık başarısız deneyinin, Parti içindeki bir izdüşümünden başka bir şey değildir. CHP'nin güdümlediği hükümetin niçin başarısız olduğunu düşünelim. CHP ağırlıklı hükümetin başarısızlığı, ulusal bir ekonomi-politika izleyememesi ile, anarşiye karşı kararlı bir tavır takınmaması noktalarında düğümleniyordu. Ecevit hükümeti, iki süper devlet arasında bocalamış, Üçüncü Dünya ülkeleriyle sağlıklı bağlar kurmaktan kaçınmış, MHP ve "TKP" gibi anarşi odaklarının üzerine yürümekte kararsız davranmıştı.

Ecevit hükümetinin halk kitleleri karşısında itibarını zedeleyen nedenler bunlardı.

CHP Kurultayında esas olarak bu noktaların ele alınması gerekirken, yani CHP'nin siyasi zaaflarının açığa çıkarılması gerekirken, bu yapılamamış, örgütsel hatalar, örgütün siyasetlerinde değil, fakat bu siyasetlerin birer taşıyıcısı durumunda olan kişilerde aranmıştır. Bir benzetmeyle, orman göz önünde dururken, tek tek ağaçlarla uğraşılmıştır.

Kuşkusuz bunun başlıca sorumlusu, parti içinde farklı görüşlerin var olabileceğini kabul etmeyen, Kurultayda tipik bir İsmet Paşa tavrı takınan Genel Başkan Ecevit'tir. Ecevit'in, parti siyasetlerini en geniş özgürlük ortamında tartışmaya sunmak yerine, hırçın bir hizipbaşı gibi davranması, zaten muhalefet bilincine ve cesaretine yeteri kadar sahip olmayan parti içindeki çeşitli grupları da olumsuz yönde etkilemiştir. Bu kargaşa içinde, parti siyasetlerine nispeten tutarlı eleştiriler yönelten birkaç delegenin olumlu çabası da güme gitmiştir!

Denilebilir ki, CHP Kurultayının başarısızlığı, CHP'nin özellikle son iki yıllık hükümet deneyi sırasında iyice hissedilen hatalı siyasetlerinin göz ardı edilmesiyle ilgilidir, temel neden budur.

CHP, hiç değilse bundan böyle, son Kurultayda iyice açığa çıkan bünyevi zaaflarından sıyrılmak istiyorsa, hizipleri (üç-beş saylav hizip sayılmaz) tasfiye etmek ya da hizipler arasında ilkesiz "birlik"ler kurmak yolunu değil, Türkiye'nin gerçeklerine uygun berrak siyasetler üretme yolunu tutmalıdır. CHP'de **birliği ancak bu sağlar. İki yıllık hükümet deneyi** ve hatta son Olağanüstü Kurultaydaki olumsuz tablo, sağlıklı siyasetler üretilmesi için eşsiz birer ders ya da malzeme olabilir. Ne İsmet Paşa türü tepeden inmeciliğin ve ne de "saylav" tipi ikiyüzlülüğün CHP'ye hiç bir yararının olamayacağı, belki de en berrak şekilde son Kurultayda yaşanmıştır.

Tabii, anlayabilenler için...

Devrime verdiğim zararları nasıl telafi edeyim derken Aydınlık' ın kampanyası imdadıma yetişti

Evet, bu satırları yazan ben, geçmişte devrimci harekete çok zararlar verdim.

Şöyle ki; Kayseri'de kırtasiyecilik yapmaktayım. 1976'dan başlayarak bir süre H.Yolu tekkesinin etkisinde kaldım.

O dönem ideolojik ve siyası hiç bir bilgim yoktu. H.Yolu ne yazarsa, onu çok bağnaz bir biçimde savunur, devrimcilerle tartışırken hiç iyi davranmazdım. Hatta beni siyasi yönden altettikleri zaman onları dükkanımdan kovar ya da saldırırdım. Çünkü şefler böyle yapmamızı isterdi.

Aydınlık'ın ilk kampanyasına katılmadım, beni revizyonist rüzgar etkilemişti. Bu rüzgar Aydınlık çıktıktan sonra da sürdü. Ta ki 1978 Mayısına kadar.

Aydınlık'ı, gazete bayii olmamdan da yararlanarak satışını engelledim. Tezgaha koymayarak sakladım. Etkileyebileceğim halktan insanlara bu gazeteyi almamalarını öğütledim. Ama artık şunu biliyorum ki, okumaya, düşünmeye, sadece faşistler ve sahte solcular düşman. Kitap yakarak devrimcilik olsaydı, en büyük devrimci Hitler ve onun Kültür Bakanı Göbels olurdu.

Günlük AYDINLIK'ın hayatımdaki değişmede etkisi büyük oldu. Ancak geçmişte yaptığım hataları nasıl telafi edecektim? Bunları düşünürken "Daha güçlü daha güncel bir AYDINLIK" kampanyası imdadıma yetişti. Bu kampanyada 3000 lira bir katkım olacak. Ayrıca tüm gücümle kampanyayı tanıtmak, kampanyayı ve gazetemizi daha geniş bir kesime iletmek için çalışıyor, çalışıyor, çalışıyoruz.

C. ŞİMŞEK

Aydınlık ile omuz omuzayız

"Bizler Kastamonulu devrimci ve yurtseverler, aramızda topladığımız 2000 lirayla hepimizin gazetesi Aydınlık'ın kampanyasına katıldığımız için büyük bir sevinç içindeyiz.

"Biliyoruz ki, Aydınlık'a ulaşan her kuruş, özgürlük düşmanı karanlık güçlerin kafasına inen bir balyoz oluyor. 26 arkadaş ancak bu kadar toplayabildik, arkadaşlarımızın maddi durumları kısıtlı hepimiz burada gurbetteyiz, ama tabii ki daha toplamaya devam edeceğiz.

"45 milyon Türkiye halkının Moskova'nın yıkıcılığına ve MHP'nin terörüne karşı birliğini yürekten destekliyoruz.

"Aydınlık gelişip büyüdükçe, onun birlik fikirleri geliştikçe, bütün özgürlük ve birlik düşmanları hakettikleri yere gidecekler.

"Tüm Aydınlık çalışanlarına mücadelelerinde başarılar diler, onlarla daima omuz omuza olduğumuzu bildiririz. Selamlar".

FİKİR MEYDANI

ALEME KÖR, MİLLETE CAHİL DİYENLER

Niyazi Ağaç

ÜLKEMİZDE yapılan 14 Ekim seçimi sonuçlarının gösterdiği en önemli örneklerden biri de Türkiye halkının birşeye saplanıp kalmadığı, tutucu olmadığı ve hayata daha canlı olarak baktığıdır. Halkın bu tutumu ülkemizin geleceği açısından paha biçilmez bir değer taşımaktadır. Türkiyenin özellikle beş yıllık siyasi hayatı ve seçimlerin sonuçlarına bakıldığında MHP'nin ve Sovyet revizyonistlerinin başını çektiği zorbalık ve terörün emekçi halkı sindirme ve siyasi hayattan uzaklaştırma çabalarına rağmen, yapılan seçimlerde halkın oyları ile bölücülük, terör odaklarına ve zorbalığa karşı tutum almayıp zorbayı bağrına alan parti ve iktidarlara karşı tutum aldığını, oylarını bu temelde mevzilendirdiğini ve siyasetle daha canlı bir şekilde ilgilendiğini göstermektedir. 1977 yılı sonunda halka ve ülkeye ekonomik çöküntü, huzursuzluk ve faşist zorbalıktan başka birşey vermemiş Türkeş'in partisini bağrına alan AP önderliğindeki MC iktidarının yıkılışı, CHP'ye iktidar olma yolunu açtı ve halkın oylarının da CHP iktidarını kurma cephesinde mevzilendiği görüldü. Ecevit hükümetinin birlik, barış, özgürlük isteği doğrultusundaki mevzilenen emekçi halkın isteklerine ters düşmesi 14 Ekim seçimi sonuçlarını doğurdu.

Halkın bu canlı tutumu "alemi kör, milleti cahil" görenlere önemli bir ders olması gerek.

1977 seçimlerinde, sahte solcular CHP'nin iktidara gelmesine "çok tehlikeli" birşey diyorlardı. Tehlikeyi şöyle açıklıyorlardı: "CHP halk tarafından sol bilinen reformcu bir partidir, iktidara gelmesiyle halkın mücadelesi duracak, halk pasifleşecektir". Sonuç? Bu dalkavuklara göre, Türkeş'in içinde yer aldığı MC başta kalmalıydı ki, halka baskı ve zorbalık yapsın ve böylece halk da uyansın. Sahte solcular, bu kafalarıyla zorbalar kervanında yerini alıyor, baskı, zorbalık ve zulmü emekçi halka reva görüyorlardı.

Halbuki Türkiye'de olup biten bütün olaylarda ve seçimlerde de ara rejimcilerin şerbeti ile kafayı bulan sahte solcular, seçimleri boykot cızıltılarıyla kendilerinin kör ve cahil olduklarını gösterdiler. Gene ezberlenen bazı boş laflar ve patırtı gürültü ile ve mezhep, inanç ayrılıklarını istismar yoluyla ayakta kalacağını düşünen politikasız politikacılara karşı da halkın takındığı tavır, "halkın kör ve cahil" olmadığını, somut hayat içinde, kendi öz tecrübeleri ile doğruyu ve yanlışı ayırdığını göstermekte idi.

Sahte solun ve bazı politikacıların halkı hor gören anlayışlarının tam tersi, emekçi kitleler, artık politikaya daha fazla ağırlığını koymaktadırlar. Hangi siyasetin ülkenin ve halkın yararına olduğunu, hangisinin zararına olduğunu bilmektedirler ve zararlı gördüğü siyasetlerin ve siyaset adamlarının karşısına çıkmaktadırlar. Kısaca halkın bu tutumunun Erzincan'daki seçimlere nasıl yansıdığına bir göz atalım.

Erzincan'daki 14 Ekim seçimlerinin en önemli yönü MHP'nin gerilemesiydi. Bilindiği gibi Erzincan, Alevi ve Sünni yurttaşların birlikte yaşadığı bir ilimizdir. Alevi-Sünni halk, yıllardan beri birlikte yaşamış, acıyı tatlıyı birlikte tatmış, hatta kız vermiş, kız almış, akrabalıklar kurmuş ve 1970-1971 yıllarına kadar hiç bir olayın görülmemiştir. "Huzurlu şehir" Erzincan'da, MHP'nin ortaya çıkmasıyla birlikte halkın birliği, Alevi-Sünni halkın dostluğu, kardeşliği bozulmuş ve kargaşalık başlamıştı. MHP, Alevi ve Sünni yurttaşlar arasında körüklediği düşmanlıkla güç topluyordu. Alevi-Sünni ayrılıklarını körükleyip 1974 olayları gibi şiddetli çatışmalar yaratma yoluyla, "Sünnileri kurtarma" propagandasını işleterek yarattığı bölücülük ve terörle belirli güç toplamış oluyordu.

MHP, Erzincan'da 1973 seçimlerinde 3473 oy alırken 1977 seçimlerinde beş misli oy artışını sağlayarak 18180 oya ulaşmıştı. Ve Erzincan Belediye Başkanlığını da kazanmıştı.

Türkeş'in, "kalelerimizden" biri diye söz ettiği Erzincan'da, Türkeş'in partisi, bu seçimlerde halktan okkalı bir şamar yiyerek, oylarının yüzde 24'ünü yitirmiş oldu. Mezhep ayrılığı, bölücülük, anarşi ve kargaşalığı benimsemeyen halk MHP'den elini çekti.

MHP'nin yürüttüğü bölücülük ve terörden, Türkiye'de olduğu gibi, Erzincan halkı da nefret etmekte ve halk arasındaki birlik eğilimi güç kazanmaktadır.

Kendisi için kötü olan bu durumu tespit eden MHP, içine girdiği bu tecriti kırmak için seçimlere 3-4 ay kala AP ve MSP'ye seçimlerde ortak milliyetçi aday teklifinde bulundu. MHP'nin bu teklifi AP tabanında hoş karşılanmadı. MHP ne kadar zorladı, işin tantanasını yaptıysa da AP tabanında taraf bulmayan MHP'nin isteği gerçekleşmedi. AP tabanından gelen tepki ve tutum, Erzincan'da Türkeş'in partisiyle birleşmeme ve tutum alma rüzgarını estirdi. Irkçı ve bölücü zorbalığın başını çeken Türkeş'in partisine karşı tutum alma, kazanma, kaybetme gibi bazı konularda tereddütlü AP yöneticileri ve Demirel, seçim sonuçlarını iyi bir değerlendirmeye tabi tutmalı ve ders çıkarmalıdır. Şunu görmelidirler ki, bölücülük ve zorbalıkla birleşen kaybeder. Bölücü ve zorbaya karşı tutum alan kazanır.

Yukarıdaki tablo bütün politikacılara da önemli bir uyarıdır. Bugün herkesin yapması gereken en güzel şey, meseleleri iyi değerlendirip cesaretli siyasetlere ve açık politikalar izlemeye sahip olmasıdır. Bölücülüğün ve terörün başını çeken MHP ve RUSYA'NIN zorbalığına teslimiyet gösterenlere, emekçi halkın iktidar olma şansı tanımadığı gün gibi açıktır.

Bugün ülkemizin ve emekçi halkın çıkarları MHP terörü ve Rusya'nın yıkıcılığıyla çatışmaktadır. Hükümeti kuracak olan Demirel, "milletin birliğini" sağlamaktan bahsediyor. Demirel Ülkemizin ve milletin birliğini istiyorsa, MHP ve RUSYA'YA karşı milletin birliği için çaba sarf etmelidir. Demirel'in partisinden ve ülkemizin çıkarlarından yana olan tutum budur. AP'ye oy veren seçmenin Erzincan'da Türkeş'in partisine karşı takındığı tutum, halkın neyi istediğinin, nasıl bir politika izlenmesi gerektiğinin ifadesidir.

Erzincan'daki 14 Ekim seçimleri sonucunun dikkat çeken önemli bir yönü de CHP'nin güçlü olduğu Erzincan'da bu seçimlerde oy kaybına uğraması ve bir senatörünü bu ilde yitirmesi oldu. CHP'nin Erzincan'da seçimlerden önceki bütün politikası ve hesabı MHP'nin yaratmak istediği "Alevi düşmanlığından" yararlanarak bu kesim içerisinde oy toplamaktı. Ancak seçim sonuçlarının gösterdiği bir gerçek vardı, o da CHP'nin de MHP'nin de seçimlerde aldığı oy, mezhep ve milliyet çatışmalarını körükleyen tutumun Erzincan'da halk arasında destek bulmadığını gösterdi.

Türkiye'deki ekonomik buhran, anarşi belası ve hükümetin başarısızlığı halkın kafasında kocaman soru işaretleri olup kalmış, emekçi halkın bunlara cevap aradığı bir dönemde, seçimler boyunca ülkede olup bitenden ve halkın kafasındaki soruların bir tekine bile cevap veremeyen CHP milliyet mezhep meselelerine sarılarak patırtı gürültü ile yola çıkmış ve yenik düştüğü yolun sonunu böyle bitirmiştir.

CHP içerisinde senatörlük adaylığı için yapılan ön seçimlerde, liste başı olmayı kaybeden milletvekili Nurettin Karasu'nun desteklediği adayın ve senatör Niyazi Ünsal'ın kaybedip milletvekili Lütfü Şahin'in desteklediği adayın liste başını kazanması, CHP içindeki çekişmeler, dedikodular ve kargaşa dozunu artırmıştı. CHP toplantılarında ülke meselesi, halkın meselesinde tek söz edilmiyor, kaybeden ve kazanan adayların işi gücü birbirlerine ver yansın olmuştu. Bir babanın hayırsız evlatları rolünü oynayan aynı partideki insanların tutumları CHP'li seçmenin gözünde gülünç pozunu almış ve seçmenin tepkisini çekmişti. Bu karışık durumu daha da ileri götüren CHP, seçmen yurttaşların öfkesini her geçen gün üzerine topluyordu. Nurettin Karsu'nun desteklediği adayın ön seçimi kaybetmesi üzerine, Karsu, karşısındaki rakibin oy kaybına uğraması ve kazanmaması için ekibi ile birlikte "oy kullanmayın" propogandasına girişmişlerdi. Bu duruma tahammül edemeyen CHP'li seçmenlerle Karsu arasında birçok sert sürtüşmelere yol açtı ve halen CHP'li seçmen arasında tartışılan önemli konu haline geldi. Sahte solun ve ara rejimcilerin seçimleri boykot eylemlerine giriştikleri ve ülkemizde özgürlüklerle zorbalığın güreştiği bu ortamda CHP'li bir milletvekilinin bu duruma düşmesi acı bir sonuçtu. Bu durumun kime hizmet ettiği üzerine yorum yapmaya gerek var mı?

Gene ön seçimlerde liste başı olmayı kaybeden Niyazi Ünsal seçimi kaybetmesi üzerine gazetelere verdiği demeçlerde "seçimi kaybetmenin tek nedeni Sünni olmamdır" diyordu. Bu olumsuz ve halkın tepkisini çeken açıklamayı yapan Niyazi Ünsal halbuki önceki seçimlerde CHP'li seçmenler tarafından seçilmiş ve senatör olarak parlamentoya gönderilmişti.

Sözü uzatmadan Sayın Niyazi Ünsal'a bir soru sormak geliyor içimden. Peki Sayın Niyazi Ünsal, önceki seçimlerde CHP'li seçmen yurttaşlar sizi senatör olarak seçip de Ankara'ya gönderdiğinde o zaman Sünni değil miydiniz?

Halk bölücü değildir. Yüreği birlik özlemleriyle doludur. Ancak halkın arasına bölücülüğü koyanlar, Alevi, Sünni, Kürt, Türk ayrılıklarını körükleyip kendi çıkarlarını bu temelde inşa eden bazı politikacılar olmuştur.

Alevi Sünni ayrılıklarının körüklendirilmek istendiği Erzincan'da, kaybetme meselesini Sünnilik meselesine bağlamak karanlıkta yatan bölücü kurdun dişlerini parlatmasından başka bir işe yarar mı? CHP'nin Erzincan'da olduğu gibi Türkiye çapındaki bu duruma düşmesi siyasi ve örgütsel çizgisine bu özelliği veren etkenlerin başında Türkiye'de ve dünyadaki gerçeklerden kopuk olmasından gelmektedir. CHP'nin geçmişini incelediğimizde parti içi mücadelenin eksik olmadığını görürüz. Bu doğal bir durumdu. Ancak önemli olan bu mücadelenin, CHP'nin neye ve kimlere hizmet ettiğidir. Sayısız hiziplere ve kişilere bölünmüş, hizipçiliği "Marifeti nimet" sayanların tozu dumana kattığı siyasi bir örgüt, bir parti, ülkemizin kargaşalık anarşi, mezhep ve milliyet çatışmalarından kurtulması hedefindeki MHP, Rusya ve sahte solu tecrit edip de halkı birleştirebilir mi? Bunu yapabilmesi için önce kendi birliğini sağlamalıdır. Bugün açıkça hizipler diyarı görünümü alan CHP'nin içine girdiği en önemli ve esaslı yönünü oluşturan mesele, ülke yönetiminde kitleleri kavrayan cesur politikalar ve tezleri ortaya koymaktan yoksun olmasıdır. Bu nimetten yoksun olan bir partinin kendi kadroları arasında siyasi disiplini ve birliği sağlaması mümkün değildir. Kendi partisinin ve kadrolarının doğru siyasetler temelinde birliğini sağlamayan bir partinin Erzincan'da olduğu gibi Türkiye'de de emekçi halkı birleştirmek imkân ve ihtimali yoktur. Erzincan gibi CHP'nin güçlü olduğu bir ilde önceki oranla güç kaybına uğramasının en önemli etkenlerinden biri de CHP'nin halkın birliğini, kardeşliğini bozan bölücülük ve zorbalık karşısında etkin tutum alması, hatta bazen de bu bölünmenin içine girmesiydi.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

At çıktı!

Demirel'in cebinden "At mı çıkacak, Kurt mu çıkacak" diye günlerce sorduk durduk.

Kahvede, sokakta, otobüste ya da gazete köşelerinde hep bu bilmeceye kafa yorduk.

Kimimiz Türün'lü, Elverdi'li, Ömer Naci Bozkurt'lu, velhasıl "kurtlu" bir 3. MC umduk.

Kimimiz (bizim gibi) yeni kabinenin 3. MC olamayacağını savunduk.

Sonunda da bu bilmecenin çözümüne kavuştuk.

İşte önceki gün yeni kabine açıklandı. Kıratlılarla (hakiki AP'lilerle), bozkurtluların (MHP yanlısı AP'lilerin) kabinede köşe kapma yarışını kıratlılar kazandı.

Hatta kabinede üç eski CHP'li yeralırken; Bilgiçler, A.Naili Erdemler gibi MHP yanlısı AP'liler kabine dışı kaldı.

Velhasıl, Demirel'in cebinden kurtlu liste değil, kıratlı liste çıktı.

....

Yeni kabinede yer alanların yapısını daha iyi anlatabilmek için, Talat Asal'ı okurlara tanıtmalı.

Talat Asal vari bakanların kabinede çoğunlukta olduğuna dair bir de not koymalı.

Ve hemen Talat Asal'ı tanıtmaya başlamalı.

Onun için de 2. MC dönemini hatırlatmalı:

2. MC'nin MHP'li Ticaret Bakanının "adam kıyma makinesi" fasılasız çalışıyor.

Derken bu makine İzmir-TARİŞ'teki AP' lileri de kıymaya başlıyor.

O zaman da, AP İzmir Milletvekili Talat Asal oturuyor, Demirel'e hitaben o meşhur mektubu kaleme alıyor.

Mektubunda, TARİŞ'teki MHP kıyma makinasının marifetlerini bir bir anlatıyor.

Demirel'den acilen tedbir almasını istiyor.

Daha sonra da bu mektup basında aynen yayınlanıyor.

İşte o Talat Asal, şimdi Gençlik ve Spor Bakanıdır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı ise MHP'nin candamarlarındandır.

Çünkü, öğrenci yurtları bu bakanlığa bağlıdır.

Dün MHP'nin kıyımlarına karşı çıkan Talat Asal, bugün bakanlığına bağlı yurtların ülkücülerin çiftliği gibi kullanılmasına razı mı olacaktır?

Sanmıyoruz...

Kabinede sadece bir bakandan, Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'dan endişe duyuyoruz.

Gerçi kendisinin MHP yanlısı olmadığını biliyoruz ama, akıl hocası Celal Bayar'ın aklına uyup atla-kurt karışımı bir politika uygulamasından doğrusu korkuyoruz.

Şimdilik yazımızı şöylece noktalıyoruz:

Atçılar kazandı, kurtçulara geçmiş olsun!

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1)Eti yenen kabuklu bir su hayvanı - Tersi anlam. 2) Bir işe ilk başlayıp başkalarını peşinden sürüklemek (üç kelime). 3)Karda kaymaya yarar - Gırtlak, ümük. 4)Tersi 'mililitre'nin kısa yazılışı - Zarar veren bir davranışa dengiyle cevap verme. 5)Sonuna bir harf gelirse ilham - 'Kaç paraya' anlamında. 6)Sarkaç - Ayrıntı, teferruat. 7)Efsane - Bir meyva - Bir nota. 8)Tersi boş, anlamsız (laf) - Müzik aletlerinde ses ayarı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1)Televizyonda ilgiyle izlenen bir dizi film. 2)Hatırlama. 3)Tersi çok ince perde veya kabuk - Bir batında doğan iki kardeş. 4)Tersi sıvı (eski dil) - Bir Teknik Üniversitemizin simgesi. 5)Bir zaman ölçüsü birimi. 6)İlave - Tersi temel, ana. 7)Futbolda bir mevki - Kimyada Radon'un simgesi. 8)Samsun'un bir ilçesi. 9)Etmen - Müzikte yankı. 10)Kalleş, alçak. 11)Verimsiz, sonuçsuz - 'Üst' karşıtı. 12)Afrika'da bir ülke.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	G	İ	Z	E	M	C	İ	L	İ	K	■	H
2	A	D	E	N	■	U	Ğ	A	■	A	K	A
3	L	E	N	G	E	R	■	M	E	R	A	H
4	L	■	L	E	N	A	H	■	L	A	R	■
5	E	D	E	R	İ	■	Ü	V	E	Y	İ	K
6	R	E	F	E	R	A	N	S	■	E	Y	Ü
7	■	H	İ	K	A	Y	E	■	Ö	L	E	N
8	H	A	L	■	K	I	R	A	Ç	■	R	K

ALMANYA, HOLLANDA ORTA MENZİLLİ FÜZELERİ TARTIŞIRLARKEN

Thatcher "Rus birlikleri modern silahlarla donanırken biz geri kalamayız"

■ **İngiliz Başbakanı, Rodezya konusunda ilerleme kaydedildiğini söyledi**

İngiliz Başbakanı Sovyetler Birliğini kastederek "Onları istediğimiz gibi değil, oldukları gibi görmeliyiz" dedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya, Hollanda gibi ülkeler, orta menzilli füzelerin topraklarına yerleştirilmesini tartışırken, İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher, büyüyen Sovyet askeri gücü karşısında Batılı müttefiklerin yeni savunma silahları edinmek zorunda olduklarını belirtti.

Bayan Thatcher, 12 Kasımda, Londra'nın yeni Belediye Başkanı Sir Peter Gadsden onuruna verdiği yemekte yaptığı konuşmada, Sovyetler Birliği'nin daha şimdiden geliştirilmiş bombardıman uçakları ve füzelerle takviye edildiğini vurgulayarak, buna karşılık NATO'nun son 10 yılda Avrupa'nın savunması için hiç bir yeni silah geliştirmediğini dile getirdi.

"KARŞIMIZDAKİNİ OLDUĞU GİBİ GÖRELİM"

Sovyet basınında son zamanlarda kendisine yönelik yoğun eleştirilere yanıt olarak Bayan Thatcher, "Rus dostlarımız gene sorunun özünü anlayamadılar, saldırı amacıyla silahlanmayı seçtiler. Biz sadece kendi savunmamızla ilgiliyiz. Kimseyle çatışmak amacında değiliz" dedi.

Margaret Thatcher konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Sovyetler Birliği silahlanma çabalarıyla diğer ülkeleri de aynı şekilde davranmaya zorluyor. Sovyet askeri güçleri son model uçaklar ve füzelerle donanıyor. Sovyetlerin Avrupa'ya saldırı güçleri artıyor. Biz daha geriye düşmemeliyiz. Batılı ülkeler zor bir kararla karşı karşıyadır. Biz karşımızdakileri oldukları gibi görmeliyiz, yoksa görmek istediğimiz gibi değil."

RODEZYA KONUSU

Thatcher konuşmasında Rodezya sorunu üstünde de durdu. Yurtsever Cephenin geçiş dönemi konusunda 48 saate kadar bir karara varmasını istedi.

Yalnızca İngiltere'nin Rodezya sorununu çözebileceğini söyleyen Bayan Thatcher, Rodezya'nın İngiltere'nin Afrika'daki son bağımlı toprağı olduğunu belirterek, 8 hafta süren görüşmeler sonucu Anayasa taslağı üzerinde yeni seçimler için anlaşmaya varıldığını kaydetti. Geçiş dönemi üzerinde de anlaşmaya varılması halinde gündemde sadece ateşkesin görüşülmesinin kalacağını bildirdi.

Rodezya görüşmelerine başkanlık eden İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington ise tarafların "bir ya da iki gün" içinde bir karar almalarını hatırlattı.

AET VE İÇ POLİTİKA

Thatcher konuşmasında iç politika sorunları na da değindi. Ülkesinin AET bütçesine gerekenden fazla katkıda bulunduğu iddiasını yineledi. Thatcher 1980'de AET bütçesine 2,1 milyar dolar katkıda bulunması gerektiğini ve bunun ülkesini, AET'ye tek başına en büyük katkıyı yapan üye durumuna getireceğini söyledi.

İç politika konularına da değinen Thatcher dört ilke üzerinde durdu. Bunlar, parasal araçlarla enflasyonu durdurmak, kamu harcamalarını kısıtlamak, vergi sisteminde reform yapmak ve döviz denetimlerini kaldırmaktır. Thatcher halkı, "Hoş olmayan, hatta acı bazı ekonomik önlemlerin kaçınılmazlığı" konusunda da uyardı.

BAHA TARGÜN-FRANKFURT

BONN, İNSİYATİFİ BREJNEV'E KAPTIRMAMAYA ÇALIŞIYOR

İki üç günden beri elimize aldığımız her Alman gazetesinde birinci sayfasından itibaren NATO, "Asker sayılarının indirimi" ve "Avrupa da orta menzilli füzelerin yerleştirilmesi" konuları kocaman kocaman gözümüze çarpıyor. Kâh haber kâh yorum yayınlayan gazeteler Bonn'da hazırlanan teklif paketinin hem Federal Almanya'daki muhalefet tarafından hem de diğer NATO üyelerinin çoğunluğu tarafından olumlu karşılandığında hemfikirler.

Aralık ayında toplanacak olan NATO Dışişleri Bakanlarının ele alması için hazırlanan teklif paketinde Bonn şu noktalar üzerinde duruyor. Birincisi asker sayılarının indirimi konusunda Viyana'da yapılan ve bir süredir çıkmazda olan görüşmelerin devam edebilmesi için, ABD ve Sovyetler Birliği'nin karşılıklı olarak asker sayısı indirimini başlatmaları. "Bire iki" formülü ile yapılması düşünülen bu indirimin 12 bin 500 ABD ve 30 bin Sovyet askerini kapsaması gerekiyor. Bire iki formülünün nedeni olarak da Brejnev'in 20 bin askerini çekmesi halinde bile Sovyetlerin Orta Avrupa'da 145 bin askerden fazla bir çoğunluğa sahip olması gösteriliyor.

İkincisi ABD ve Sovyetler Birliği'nin yapacağı bu indirimi NATO ve Varşova Paktlarının yapacağı indirimlerin takip etmesi. Bunun için belirlenen rakamda her iki tarafın asker sayısının 700 bini kara kuvvetleri olmak üzere 900 bini geçmemesi öngörülüyor.

Bu indirimin yapılması sırasında kime asker deneceği sorusunun da, "Askeri görev yapan üniformalı aktif personel" şeklinde cevaplanması teklif ediliyor. Gene bu indirimin başarı ile yapılabilmesi için şimdiye kadar Varşova Paktının verdiği sayıların yeni doğru rakamlarla değiştirilerek iki tarafın da kabul edeceği bir şekle getirilmesi şart koşuluyor.

Üçüncüsü, asker sayılarında yapılacak indirimin denetiminin sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması.

"İLK TEPKİ OLUMLU"

"Frankfurter Allgemeine" gazetesi, "Bonn, Brejnev'in saldırısını NATO'nun yeni teklifleriyle karşılamak istiyor" başlığı ile oldukça geniş bir şekilde verdiği haberde şöyle diyor:

"Federal Almanya hükümeti NATO'nun silahsızlanma ve silahlanmanın denetlenmesi siyasetini geniş bir temele oturtmaya çalışıyor. Bunun için geçtiğimiz perşembe günü Brüksel'deki NATO Daimi Temsilciliğine yeni bir teklif verdi."

BONN'UN TEKLİFİ NATO TOPLANTISINDA ELE ALINACAK

12 Aralıkta başlayacak olan kış dönemi toplantılarında ele alınması beklenen yeni teklifin, NATO Dışişleri Bakanları tarafından onaylanması olasılığı üzerinde duran Frankfurter Allgemeine, Bonn'un bunu sağlamak için şimdiden sıkı bir çalışmaya başladığını bildiriyor.

Gazete, Bonn'un silahlanmanın denetlenmesi siyasetiyle ilgili çalışmalarda yönlendirici bir rol almaya başladığını belirtiyor. Bu siyaseti içeren bir karar taslağının aralık ayına kadar hazırlanmasıyla görevlendirilmiş olan "özel grubun" da Federal Alman hükümetinin teklifi ile çalışmaya başladığını yazıyor. Brejnev'in Doğu Berlin'de yaptığı son teklife değinen Frankfurter Allgemeine gazetesi, Bonn'un teklifinin, Brejnev'in 6 Ekimde Doğu Berlin'de açıkladığı bir yıl içinde 20 bin asker ve bin tank çekme teklifinden sonra geldiğini de vurguluyor.

"NATO SOMUT TALEPLER GETİRİYOR"

Birinci sayfadan yukarıdaki başlıkla verdiği haberde Süddeutsche Zeitung (SZ) gazetesi, Moskova SS-20'lerin ve Backfire bombardıman uçaklarının sayılarını azaltmaya başlamalıdır diyor.

ABD ve Sovyetler Birliği arasında yapılması beklenen SALT-3 görüşmeleri çerçevesinde NATO'nun da somut talepleri olduğunu belirten SZ Doğu ile Batı arasındaki dengenin sağlanabilmesi için Sovyetler Birliği'nin orta menzilli silah sisteminde hemen indirim yapmaya başlaması gerektiğini yazıyor.

Bonn'daki siyasi çevrelere dayanılarak verilen haberde Bonn'un hazırladığı teklif paketine değiniliyor ve Batının adım adım geliştirilecek bir savunma tasarısı hazırladığı bildiriliyor. Bu tasarıya göre ilk adımda Batı Avrupa ülkeleri Sovyetlerden SS-20 füzelerinin ve Backfire uçaklarının sayılarında indirim yapılmasını talep edecekler. Bu talebe Sovyetlerin vereceği cevap Batının silahlanmada nasıl bir yol izlemesi gerektiğini belirleyecek.

"NATO PAZARLIK PAKETİNİ BAĞLADI"

Üstteki başlıkla bir yorum yayınlayan Frankfurter Rundschau gazetesi de aralık ayında Brüksel'de ele alınacak teklif paketinin hazırlanmasında Bonn'un büyük katkısı olduğunu ve bu teklifin Brejnev'in teklifine cevap niteliği taşıdığını belirtiyor.

"NATO, aralık ayında Sovyetlerin üç atom başlıklı, 4 bin 500 kilometreye ulaşan ve üretimi devam eden SS-20'lerden vazgeçmeleri halinde orta menzilli atom füzelerinin sayılarının sıfıra indirilebileceğini açıklayacaktır" diyen yorumcu NATO'nun Pershing-2 ve Cruise füzeleriyle donatılmasının Sovyetlerin NATO teklifine verecekleri cevaba bağlı olacağını vurguluyor.

SALDIRILAR VE TEHDİTLER SÜRÜYOR

Doğu Alman Siyasi Büro üyesi Joachim Herrmann, Doğu Berlin'de yaptığı bir konuşmada, Batının "Önce silahlarda denge sonra pazarlık" siyasetinin yumuşamaya zarar vereceğini ileri sürdü.

Doğu Alman Siyasi Büro üyesi Sovyetler Birliği ile kader birliği ettiklerini vurguladı. Brejnev'in getirdiği teklife cevap verilirken, 'Halkların varolması ya da yok olması" meselesinin düşünülerek tavır alınması gerektiğini iddia etti. Herrmann'ın tehditleri bu kadar da değil. Konuşmasında gittikçe daha açık bir şekilde kendini ele veren Doğu Alman Siyasi Büro üyesi nihayet niyetlerinin ne olduğunu şu cümlelerle belirtiyor: "Silahlanma fanatikleri eğer eşitlik prensibini ve eşit güvenlik prensibini bozmaya yeltenirler de yumuşama binasının altına mayın koymaya kalkarak, SALT-2'yi suya düşürmeye niyetlenirlerse, Sovyetler Birliği bütün müttefikleriyle birlikte sosyalizmin kazançlarını ve barışı korumak için bir şey yapmadan seyretmeyecek, aksine uygun tedbirler alacaktır."

Avrupaya yerleştirilecek füzelerin sayısı belirleniyor

LAHEY

NATO Savunma Bakanlarının Lahey'de 13 Kasımda başlayan toplantısında, Sovyet "SS-20" füzelerine karşı orta menzilli "Pershing-2" ve "Cruise" füzelerinin Batı Avrupa ülkelerine nasıl yerleştirileceği ele alındı.

Toplantıda NATO ittifakının elindeki silahların modernleştirilmesi de görüşüldü.

Diplomatik kaynaklardan elde edilen bilgilere göre "Pershing-2" ve "Cruise"lerin dağılımı şöyle: "Federal Almanya'ya 108 adet Pershing-2, 96 adet Cruise, İngiltere'ye 160 adet Cruise, İtalya'ya 112 adet Cruise Belçika ve Hollanda'ya 48'er adet Cruise füzesi verilecek.

Yunanistan'da temyiz mahkemesi bir sağcı tedhişçiyi 25 yıl hapse mahkum etti

Atina Temyiz Mahkemesi bir silah yapımcısını sağcı bir tedhiş grubunun önderliğini yapmaktan suçlu bularak 25 yıl hapse mahkum etti. Mahkeme sözcüsü, Nikolas Panagopulos'un Atina'da meydana gelen 40 kadar patlamadan sorumlu sağcı bir örgütün lideri olduğunu belirtti.

Atina Emniyet Müdürlüğü kentteki bomba olaylarının ardından Panagopulos'u bulan ya da ihbar eden için 30 bin dolar ödül vereceğini açıklamıştı.

Kamboçya'da çarpışmalar yoğunlaşırken...

BM'de Vietnam'ın Kamboçya'dan çekilmesi istendi

● Vietnam, işgalci olduğunu yeniden itiraf etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kamboçya'da işgalci Vietnam birlikleriyle Demokratik Kamboçya kuvvetleri arasındaki çarpışmalar yoğunlaşırken, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kamboçya'daki durumu görüşüyor.

Tayland askeri yetkililerinin açıklamalarına göre, Kamboçya'nın Tayland sınırı yakınlarındaki Pon Malayi dağlarında şiddetli çarpışmalar oluyor. Bu çarpışmalarda Vietnam birlikleri Kamboçya askerlerine karşı ağır silahlar kullanıyorlar.

Öte yandan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Kamboçya'daki durumu ele almaya başladı. Genel Kurul Güney Doğu Asya Ülkeleri Örgütü ve 20 ülkenin sunduğu, Kamboçya'daki Vietnam askerlerinin geri çekilmesini öngören bir karar tasarısıyla, Sovyetler Birliğine yakın 6 ülkenin hazırladıkları Kamboçya'da mevcut durumun korunmasına ilişkin karar tasarısını görüşecek.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda konuşan Demokratik Kamboçya'nın Birleşmiş Milletler Temsilcisi, Vietnam'ın Kamboçya'daki 200 bin askerini geri çekmesini, Kamboçya'nın toprak bütünlüğüne ve egemenlik haklarına saygı göstermesini ve Kamboçya'da Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın gözetiminde serbest seçimler yapılmasına olanak verilmesini istedi.

VİETNAM KUKLA YÖNETİMİN GÜÇLENMESİNİ BEKLİYORMUŞ

Filipinler Cumhuriyetindeki Vietnam Elçisi Vu Tien, başkent Manila'da yaptığı bir açıklamada, Vietnam'ın Kamboçya'ya sınırsız bir şekilde asker göndermek niyetinde olmadığını, Heng Samrin yönetiminin "yeteri kadar güçlenmesi halinde" birliklerin çekilebileceğini söyledi. Kamboçya'daki birliklerin Kamboçya hükümetinin rızası ile geldiğini iddia eden Vu Tien, bu girişimin "Çin yayılmacılığına ve hegemonyacılığına karşı mücadele için" yapıldığını ileri sürdü.

İsrail'in Lizbon Elçisine suikast yapıldı

LİZBON

Lizbon polisi, dün düzenlenen bir saldırıda İsrail Elçisinin yaralandığını, bir muhafız ve bir polisin öldüğünü bildirdi.

Polis açıklamasında, Büyükelçi Efraim Altar'ın otomobiline önce göz yaşartıcı bomba atıldığını, ardından arabanın otomatik silahlarla tarandığını belirtti. Ağır yaralanan Altar, derhal elçilik yakınındaki hastanede tedavi altına alındı.

"İspanyol tipi terörist saldırıda" ölenlerin ikisinin de Portekiz uyruklu olduğu, saldırıyı hiç bir örgütün üstlenmediği öğrenildi.

Lizbon'daki Israil Büyükelçiliği 1977'de açılmış, Portekiz ise İsrail'i tanıdığı halde bu ülkede büyükelçilik açmamıştı.

Öte yandan Batı Şeria da yaşayan Filistinlilerin İsrail yönetiminin Nablus Belediye Başkanına karşı aldığı kararı protesto için giriştikleri genel grev, çeşitli yankılar uyandırdı. Bir çok Arap başkentinde grevin desteklendiği belirtildi.

Suudi Arabistan petrol üretimini artıracak

AMMAN

Suudi Arabistan dünyanın ekonomik düzenini korumak için daha fazla petrol üretmeye devam edeceğini açıkladı.

Ürdün'de yayınlanan "El Rai" gazetesine bir demeç veren Kral ailesinden Prens Abdullah Ebul Abdülaziz, Suudi Arabistan'ın petrol siyasetinin şu üç ilkeye dayandığını bildirdi.

"Dünya ekonomisinin gerilemesini önlemek, enflasyonla savaşmak ve OPEC'in dağılmasını engellemek."

Amman'da Ürdün Kralı Hüseyin'in konuğu olarak bulunan Prens ayrıca büyük sanayi ülkelerine de enflasyonla savaşta Suudi Arabistan'a yardımcı olmaları amacıyla çağrıda bulundu.

Madeira'da yapılan "Stratejik Adalar Konferansı" Rusya'ya karşı uyanık olma çağrısıyla son buldu

YILDIRIM DAĞYELİ
FUNCHAL'DEN (MADEİRA)
BİLDİRİYOR

31 Ekim günü Portekiz'in Atlantikteki Madeira Adası Eyalet Başbakanı tarafından bir konuşma ile açılan "Uluslararası Stratejik Adalar Konferansı", 4 Kasım günü katılanların ortak açıklaması ile kapandı. Kapanış toplantısı, Madeira'nın başkenti Funchal'ın kongre salonunda halkın da katılmasıyla yapıldı.

TARTIŞMALAR

Konferansın birinci gününde, Atlantik ve Akdeniz'deki adaların dünyadaki stratejik konumları tartışıldı. Kıbrıs ve Malta temsilcileri, Batının kendilerine uyguladıkları baskıları ve Sovyetlerin sızma tutumunu eleştirirken, Madeira, Azor ve Kanarya adaları temsilcileri, merkezi hükümetten daha fazla ödenti istediklerini, ancak bu adaların Sovyet yayılmasına karşı anavatan tarafından daha iyi korunması gerektiğini belirttiler.

İkinci günkü tartışmalarda dünyadaki stratejik gelişmeler gündeme geldi. Boğazlar konusunun da ele alındığı toplantıda Avrupalılar, Sovyetlere karşı direnmeci görünmelerine rağmen SALT-2'nin ABD tarafından imzalanmasını savundular. Buna karşılık ABD temsilcileri SALT'a karşı çıktılar. Çin temsilcisi yaptığı konuşmada, iki süper devlet arasındaki hegemonya yarışmasının savaşa yol açacağını ve Sovyetlerin her yerde huzursuzluk yarattığını söyledi.

SOVYET SİLAHLANMASI

Daha sonraki oturumlarda dünya barışının korunması için stratejik adalarda ve boğazlarda istikrarın gerekli olduğu vurgulandı. Konferansa katılanlar bir de ortak bildiri kaleme aldılar. Bu ortak bildiride, Sovyetlerin silahlanması ve huzursuzluk çıkarma tutumları eleştirildi. Bildiride, Sovyet-Vietnam saldırısına karşı Demokratik Kamboçya desteklendi ve dünya barışının korunması için uyanıklığın elden bırakılmaması istendi.

Bildirinin SALT ile ilgili bölümünde, konferansta ortaya çıkan her iki görüşe de yer verildi ve NATO ile ilgili kısımda ise bir kısım temsilcinin görüşüne yer verilerek NATO ile siyasi işbirliğinin güçlendirilmesi savunuldu.

KATILANLAR

5 gün süren konferansa yüksek rütbeli subaylar, güvenlik ve stratejik dünya olayları uzmanları, stratejik olaylar üzerine uzman gazeteciler, çeşitli siyasi partilere mensup politikacı, milletvekili ve senatörler katıldı. Katılanlar arasında ABD güvenlik uzmanlarından ve Harward Üniversitesi Tarih Profesörü R.Pipes, Çin Dış Olaylar Enstitüsü Müdürü Çang Siçang, Norveç hükümetinin güvenlik danışmanı F.Sulie, İzlanda eski Başbakanlarından U.Bjarnason, Malta'nın Avrupa Konseyindeki temsilcisi R.Calleja, Kıbrıs EDEK Partisi Genel Sekreteri T.Dimitrou, İtalya Hıristiyan Demokrat Milletvekili M.De Carolis, Belçikalı General R.Close, Fransa Cumhurbaşkanı Giscard d'Estaing'in danışmanı C.M.Daillet, Batı Alman CDU Milletvekili ve Tanıtma Komisyonu Üyesi T.K.Vürzbach, İngiltere eski Savunma Komisyonu Başkanı A.L.Villiams, İspanya'dan Senato Savunma Komisyonu Başkanı A.Ballaren ve Senatör A.De Armas, Portekiz Madeira Eyaleti Başbakanı Emanuel Rodrigues, Milli Savunma Enstitüsü Müdürü emekli general B.Comprido, Dışişleri eski Bakanı J.M.Ferreira, Milletvekili P.Roseta, emekli general Thomas Roza, PKP/ML Genel Sekreteri Vilar, İtalya Birleşik Komünist Partisi Başkanı O.Pesce, Yunanistan EKKE örgütünden S.Georgiadis bulunmaktaydı.

Konferansı Portekiz, İspanya ve Fransız televizyonları filme alırken, Portekiz gazeteleri de 5 gün boyunca oturumları büyük boy resimlerle birinci sayfadan verdiler.

Konferansa Frankfurt muhabirimiz Yıldırım Dağyeli katıldı.

Yunanistan Başbakanı, Çin Başbakan Yardımcısı Deng'le görüştü

Karamanlis: "Güçlü bir Çin, dünyada denge ve barış için önemlidir"

HONG KONG (AA)

Çin Halk Cumhuriyetini resmen ziyaret etmekte olan Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis, Pekin'de Başbakan Hua Guofeng ve Başbakan Yardımcısı Deng Siaoping tarafından törenle karşılandı.

Dün de Başbakan Yardımcısı Deng ile Karamanlis bir görüşme yaptılar.

Görüşmede, Deng Siaoping, Yunanistan'ın Avrupa Ekonomik Topluluğuna katılmasının memnunluk verici bir gelişme olduğunu söyledi.

Karamanlis şerefine verilen yemekte yaptığı konuşmada ise Deng Siaoping, "Hegemonyacı saldırı ve genişleme, bütün ülkelerin güvenlikleri için bir tehdit haline gelmiştir. Çin, uzun bir barış dönemi yaşanabilmesi için bu hegemonyacılığa karşı çıkmaktadır" dedi. Karamanlis de, yaptığı cevabi konuşmada Yunan halkının Çin'in gelişmesini yakından izlediğini belirtti ve "Müreffeh ve güçlü bir Çin, dünyada denge ve barış sağlanması için önemli bir öğedir" dedi.

Balkanlarda barışın sağlanması konusunda bazı kuşkular taşıdığını belirten Karamanlis, Avrupa'nın birleştirilmesinin hızlandırılmasının, sadece Avrupalıların değil, bütün dünya için yararlı olacağını belirtti.

Diktatör Natusch yönetiminin saldırısına uğrayanlardan sadece biri.

BOLİVYA'DA DARBE YAPAN NATUSCH ULUSLAR ARASINDA YALNIZLIĞA İTİLDİ

● Albay Natusch'u yalnızca Mısır tanıyor

● Natusch, ABD'yi hedef aldı

LA PAZ

Bolivya'da 1 Kasımda yaptığı darbe ile Guevera yönetimini deviren Albay Natusch'u şimdiye kadar yalnızca Mısır tanıdı. Cunta yönetimi uluslararası alanda yalnızlığa itildi.

Bu arada Natusch Lima'da yaptıkları son toplantıda Bolivya'da insan haklarının çiğnenmesini eleştiren And Ülkeleri Paktına çattı. Venezüella, Peru, Kolombiya ve Ekvator'un Bolivya'nın iç işlerine karıştığını iddia etti.

Albay Alberto Natusch, geniş halk muhalefetine karşın, geçtiğimiz pazar TV'de yaptığı konuşmada yönetimde ısrar edeceğini ileri sürdü.

Diktatör Natusch, Guevara'yı, görevini yapmadığı için devirdiğini iddia etti. Natusch, Guevara'nın gerekli ekonomik önlemleri almadığını savunarak, kendi hükümetinin insan haklarına saygılı olduğunu ve işçi haklarını gözettiğini iddialarına ekledi.

ABD'nin Bolivya'ya yaptığı ekonomik ve askeri yardımı kesmesi üzerine Natusch, darbenin Amerikan çıkarlarına ters düştüğünü ve ABD'nin bunun için böyle bir karar verdiğini söyledi.

Diktatör Natusch'un konuşmasından birkaç saat önce protesto gösterisi yapan beş kişinin daha öldürüldüğü bildirildi.

Kanada'da klor gazı patlamaları sürüyor

Kimyasal maddelerle yüklü bir trenin raydan çıkması sonucu patlayan vagonlardaki zehirli gazın bölgeye yayılmasıyla Mississauga kentinde yaşayanları tehdit eden ve havaya yayılan öldürücü klor gazı patlamalarının sürdüğü bildirildi.

Yanmaya başlayan treni söndürme çalışmaları devam ederken kenti boşaltma emrine uymayanların tutuklanacağının bildirilmesi üzerine boşaltılan Mississauga kentinin ölü bir kent halini aldığı belirtildi.

İspanya'da kaçırılan milletvekilinin serbest bırakılması istendi

MADRİD

İspanya'da iktidardaki Demokratik Merkez Birliği Partisi, pazar günü kaçırılan milletvekili Javier Ruperez'in serbest bırakılması konusunda pazarlığa girişmeyi kabul etmediğini açıkladı ve milletvekilinin kayıtsız-şartsız derhal serbest bırakılmasını istedi.

Ruperez'in kaçırılması olayını Ayrılıkçı BASK Örgütünün (ETA) askeri siyasi kanadı üstlenmişti.

İspanyol Komünist ve Sosyalist partilerinin Genel Sekreterleri de, Madrid'de yaptıkları ortak açıklamada, Ruperez'in serbest bırakılmasını istediler.

konuklarımız

"Fiili hizmet zammı" uygulamasındaki eşitsizlik

Ali Zengin
Deri-İş Genel Sekreteri

Bugün ülkemizde yaklaşık 300 bin civarında işçiyi ilgilendiren bir sorun vardır ki üzerine pek kimse gitmemektedir. Hatta işçi meseleleriyle yakından ilgilenenlerin, sendikacıların çoğununbile bu sorun hakkında pek bilgileri yoktur.

Sorun şudur.Emekli Sandığına bağlı olarak çalışan bir kısım memurlar fiili hizmet zammından yararlandırılmakta yani erken emekli olabilmektedirler. Bu haktan yararlanan memurların çalıştıkları her yıl, emekliliklerine birbuçuk yıl olarak yansımaktadır. Memurlara bu hakkı sağlayan yasa, 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 30.4.1969 tarih ve 1167 sayılı yasayla değişik 32. maddesidir.

Bu yasaya göre, sendikamızın faaliyet yürüttüğü deri işkolunda, zehirli, boğucu gaz, asit, boya işyerleriyle gaz maskesi ile çalışmayı gerektirecek işlerde çalışan memurlar fiili hizmet zammından yararlandırılmaktadır. İşkolumuzda fiili ve sürekli çalışan mühendis, şef, teknisyen gibi elemanlara bu fıkra hükmü uygulanmaktadır.

Oysa adı geçen işlerde fiili ve sürekli çalışanlar işçilerdir ve ne yazık ki memurların yararlandıkları bu hak işçilerimizden esirgenmiştir. Bu öyle bir uygulamadır ki, zehirli, boğucu gaz, asit, boya içinde işçilerimiz çalışmakta, yıpranmakta, zamanından önce ihtiyarlamakta fakat bir türlü fiili hizmet zammından yararlandırılmamakta, öte yandan işçilerin yanına ara sıra uğrayan, daha ziyade masa başı çalışması yürüten memurlara erken emeklilik hakkı tanınmaktadır.

Bu büyük bir haksızlıktır.

Bu haksızlığa yol açan Sosyal Sigortalar Kanunundaki bir boşluktur. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun yaşlılık aylığından yararlanma şartlarını kapsayan 60. maddesine 2167 SK 5. madde ile eklenen (F) fıkrası, erken emeklilik hakkının kapsamını belirlemiştir. Yasa, işyerlerinin yeraltında veya münavebeli işlerinde çalışanlara tatbik edilmektedir. Bu tatbikat ise 5434 sayılı kanunun 32'nci maddesine göre çok dar bir kesimi kapsamakta, tabir yerindeyse "devede kulak" kalmaktadır.

Anayasamızın eşitlik ilkesine ters düşen bu uygulama düzeltilmelidir.

"Fiili hizmet zammı" uygulaması fiili ve sürekli çalışma esasına dayandırılmalı ve ayrım yapılmamalıdır.

Aynı işyerinde çalışan işçi ve memurlar arasındaki bu eşitsizliğe son verilmesi için 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60. maddesine ilave bir fıkra eklenmesi gerektiğine inanmaktayız.

Konuyla ilgilenen tüm sendikaları elbirliği ile sorunun üzerine gitmeye çağırıyoruz.

Türk-İş ile Sağlık-İş Zonguldak Şubesi ortak eğitim semineri yapıyor

ZONGULDAK (ÖZEL)

Bir süredir devam eden çalışmalar sonucu Zonguldak Şubesi ile Türk-İş ortak seminer düzenleme kararı aldı. Adı geçen seminer Ereğli Kömür İşletmesinin Yayla Sinemasında yapılacak. Ortak seminerde eğitim verecek uzmanları Türk-İş sağlıyor, salon ve diğer giderler ise Sağlık-İş Zonguldak Şubesi tarafından karşılanıyor.

Seminer konuları "Sendika Nedir?" "İşçi-İşveren İlişkileri ve "Türkiye'de Sendikacılık" gibi bölümlerden oluşuyor. Seminerin 3'er günlük iki devre olacağı ve Sağlık-İş'ten 60 üye (her devre için) katılacağı, ayrıca ZMİS, YSE–İş, Tez Büro-İş gibi sendikaların Zonguldak şubelerine de kontenjan ayrıldığı bildiriliyor.

4 sendikanın genel kurulu yapıldı

Marmara Tes-İş Olağanüstü Genel Kurulu sonuçlandı

■ Eski Başkan Abdi Erol az farkla yeniden Genel Başkanlığa seçildi

■ Çimse-İş Sivas Şubesi, TIS ve DEVAS Sendikalarının da genel kurulları toplandı

İŞÇİ SERVİSİ

Önceki gün Bursa'da yapılan Marmara Tes-İş Olağanüstü Genel Kuruluna DSİ, Sanayi Bölgesi, İnegöl, Manyas, Karacabey, Balıkesir, Sındırgı, Bigadiç, İstanbul ve İzmit'e bağlı kuruluşlarda çalışan 3000 işçiyi temsilen 127 delege çok sayıda dinleyici katıldı. Eski Başkan Avni Erol yeniden Başkanlığa seçildi.

Sendikanın üyelerle ilişkisinin koptuğu ve sendika İcra Kurulu içindeki anlaşmazlıkların sendikayı işlemez duruma getirdiği gerekçesiyle imza toplanması ile yapılan Olağanüstü Genel-Kurulda iki liste çekişti.

Divan Başkanlığını Genel Başkan Orhan Erçelik'in yaptığı Genel Kurula Tes-İş Federasyonunun çeşitli illerdeki yönetici ve temsilcileri dışında Türk-İş 8. Bölge Başkanı Türk-İş'e bağlı sendika başkanları ve Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Başoğlu da katıldılar.

AP Milletvekili Başoğlu yaptığı konuşmada, işçilerin değerinin sadece demokrasilerde olduğunu insanları köleleştiren düzenlerde bunun bulunmadığını söyledi. Konuşmasının büyük bir kısmını öldürülen Dok Gemi-İş Başkanı Aslan Sivri'ye ayıran Başoğlu "Komünistler" diye nitelediği TKP-ML'nin bir bildirisini göstererek, Aslan Sivri'yi öldürerek kendilerini yıldıramayacaklarını söyledi ve "Milliyetçiler bayrak için, Kuran içinmücadeleye devam edecektir" dedi.

Daha sonra Olağanüstü Genel Kurula gidilmesini isteyen delegeler söz alarak yönetimdeki aksaklıkları eleştirdiler.

TSİP doğrultusunda bazı fikirler getiren ve Genel Başkan Orhan Erçelik'i eleştiren Remzi Çağlayan, kendi fikirlerinin şimdiye kadar temsil imkanı bulamadığını gelecekteki ciddi bir muhalefetin önderliğini yapacaklarını öne sürdü.

Başkanlık için mücadele eden Abdi Erol ve Abdurrahman Kaya'nın konuşmaları ise genellikle kişisel meseleler çerçevesinde kaldı.

Geç zamana kadar tasnifi bitirilemeyen seçimlerde halen Başkan olan Abdi Erol çok az bir farkla tekrar Başkanlığa Ahmet Demir Genel Sekreterliğe, Sedat Aydınoğlu Mali Sekreterliğe getirildiler.

bizi bölerek kolay lokma haline getirip yutma hayalindeler. Bu oyuna gelmemeliyiz. Oyunları boşa çıkarmalıyız. Hangi düşünceye sahip olursa olsun işçilerin çıkarı birdir" dedi.

Çimse-İş Genel Başkanı Akif Keskin ise anarşinin can almadığı pahalılığın artmadığı bir gün olmadığını belirterek "5 milyon işsiz olan Türkiye'de işçiler ve memurlar perişan haldedir" Türkiye'de olan hiç bir olaydan işçilerin soyutlanamayacağını işçilerin çıkarının bir olduğunu vurgulayan Keskin, işçilerin anarşinin içine çekilmek istendiği görüşüne de yer verdi.

Asgari ücretin vergi dışı bırakılması kanununun bir an önce çıkarılmasını isteyen Keskin işçileri "ekmek, barış ve özgürlük" temelinde birliğe davet etti.

Çimse-İş Sivas Şubesi 11.Olağan Kongresi dostça bir hava içinde geçti

Türk-İş'e bağlı Türkiye Çimento, Seramik, ve Toprak İşçileri Sendikası Sivas Şubesinin 11. Kongresi yapıldı. Mustafa Bilik 307 oyla yeniden başkan seçildi.

Dostça bir hava içinde geçen kongrede daha önce Çimse-İş'ten ihraç edilerek Tek Çimse-İş Sendikasını kuran 7 kişi, ihraç kararlarının kaldırılması ve Çimse-İş ile birleşme istemleri oy birliği ile kabul edildi. Çok sayıda sendikacı ve misafirin katıldığı kongrede yapılan konuşmalarda anarşi ve pahalılıktan yakınılarak menfaati ortak olan işçilerin birleşmesi gerektiği vurgulandı.

Türk-İş 5. Bölge Temsilcisi İsmet Uygun yaptığı konuşmada işçileri bölünmez bir aile olarak niteleyerek "Aramıza nifak tohumları ekmeye çalışanlar var. Böylece

TIS Olağanüstü Genel Kurulu yapıldı

DİSK'e bağlı Toprak Su İşçileri Sendikasının (TİS) Bursa Şubesinin Olağanüstü Genel Kurulu dün yapıldı ve Başkanlığa yeniden Fazlı Serin seçildi. Toprak-Su Bölge Müdürlüğü salonunda yapılan Genel kurulu toplantısında yeni yönetim Kurul üyeleri şu şekilde belirlendi:

Yaşar Yeşilırmak, Mecit Eren, Tahsin Çelik, Halil Karagöz, Ahmet Oruç ve Turgut Ağaca.

Olağanüstü Genel Kurula Başkan ile Yönetim Kurulu üyelerinin anlaşamadığı gerekçesiyle Başkanın talebi üzerine gidilmişti.

DEVAS-İş Sosyal Demokrat-İş Konfederasyonuna katılma kararı aldı

Ağaç işkolunda örgütlenen Bağımsız Devas-İş Sendikasının Birinci Olağanüstü Genel Kurulu geçtiğimiz pazar günü yapıldı. 85 delegenin katıldığı Genel Kurulda Genel Başkanlığa oybirliği ile Haydar Atabay seçildi. Mehmet Moğulkanlı Genel Sekreterliğe, Hüsnü Koca, Dursun Aslan ve M. Ali Köse de Genel Başkan Vekilliklerine getirildiler. Genel Kurulda ayrıca üst kuruluş olarak Sosyal Demokrat İş Konfederasyonuna katılma kararı alındığı bildiriliyor.

Devas-İş Genel Sekreteri Mehmet Moğulkanlı Genel Kuruldan sonra yaptığı açıklamada, sendikalarının bundan sonra yeni bir atılım içine gireceğini ve örgütlenme çalışmalarına hız vereceklerini söyledi.

Güney Sanayide işçi atılmaması konusunda anlaşma yapıldı

ADANA (ÖZEL)

Güney Sanayiye bağlı eski Güney Fabrikasında bir ay önceki direniş nedeniyle bayramdan sonra başlatılan işçi çıkışları işveren, işçi ve TEKSİF Sendikası temsilcileri arasında imzalanan bir anlaşmayla durduruldu. Çıkışı verilen işçiler ücretli izinli sayıldı ve işbaşı yaptırılması kararlaştırıldı.

Bir ay kadar önce çeşitli haklarını almak için başlatılan direniş nedeniyle bayram dönüşünde önce yedi işçiye daha sonraki günlerde de postalar halinde birçok işçiye çıkışlar verildi. 50'ye ulaşan çıkışların sürmesi ve işverenin elinde MHP'lilerin hazırladığı 650 kişilik listenin olduğunun belirlenmesi üzerine atılmaların durdurulması ve atılanların geri alınması amacıyla işçiler işi yavaşlatma eylemine başvurdular.

Bunun üzerine işçi, işveren ve TEKSİF Sendikası temsilcilerinin katıldıkları bir toplantıda çıkışların durdurulması ve işten atılanların ücretli izinli sayılarak yeniden işbaşı yaptırılmaları kararlaştırıldı.

Anlaşmaya varılmasından sonra üretimin yeniden normal hale döndüğü bildiriliyor. Ancak daha sonra bir grup MHP yanlısının çalışmayarak direnişe geçtikleri görüldü. Bunlar "Daha önce solcular tarafından yapılan direniş kanunsuzdur" diyerek anlaşmadan duydukları hoşnutsuzluğu gösterdiler.

Öte yandan anlaşma ile işverene işçilerin talepleri olan kreş ve sigara salonu haklarını da kabul ettirdikleri bildiriliyor.

Birikmiş toplusözleşme farklarının ödenmesi için

Kağıthane Belediye işçileri direnişe geçti

● İşçiler, 6 maddelik talepleri kabul edilene kadar işbaşı yapmayacaklarını açıkladılar

İSTANBUL (ÖZEL)

Kağıthane Belediyesinde çalışan Genel-İş üyesi işçiler dün sabahtan itibaren direnişe geçtiler. İşçiler toplusözleşme hükümlerinin uygulanmasını ve 5 aylık birikmiş toplusözleşme farklarının ödenmesini istiyorlar.

Dün sabah saat 8.30'da başlayan direniş sırasında işçiler taleplerini 6 maddede toplayarak yetkililere ilettiler. İşçilerin talepleri arasında şunlar bulunuyor:

"1-Günlük 250 liradan 5 aylık birikmiş zam farklarının ödenmesi, 2- 6800 lira tutarındaki yakacak parasının verilmesi, 3- İki ikramiye farkının ödenmesi, 4- Yazlık-kışlık elbiselerin verilmesi, 5- 300 liralık aile zam farkının birikmiş 5 aylık tutarının ödenmesi, 6- Mesai farklarının verilmesi."

Dün, bütün gün boyunca direnişlerini sürdüren işçiler, talepleri kabul edilene kadar işbaşı yapmayacaklarını açıkladılar.

Elazığ Yol-İş Sendikasının geçtiğimiz ay yapılan Kongresine sendika üyesi üç bine yakın işçi alınmamış, MHP'li yöneticilerin zorbalığını protesto eden işçiler ayrı bir yerde toplantı yaparak yeni bir sendika kurma kararı almışlardı. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Elazığ, Adıyaman, Tunceli, Bingöl, Malatya karayolu işçileri Yol-Iş Federasyonu yetkililerini uyarıyor:

Elazığ'da kurulacak Yol-İş sendikası yönetimine sahte solcular sızmak istiyor!

■ Işçilerin, yeni sendikanın yönetimine Mürşit Öztürk'ün gelmesini istedikleri bildiriliyor

ŞAHİN TUGAY (ELAZIĞ)

Karayolları, Elazığ, Bingöl, Tunceli, Malatya, Adıyaman şubelerinde çalışan 4 bin karayolu işçisinin kuracağı Yol-İş Sendikasının yönetimine bazı sahte solcu gruplar sızmaya çalışıyor. Sahte solcu grupların sendika yönetimine sızacağı ile ilgili çıkan söylentiler Karayolları işçisi arasında huzursuzluk yaratmaya başladı.

Konuyla ilgili gazetemize açıklama yapan bir grup işçi, "Sendikanın yönetimine sahte solcuların alınması halinde büyük huzursuzluklara neden olacağını, işçilerin birliğini bozacağını, MHP'lilerin gasp ettiği sendikadan ayrı bir farkı olmayacağını belirterek, Yol-İş Federasyonu yetkililerini uyardılar.

Bilindiği gibi 4 bin işçinin çalıştığı Yol-İş Sendikasını MHP'liler, 1979 yılı içinde zorla gasp etmiş, 1350 işçiyi sendikadan ihraç ederek muhalefeti bastırmaya çalışmışlardı. Son olarak 27 Ekim 1979 tarihinde Elazığ'da yapılan kongreye; mahkemenin kararı olduğu halde, ihraç edilen işçilerin alınmaması üzerine 3 bin işçi kongreyi protesto ederek katılmamışlardı. MHP'liler dışardan topladıkları ve işçilikle alakası olmayan bir grup militanla kongre yapmıştı. Bunun üzerine işçiler, Yol-İş Federasyonu Genel Sekreterinin bulunduğu toplantıda yeni bir sendika kurmaya karar vermişlerdi.

Şimdi ise işçilerin kurmaya çalıştıkları sendikanın yönetimine Dev-Sol, Özgürlük Yolu gibi grupların getirileceği şeklinde söylentiler yayılması işçiler arasında huzursuzluğa yolaçıyor. İşçiler yıllardan beri muhalefetin temsilciliğini yapan Mürşit Öztürk'ü yönetimde görmek istediklerini belirttiler, ve "Öztürk yıllardan beri Karayolları işçisiyle çalışmış, dertlerimizden anlayan biridir, onun gelmesini istiyoruz. Sahte solcuları ise istemiyoruz çünkü onlar bölücüdür, burayı da anarşi ve kargaşalı bir yer haline getirmek istiyorlar" dediler.

Avrupa'daki yabancı işçiler elele veriyor

■ Toplantıda İsviçre'de hazırlanan Yabancılar Kanunu Tasarısı sert bir şekilde eleştirildi ■

Gecede düzenlenen açık oturuma İsviçreli bazı sendikacılar ve yetkililer de katıldı. Yeni Yabancılar Tasarısı sert eleştirilere uğradı.

MUSTAFA GENÇER LOZAN'DAN BİLDİRİYOR

İsviçre'de göçmen işçiler "Dayanışma Gecesi" düzenledi

■ Düzenlenen açık oturumdan sonra çeşitli milliyetlerden işçiler kendi halk oyunlarını sergilediler

Lozan'daki göçmen işçi derneklerinin "Göçmen işçileri tanıtma" gecesi geçtiğimiz hafta Lozan'da yapıldı. Bini aşkın izleyicinin katıldığı gecede İsviçre hükümetinin hazırladığı Yeni Yabancılar Kanunu Tasarısı üzerine de bir açık oturum yapıldı. Açık oturumdan sonra göçmen işçi dernekleri kendi uluslarının halk oyunlarından ve müziklerinden oluşan bir program sundular.

Aydınlık İsviçre muhabiri Mustafa Gençer'in yönettiği açık oturuma göçmen işçi dernekleri temsilcilerinin yanı sıra İsviçrelilerde katıldı. Açık oturuma katılan İsviçre yabancı işleri federal bürosu müdürlerinden A.Hunziker yeni kanun tasarısının esas amacının İsviçre'deki yabancı sayısını dondurmak ve giderek azaltmak olduğuna dikkat çekti ve tasarının İsviçreliler ile yabancıların sayısı arasında "dengeli bir orana" ulaşmayı amaçladığını söyledi.

Açık oturuma katılan İsviçre Sosyalist Partisi milletvekillerinden avukat G.Baechtold yeni yabancılar kanunu tasarısında yer alan göçmen işçilerin İsviçre'ye kabul edilme koşulları ve İsviçre'de çalışan yabancı işçilerin çalışma izinlerinin yenilenmesi konularında ağırlığın ülkenin ekonomik durumuna verildiğini belirtti. Salt ekonomik ölçülerden hareket eden kanun tasarısının yabancı işçilerin sosyal, insancıl sorunlarına yer vermediğini, tasarıda özgürlükleri sınırlayan bir anlayışın hakim olduğunu vurguladı. Lozan'daki Göçmen İşçi Dernekleri de bu kanun tasarısı üzerindeki görüşlerini açıklayan bir bildiriyi açık oturumda okudular.

Bildiride göçmen işçilerin İsviçre'nin ekonomik durumunun gelişimine göre yedekte bekletilen bir işgücü olarak ele alındığı, işçilerin göçmen ve İsviçreli olarak bölündüğü vurgulanıyor. Yeni tasarı reddediliyor ve göçmen işçilerin kendilerine özgü koşulların kanunda hesaba katılması isteniyor.

Açık oturum sırasında en çok eleştirilen hususlardan biri de "mevsimlik işçi statüsü" oldu. Mevsimlik işçiler İsviçre'ye en fazla senede 9 aylık bir süre için gelen inşaat, oteller gibi işkollarında çalışan emekçilerden oluşuyor.

Açık oturuma katılan Vaud kantonu sendikalar birliği sekreteri G.Forster mevsimlik işçiler statüsünün yeni kanun tasarısında da yer almasını şiddetle eleştirdi.

Açık oturumu izleyen yabancı ülkelerin büyükelçilerine ve konsoloslarına hitap ederek İsviçre'ye göçmen işçi gönderen hükümetlerin bu statü altında düzenlenecek iş sözleşmelerini onaylamaması gerektiğini söyledi.

Göçmen işçi derneklerinin açık oturumdan sonra sundukları eğlence programı büyük bir ilgiyle izlendi. Lozan'daki Yunan derneği başkanının Türkleri dinleyicilere takdim etmesi, Türk ve Yunan göçmen işçilerinin dostluğu üzerine yaptığı konuşma alkışlarla karşılandı. Çevrede büyük ilgi uyandıran göçmen işçilerin gecesine katılanlar bu tür gösterilerin devam etmesini diliyorlar.

Çeşitli ülkelerden işçilerin folklor gösterileri sevinç ve coşkuyla izlendi.

EGO'da gerginlik sürüyor

EGO Genel Müdürü ve taraftarlarıyla DSM'ciler kavga etti

EGO Genel Müdürü ve Genel-İş karşılıklı açıklamalarla birbirlerini suçladılar

ANKARA (ÖZEL)

12 Kasım günü EGO İkmal Dairesine gelerek konuşma yapmak isteyen EGO Genel Müdürü Ethem Özbakır ile konuşmayı önlemek isteyen bazı DSM taraftarları arasında kavga çıktı. İşçilerin büyük çoğunluğu kavgaya katılmadı.

EGO Genel Müdürü dün yayınladığı bildiride olay yaratanlar hakkında soruşturma açılacağını daha önce işten çıkarılan iki kişinin de geri alınmayacağını öne sürdü ve sendikayı görüşmeleri uzatmakla suçladı.

Bir süre önce işyerinde çıkan olaylar sonucu iki kişi işten çıkarılmış, işçiler ise, işten çıkarmalara tepki göstermişlerdi. Genel-İş Sendikası halen sürmekte olan toplusözleşme görüşmelerinde bu iki kişinin geri alınmasını da talep ediyordu.

Genel-İş Sendikası Genel Sekreteri Ertan Andaş da olaylar üzerine bir bildiri yayınlayarak, EGO Genel Müdürünün işçiler üzerinde baskı yaptığını söyledi ve işten çıkarılanların geri alınmasını istedi.

İstanbul'da bir jandarma eri otosunu banka önüne parketmek isteyen bir yurttaşı öldürdü

İSTANBUL

İstanbul'da bir banka önünde park etmek isteyen bir sahısla, buraya park edilmeyeceğini söyleyen görevli jandarma eri arasında çıkan tartışma sonucunda jandarma eri araç sahibini tüfeğiyle vurarak öldürdü.

Dün sabah saat 09.00 sıralarında Güven Yılmaz adlı bir şahıs, özel arabasını Sümerbank Kuşdili Şubesinin önünde park etmek istedi. Ancak banka önünde görevli bulunan jandarma eri İsa Altınbaş burada park edilemeyeceğini söyleyince aralarında tartışma çıktı ve jandarma eri oto sahibine silahıyla ateş etti.

Yaralı olarak Haydarpaşa Numune Hastanesine kaldırılan Güven Yılmaz yolda öldü.

1979'un ilk 10 ayında 42.260 işçi grev yaptı

İŞÇİ SERVİSİ

DİSK Araştırma Enstitüsü tarafından yapılan bir araştırmaya göre 1979 yılında, 5 Ekime kadar olan süre içinde Türkiye'de 158 grev yapıldı ve bu grevlere toplam 42 bin 260 işçi katıldı. Grevler sonucu meydana gelen iş günü kaybı ise toplam 2 milyon 287 bini buldu.

Araştırma Enstitüsünün tespitlerine göre, halen devam etmekte olan 66 greve ise 9 bin 197 işçi katılıyor.

Toplam 158 işyerinde uygulanan grevlerden 81'i DİSK, 47'si Türk-İş, 17'si bağımsız ve 13'ü de MİSK tarafından uygulandı veya uygulanmaya devam ediyor.

Bu grevlere katılan işçilerden 29 bin 124'ü DİSK'e, 10 bin 328'i Türk-İş'e, 2 bin 291'i bağımsız sendikalara ve 1771'i de MİSK'e üye bulunuyor

PTT Genel Müdürlüğünün 4 işyerinde grev kararı alındı

ANKARA (AA)

DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, PTT Genel Müdürlüğüne bağlı, Manisa, Samsun, Antalya ve Merzifon şebeke tesis işyerlerinde grev kararı aldı.

Bursa'da kuyumcu soyuldu, 8 milyonluk altın çalındı

Apocular Urfa'da dün de iki köylüyü öldürdüler

- Urfa'da bir banka memuresi öldürüldü
- Gaziantep Devlet Hastanesi operatörü ağır yaralandı
- Batman Belediye Başkanının öldürülmesiyle ilgili soruşturma sürüyor

HABER MERKEZİ

Urfa'nın Siverek İlçesine 25 kilometre uzaklıktaki bir köye gitmekte olan bir gruba Apocular tarafından ateş açıldı. Olayda 2 kişi öldü, bir kişi de ağır yaralandı.

Bucak aşiretinden bir grup Nuhut köyüne giderken, kendilerine engel olmak isteyen Apocular grubun üstüne otomatik silahlarla ateş açtı. Ekin ekmeye giden köylülerden Bişar Akpirinç ve Ramazan Akpirinç kurşun yaralarıyla olay yerinde öldüler. Hüseyin Ahmet Akçiçek ise ağır yaralandı.

Siverek Cumhuriyet Savcısı, saldırganların içinde Milli ailesine mensup kişilerin bulunduğunun belirlendiğini ve tespit edilen 13 kişinin aranmasına başlandığını bildirdi

Öte yandan yine Siverek'te kimlikleri belirsiz kişiler dün saat 11.30 sıralarında Cumhuriyet Caddesinde bulunan 'Sevenler Kulübünü' otomatik silahlarla taradılar. Olayda kulüpte bulunan Sait Çelik Bekir Öznur, Cuma İzol ve Mehmet Yaşar ağır yaralanarak Diyarbakır Devlet Hastanesine kaldırıldılar. Yaralılardan Sait Çelik hastanede kurtarılamayarak öldü. Olay yerinde yapılan araştırmada çok sayıda boş kovan bulundu.

Bursa'da bir kuyumcu soyuldu

Bursa Kapalıçarşı'daki Celal ve Hasan Gülayan'a ait Uludağ kuyumcusu dün saat 09.45'te silahlı dört kişi tarafından soyuldu. Dükkana müşteri olarak giren soyguncular, kuyumcudan dükkandaki altınları torbaya doldurmasını istediler. Kuyumcu altınları vermemekte diretince soyguncular ellerindeki susturuculu tabanca ile Hasan Gülayan'ı bacağından ve ayağından yaraladılar ve vitrindeki altınların bir kısmını torbaya doldurarak kaçtılar. Yaralı kuyumcu Hasan Gülayan hastaneye kaldırıldı.

Soyguncuların 8 milyon lira değerinde altın bilezik çaldıkları tespit edildi.

Urfa'da

Urfa'da önceki akşam bir banka memuresi özel otosuna açılan yaylım ateşi sonucu öldürüldü.

Türkiye Halk Bankasında memure olarak çalışan Nihal Çizmecioğlu, önceki akşam saat 18.00 sıralarında eşi Ali Çizmecioğlu ile birlikte özel otosuyla evine dönerken, Yıldızmeydan semtinde kimlikleri belirsiz kişilerin silahlı saldırısına uğradı. Silahlı saldırı sonucu Nihal Çizmecioğlu tabanca kurşunlarıyla olay yerinde öldü. Olayda ölen memurenin eşi Ali Çizmecioğlu ile kardeşi Fahri Çizmecioğlu da ağır yaralandılar. Yaralılar Urfa Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Gaziantep Devlet Hastanesi operatörü ağır yaralandı

Gaziantep Devlet Hastanesi Operatörü Doktor Orhan Özbay, dün sabah saat 08.15'de evinden hastaneye giderken, özel otosuna bineceği sırada kimliği belirlenemeyen 18 yaşlarında bir kişinin silahlı saldırısı sonucu ağır yaralandı.

Sosyal Sgortalar Hastanesi eski Başhekim olan Orhan Özbay'ın sağ eğilimli olduğu bildirildi.

Batman'da

Batman Bağımsız Belediye Başkanı Edip Solmaz'ın önceki akşam silahlı bir kişinin saldırısı sonucu öldürülmesi olayıyla ilgili soruşturma sürüyor.

Batman Kaymakam Vekili Ahmet Antep'in verdiği bilgiye göre, önceki akşam saat 18.00 sıralarında Raman Mahallesinde meydana gelen olayın sanığı henüz yakalanamadı. Olaydan sonra ilçeye giriş ve çıkışlar kontrol altına alınarak sürdürülen aramalardan henüz bir sonuç alınamadı, ancak şüpheli görülen bazı kişiler gözaltına alındı. İlçede alınan güvenlik önlemleri Batman komando taburundan da takviye ediliyor.

Bağımsız Belediye Başkanı Edip Solmaz önceki gün saat 18.00 sıralarında Raman Mahallesindeki evinde otomatik silahlı bir kişinin açtığı ateşle öldürülmüştü.

Antalya'da 2 polis ağır yaralandı

Antalya'da dün saat 13.30 sıralarında Antalya Ticaret Lisesi önünde görevli bulunan polislere iki kişi tarafından ateş açıldı. Açılan ateş sonucu Komiser Sıtkı Çetin ile polis memuru Ramazan Babayiğit ağır yaralandılar. Antalya Devlet Hastanesine kaldırılarak ameliyata alınan polislerin durumu ciddiyetini koruyor.

Artvin'de bir polis yaralandı

Artvin'in Hayret mevkiinde bir grup korsan miting düzenlemek istedi. Bunu engellemek isteyen güvenlik Kuvvetlerine göstericiler arasından çıktığı öne sürülen maskeli beş kişi tarafından ateş açıldı. Açılan ateş sonucu Mehmet Akalın adlı bir polis memuru yaralandı. Olayla ilgili olarak 10 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Kırıkkale'de

Kırıkkale Silah Fabrikası yakınlarında önceki akşam dolmuş beklemekte olan İbrahim ve Mehmet Altuğu adlı kardeşlere kimliği belirlenemeyen bir kişi tarafından ateş edildi. Olayda her iki kardeşte sırtlarından tabanca kurşunlarıyla ağır yaralandılar. İlgililer saldırganın eşgalinin belirlendiğini ve yakalanmalarına çalışıldığını bildirdiler.

Tarsus'ta bir kahve tarandı

Tarsus'un Fevzi Çakmak Mahallesinde önceki gece Halil Bor'a ait kahvehane kurşunlandı. Olayda sağ görüşlü olduğu bildirilen Yaşar Sait yaralandı.

Öte yandan aynı saatlerde Adalet Partisi Tarsus Gençlik Kolları Lokaline de ateş açıldı, olayda ölen veya yaralanan olmadı.

Ülkü-Bir üyesi öğretmen bir kişiyi bıçakladı

Manisa'nın Turgutlu İlçesinde Ülkü-Bir üyesi Sosyal Bilgiler öğretmeni Mehmet Özben, sol görüşlü Kadir Güngör'ü bıçakla yaraladı. Suç aleti bıçakla yakalanan Mehmet Özben, gözaltına alındı.

İGD'liler Yıldıztabya'da bir işçiye saldırdılar

Yıldıztabya son durakta işten evine gitmekte olan Dursun Dinler adlı işçi onbeş yirmi kadar İGD'linin saldırısına uğradı. Dinler'in direnmesi üzerine saldırganlar olay yerinden kaçtılar. Yüzünden yaralanan işçi tedavi altına alındı. İGD'lilerin bölgedeki saldırılarını Merkez Kıraathanesine yuvalanarak sürdürdükleri belirlendi.

'İdeolojik soygun' diye 50 bin lira aldılar

Anafartalar Ulus Yeni Hal'de 4. nolu Gıda Pazarına önceki gün saat 19.00 sıralarında gelen silahlı üç kişi, "bu ideolojik soygundur diyerek, gıda pazarı sahibi Selamettin Dikencik'in 50 bin lirasını aldılar. Silahlı soyguncuların aranmasına başlandı.

Savarona yangınıyla ilgili olarak tutuklanan 3 subay serbest bırakıldı

İSTANBUL (AA)

İstanbul Heybeliada açıklarında bir süre önce yanan tarihi "Savarona" gemisi yangını ile ilgili olarak tutuklanan Gemi Komutanı Deniz Albay Oktay Erdal ile gemi subayları Deniz Yüzbaşı Tarık Artunç ve Deniz Yüzbaşı Ömer Akkoyonluoğlu İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince serbest bırakıldılar.

11 Ekim 1979 günü yanan Savarona gemisi ile ilgili olarak İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde gemi komutanı, iki deniz subayı, dört deniz assubayı ve sekiz er "memuriyet görevlerini ihmal ettikleri" gerekçesiyle tutuklanmışlardı. Tutuklamaya yapılan itirazlar ise reddedilmişti.

Üzerinde broşür bulunan öğrenci gözaltına alındı

İSTANBUL (ÖZEL)

Çapa Tıp Fakültesi öğrencisi Betül Atabey dün saat 10.00 sıralarında üzerinde Gençlik Yıldızı Yayınları tarafından basılan "Tıp Fakültesinde Huzurlu Bir Eğitim İçin" isimli broşür çıktığı için görevli polisler tarafından gözaltına alındı.

Betül Atabey'in okulda görevli polisler tarafından, önce Şehremini Karakoluna, oradan da 1. Şubeye götürüldüğü öğrenildi.

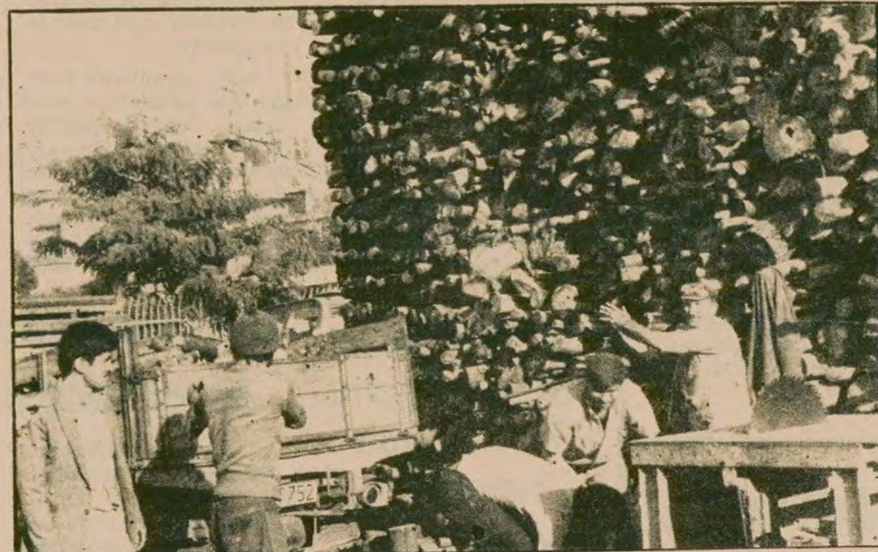
Gençlik Yıldızı tarafından piyasaya çıkartılan ve heryerde satılan bu broşürün okunmasının ve taşınmasının hiç bir yasal sakıncası olmadığı belirtildi.

Ankara Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürü gözaltına alındı

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürü Metin Cilay, odasında yapılan aramada bir tabanca ile 83 mermi ele geçtiği için gözaltına alındı.

Metin Cilay'ın belediyedeki odasının, bundan bir süre önce Gençlik Parkında bir kişinin bilinmeyen kişilerce dövülmesi ve dövülen kişinin daha sonra ölmesiyle ilgili olarak yürütülen soruşturma nedeniyle arandığı öğrenildi.

Bu odunlar, ne satılıyor ne de başka yere götürülebiliniyor. 3 aydır depoda bekleyen odun ve kömürler çürümeye terkedildi. Oduncular, arada bir, odunları deponun bir yerinden başka bir bölümüne taşımak zorunda kalıyorlar.

VALİ SATIŞLARI YASAKLAYINCA
Kış ortasında Kasımpaşalılar odunsuz kaldı

ABDULLAH KURTAY

Kasımpaşa odun depoları sahipleriyle İstanbul Valisi Orhan Erbuğ arasındaki sürtüşme sürüyor. Kış aylarının başlamasıyla, Kasımpaşa odun depolarında odun satışlarının yasaklanması, en çok Kasımpaşa'da oturanları endişelendiriyor.

Bu konuda, odun depoları sahiplerinin verdikleri bilgiye göre, yaklaşık üç aydan beri Vali ile oduncuların arasındaki sürtüşme, en son Valinin odun satışlarını yasaklaması ile sonuçlandı.

Bu konuda, oduncular adına bir açıklamada bulunan Basri Öncel, özetle şunları söyledi.

— "Kuzey Deniz Saha Komutanlığı burayı yeşil saha ilan etmiş. Bu konuda Danıştay da odun depolarının şehir dışına çıkartılmasına ilişkin karar vermiş. Bizim şehir dışındaki sitelerimiz henüz yapılmadı. Bizim isteğimiz şu: Bize hiç olmazsa Nisan ayına kadar izin versinler, üç aydan beri tek ceki odun bile satamadık. Vali, Nisan'da çıkacağımıza ilişkin banka teminat mektubu istiyor. Oysa biz Kasımpaşa oduncularından sadece üç kişinin banka kredisi var. Biz Vali beye noterden teminat verelim dedik. Kabul etmediler. İlaki banka teminat mektubu diyor. Şimdi, hem biz perişan olduk, hem de Kasımpaşalılar. Bir de bize bağlı yaklaşık 400 işçi, üç aydan beri odun depolarının akibetini beklemektedirler. Ne yapacağımızı şaşırdık."

Bilindiği gibi, daha önce de Kasımpaşa odun depolarında odun satışlarının yasaklandığına ilişkin gazetemizde bir haber çıkmıştı. Ancak, daha sonra Valilik bir süre izin verdi. Ardından banka teminat mektubu istedi. Oduncular da sadece noterden teminat verebileceklerini bildirdikten sonra, Kasımpaşa odun depolarında odun satışları tekrar yasaklandı.

KIBRIS

Sovyetler Birliğinin Kıbrıs konusunda uluslararası bir konferans düzenlenmesi tezi Rum tarafında ağırlık kazanıyor

Kıbrıs'ın Rum kesiminde Sovyet faaliyetleri hız kazandı

"Türkiye'ye karşı savaş" kararının alındığı AKEL toplantısına IGD de katıldı

Erdoğan Özbalıkçı

Birleşmiş Milletlerde Kıbrıs sorununun ele alınması konusu, Türkiye'de hemen hemen hiç dikkate alınmadı.

Rum tarafı 15-16 Kasım günü Kıbrıs sorununa eğilmesi beklenen BM Genel Kurulundan Türkiye aleyhine yaptırımları öngören bir karar çıkartmayı hedefliyor. Rum tarafı ayrıca Kıbrıs sorununun ele alınacağı uluslararası bir konferans düzenlenmesini de talep edecek. Bilindiği gibi uluslararası konferans tezi Sovyetler Birliği'nin Kıbrıs sorunundan faydalanarak bölgede üstünlük kurmak için ısrarla savunduğu bir tezdir.

Bir yandan Denktaş, yönetiminin izlediği uzlaşmaz çizgi, diğer yandan da Kipriyanu'nun, EDEK ve AKEL partilerine karşı izlediği teslimiyetçi tutum, Kıbrıs sorununda Sovyetler Birliği'nin politikasına hizmet edecek gelişmeleri hızlandırdı.

Geçtiğimiz hafta Kıbrıs'ta Rus beşinci kolu AKEL'in önderliğinde yapılan, Kipriyanu'nun da konuştuğu, "Kıbrıs'a Uluslararası Destek" toplantısına aralarında İGD'nin de bulunduğu birçok ülkeden temsilciler katıldı. Bu toplantıda Türkiye'ye karşı savaş kararları alındı.

Toplantı Mümtaz Soysal'ın önerilerinin yolaçtığı ortamdan yararlanıp, Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs arasında düşmanlık yaratmak, Kıbrıs sorununa sözümona uluslararası destek vererek, Türkiye'yi tecrit etmek, bölgede Sovyetler Birliği için elverişli bir ortam yaratmak amacını güdüyordu.

EDEK VE AKEL'İN FAALİYETLERİ

Gene geçtiğimiz hafta AKEL'in önerisi üzerine 5 kişilik bir Sovyet heyetinin Kıbrıs'a gelmesi, Moskova ve Doğu Almanya ile ticari anlaşmaların imzalanması, Sovyetler Birliği Lefkoşe Büyükelçisinin Kıbrıs sorununun çözümlenmemesinden ülkesinin endişe duyduğunu ileri sürmesi dikkati çekiyordu. Sovyet Patriğinin, Sovyetler Kilisesinin, Kıbrıs'ın bağımsızlık ve bütünlüğünü korumak mücadelesini desteklediğini, Kıbrıs Kilisesine bildirmek ihtiyacını hissetmesi de ilgi çekiciydi. Bunun yanısıra AKEL Lideri Papayuannu ve EDEK Lideri Lisarides, Kıbrıs sorununu uluslararası alana kaydırmak için hafta sonu New York'a hareket ettiler. Papayuannu, Lefkoşe'den New York'a giderken, New York'ta girişeceği faaliyetleri, "Kıbrıs sorunu için uluslararası bir konferans düzenlenmesi ve Kıbrıs için özel komite oluşturulması", "Türkiye aleyhinde yaptırımlar uygulanması için mücadele ve BM üyesi ülkeleri bunun zaruretine inandırmak" olarak özetliyordu.

Rum Dışişleri Bakanı Rolandis ve Papayuannu ile görüşen BM'deki Sovyetler Birliği temsilcisi Trionovsky'nin Kıbrıs'ın BM'deki tüm isteklerini destekleyeceği yolunda teminat verdiği de New York'tan gelen haberler arasında.

Aslında Türkiye'deki yetkililerin farkedememesine rağmen Kıbrıs üzerinde tehlikeli oyunlara hız verilmiştir. Toplumlararası görüşmelerin başarasızlığa uğramasından yararlanan Rusya, bugün de Rum yönetiminin arkasına geçerek kendi emelleri için Türkiye'yi daha da zor duruma düşürmeyi hedefliyor.

Rum tarafında, Sovyetler Birliği'nin bölgemizdeki emellerini görerek, Türkiye ile dostluğu savunan birçok politikacının, bugün Sovyetler Birliği'ne karşı daha kararlı bir mücadele yürütmesi, Türkiye nin desteklediği Denktaş'ın izlediği uzlaşmaz politika nedeniyle mümkün olmuyor.

Türkiye'nin Sovyetler Birliği'nin oyununu bozabilmek, uluslararası alanda içine düştüğü tecritten kurtulabilmek için, Kıbrıs konusunda olumlu adımlar atması beklenıyor.

Birleşmiş Milletlerde Kıbrıs sorunu görüşülüyor

- Bu yılki kararın önceki kararlardan farklı olmayacağı sanılıyor
- Waldheim, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin bu yıl sona ermeden başlamasını önerdi

ANKARA (AA)

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Kıbrıs sorunu bugün görüşülmeye başlandı.

Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, BM Genel Sekreterliğince hazırlanan program uyarınca görüşmelerin 20 Kasıma kadar süreceğini, ancak konuşma yapan üyelerin sayısının fazla olması halinde görüşmelerin uzatılabileceğini belirttiler.

Yetkililerin verdiği bilgiye göre, bugünkü oturumda Kıbrıs sorunu üzerine üyeler görüşlerini açıklayacaklar, yarın da Kıbrıs Türk ve Rum taraflarının görüşlerini almak üzere özel siyasi komite toplanacak. Ancak bu yılki özel siyasi komiteye Kıbrıs Türk tarafı temsilcisinin katılması beklenmemektedir. 1975 yılından bu yana özel komitede Türk tarafı da görüşlerini açıklamaktaydı.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda geçen yıl Kıbrıs konusunda alınan kararda, Kıbrıs Cumhuriyetinin egemenlik, bağımsızlık, toprak bütünlüğü ve bağlantısızlığının tam olarak desteklendiğini tekrarlamış, Kıbrıs'ın içişlerine müdahalelerin durdurulması çağrısında bulunulmuştu.

Dışişlerine yakın kaynaklar, bu yıl da BM'de alınacak kararda büyük bir değişiklik beklenmediğini belirtiyorlar.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Kıbrıs'taki Türk ve Rum Toplumları arasında görüşmelerin 1980 Ocak ayından önce başlamasını önerdi.

BM Genel Kurulu üyelerine dağıtılan raporda, iki toplum arasında bugüne kadar yapılan görüşmeler anlatılmakta, Waldheim'in özel girişimleriyle görüşmelerin yeniden başlatılmasını öngören 10 maddelik Denktaş-Kipriyanu Anlaşmasından söz edilmektedir.

Raporda, iki toplum arasında görüşmelerin ilkelerinin bu anlaşmayla saptandığı, geçtiğimiz haziran ayında Lefkoşe'de ilk toplantının yapıldığı belirtildi.

Raporun sonunda toplumlararası görüşmelerin sürdürülmesi ve canlı tutulması gerektiği, soruna somut sorunlar açısından yaklaşmak gerektiği vurgulanmaktadır.

Waldehim 'da bu konuda, "Bu amaçla 10 maddelik anlaşma esas alınarak görüşmelerin ocak ayından önce yeniden başlatılması için çaba harcayacağını belirtti.

Raporda, Kıbrıs sorununa somut ve sonuç verici görüşmelerin dışında bir yolla çözüm bulunamayacağı belirtilmekte ve "Bu yöntemi izlemek ya da istikrarsızlık, rahatsızlık ve tehlikeler taşıyan bugünkü durumu sürdürmek taraflara bağlıdır." denilmektedir.

Üniversite kapısında!

KTÜ'de 1979-80 öğretim yılı 14 Ocakta başlayacak

TRABZON (AA)

Karadeniz Teknik Üniversitesinde 1979-1980 öğretim yılı 14 Ocak 1980'de başlayacak. Şu anda sürdürülen 1978-1979 yaz yarı yılı öğretimi ise 30 Kasım 1979'da sona erecek.

Konuyla ilgili olarak Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünden yapılan açıklamaya göre, 1978-1979 Mühendislik Mimarlık Lisans öğretimi sınavları tüm fakültelerde 4 Aralık 1979 günü başlayacak, 21. Aralık 1979 günü sona erecek. Yabancı dil sınavları ise yine tüm fakültelerde 3 Aralık 1979 günü başlayacak.

1978-79 öğretim yılı Mühendislik Mimarlık Lisans öğretimi güz dönemi yabancı dil sınavlarının tüm fakültelerde 24 Aralık 1979 günü başlayacağı belirtilen açıklamada 1978-79 öğretim yılı Mühendislik Mimarlık Lisans, Mühendislik Mimarlık Lisans sonrası ve doktora öğretimi güz dönemi sınavlarının yine tüm fakültelerde 25 Aralıkta başlayıp 11 Ocakta bitirileceği kaydedildi.

Yedi yabancı diller yüksek okuluna ön kayıtla öğrenci alınacak

ANKARA (AA)

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 7 yabancı diller yüksek okullarında ön kayıtla öğrenci alınacak.

Milli Eğitim Bakanlığından yapılan açıklamaya göre ÜSS sonunda en az 400 yabancı dil puanı alan adaylar, yabancı diller yüksek okulunun İngilizce Bölümüne ön kayıt yaptırabilecekler. Yabancı Diller Yüksek Okulunun Fransızca Almanca bölümlerine ön kayıt yaptırmak için ise 350 ya da daha yüksek yabancı dil puanı gerekiyor.

Ankara İstanbul, İzmir, Adana Bursa, Samsun ve Diyarbakır'da bulunan Yabancı Diller Yüksek Okullarında ön kayıt işlemleri 14 Kasım Çarşamba günü başlayacak. Kayıtların en geç 23 Kasım Cuma günü sonuna kadar yapılması gerekiyor.

ODTÜ'de yeni öğretim yılı 10 Aralıkta başlıyor

ANKARA (AA)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde 1979-80 öğretim yılı dönem sonu sınavları dün başladı.

1978-79 öğretim yılı dersleri 9 Kasımda tamamlanan ODTÜ'de dönem sonu sınavları 24 Kasım Cumartesi günü sona erecek.

ODTÜ'de yeni öğretim yılı 10 Aralıkta başlayacak. Yeni öğrenim yılında yaklaşık 12 bin öğrencinin öğrenim göreceği ODTÜ'de 10-11 Aralık günleri arasında birinci dönem kayıtları yapılacak ve 12 Kasımda derslere başlayacak.

Orta Doğu Teknik Üniversitesinden 1978-79 öğretim yılı sonunda 990 öğrencinin lisans diploması alarak mezun olması, 160 öğrencinin ise yüksek lisans ve doktora dereceleri düzeyinde çalışmalarını tamamlamaları bekleniyor.

Giriş puanı düşürülen fakülteler

Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ne bağlı Maliye Fakültesi ile İstatistik ve Temel Bilimler Fakültesine kesin kayıt için istenen puanlar düşürüldü.

Ankara İTİA Başkanlığından yapılan açıklamaya göre daha önce kayıt yaptıran adaylardan, bu fakültelere kesin kayıt için istenen puanlar şöyle:

Maliye Fakültesi:

— Mali Ekonomi Bölümü: 440.830 ile 441.821 arası fen,

— Maliye Planlama Bölümü: 439.884 ile 441.225 arası fen,

— Mali Hukuk Bölümü: 447.824 ile 451.827 arası toplam

— İstatistik ve Temel Bilimler Fakültesi: 439.504 ile 441.837 arası fen.

Açıklanan bu puanlara sahip olan ve daha önce ön kayıt yaptıran adayların kesin kayıt işlemleri devam ediyor. Ankara İTİA'nın Beşevler'deki merkez binasında yürütülen kesin kayıt işlemleri 23 Kasımda tamamlanacak.

Kıbrıs'ın Türk kesiminde üretim durdu

- Kıbrıs Türk yönetimi de 7 ay önce Türkiye'deki katlı kur sistemini uygulamaya girişmişti

LEFKOŞE (THA)

Kıbrıs Türk yönetiminde katlı kur sistemine geçilmesiyle ortaya çıkan döviz sorunu yüzünden hammadde ithal edilemediği, bunun da üretimin durmasına yol açtığı bildirildi. Bu arada, ithalatın durması sonucunda Türk kesiminin dış ekonomik ilişkilerinin de darboğaza sürüklendiği haber veriliyor.

Bankalarda döviz bulunamaması ve dış ülkelerden hammadde ithal edilmemesi yüzünden fabrikalar teker teker üretimlerini durdurmaya başladılar. İnşaat malzemelerinin de yoklar arasına karışmasıyla inşaatların yarıda kaldığı belirtildi. Bu nedenle Kıbrıs'ın Türk kesiminde işsizliğin giderek artmakta olduğu gözlendi

Kıbrıs Türk yönetimi hükümeti 21 Nisan 1979'da, Türkiye ile birlikte katlı kur sistemini getirmiş ve tüm ithalatı bu sistem altında bankalarda döviz birikimi sağlanması şartına bağlamıştı. Ancak aradan 7 ay geçmesine rağmen bu sistem işlerlik kazanamadı ve bir aylık ihtiyacı karşılayacak döviz dahi sağlanamadı.

ZAMANA KARŞI DİRENEN YAPI

Mine Özçay

En genel anlamıyla müze, insanlığın kültür tarihi kalıntılarını toplayan, biriktiren, koruyan ve sergileyen kuruluştur. Binlerce yıldır insanoğlunun el emeği, göz nuru ve ulusal gelişimi ile yoğrulan ürünlerinin, doldurduğu salonlar, bahçeler ve yapılar. bugün müze işlevi görmektedir.

Müze, kapsadığı dönem veya konu açısından, yaratıcısı olan toplumun bütün özelliklerini, üretim ilişkilerinden insan ilişkilerine kadar, herşeyiyle yansıtabilir. Kültür mirasını en geniş ölçüde sergileyebilme olanağından ötürü müze, her dereceden eğitime yardımcı olma noktasında beliren sosyal yönü yanısıra, zevk geliştirme ile sanat ürünlerinin artması ve gelişmesi konusundaki etkisi ile de estetik görevini yapar. Müzelerde sanat ile tekniğin içiçe geçmişliğini izlerken, bir yandan da, sanatın özgün duyarlığını, insana yönelik değerlerini de algılamak mümkündür.

TÜRKİYE'DE MÜZECİLİK

Türkiye'de 19. yüzyıla değın, bu konuda tutarlı bir çalışma yapılmamış olması, pek çok eserin yurtdışına kaçırılmasına ve kaybolmasına neden olmuştur. 1846 yılında eski silahların İstanbul'da Aya İrini Kilisesinde toplanmasıyla ilk müze binası meydana getirilir. Tanzimat devrinde Ali Paşa'nın sadrazamlığı zamanında kasırlardan çıkarılan eserlerin toplanması fikri geliştirilir ve Müzei Hümayun adı ile yapı oluşturulur. 1876 yılında Aya İrini'deki arkeolojik eserler Çinili Köşk'e devredilir. Böylece Askeri Müze ile Arkeoloji Müzesi birbirinden ayrılır. 1881'de müzenin başına getirilen Osman Hamdi Bey, yeni bir çalışma programını uygulamaya koyar. Türkiye'nin dört bir yanında bulunan eserler, İstanbul'a gönderilmeye başlanır. Gittikçe zenginleşen müzede yer sıkıntısı başgösterince, Çinili Köşk'ün karşısına 1891'de açılan bina yapılır. Daha sonra doğu ve güney kısımlarına bitişen eklerle bina büyütülür. Müze binaları ile bir bütünlük arzeden Sanayii Nefise Mektebi de müze haline getirilir. Mezopotamya, Mısır, Hitit eserleri bu kısma nakledilir ve Eski Şark Eserleri Müzesi adını alır. İstanbul'da müzelerin dolup taşması ile geçen yıllar boyunca, Anadolu'da yerel müzeler kurulması ihtiyacı kendini iyice hissettirir. Ve buluntuların çıkarıldığı yerlerde değerlendirilmesi yoluna gidilir. Cumhuriyetin ilanından sonra bu fikir daha sistemli bir şekilde hayata geçirilir. Pek çok tarihi şehirde müzeler açılır. Günümüzde ziyarete açık 87 müze vardır.

MUZE ÇEŞITLERI

20. yüzyılda artık sosyal ve sanatsal içerikli müzeler yanında, pozitif bilimler kapsamında da müzeler oluşturulmuştur. Sergileme konuları.tabiat bilimleri, fen, etnoloji, tarih, arkeoloji ve sanat müzeleri gibi kollara ayrılmıştır. Türkiye'de varolan müze çeşitlerinin ilki arkeoloji müzeleridir. Kazı buluntularını değerlenrir ve tarih öncesi çağlardan (prehistorik devirlerden) Bizans'ın sonlarına kadar uzun bir devreyi kapsarlar. Gerek tarih, gerekse mimari açıdan değer taşıyan anıtların bazıları da müze olarak kullanılmaktadır. Bunlara da müze anıtlar denir. Üçüncü çeşidi, halkın maddi kültür ve sanatına ait belge ve eşyaları derleyip, sergileyen etnoğrafya müzeleri oluşturur. Devrim müzeleri ve Atatürk evleri, yakın tarihi içerir. Askeri Müze, Deniz Müzesi, Sağlık Müzesi, Belediye ve Şehir Müzeleri gibi kuruluş veya meslek müzeleri de, Türkiye'de varolan çeşitlerin içindedir.

SANAT MUZELERI

Günümüzde "müze" denince akla gelen esas kavram, sosyal yönü gelişmiş olan kuruluşlardan çok, sanatsal yönü ağır basan sergilemeleri tanımlar. Müzeler sanatın tarihsel serüvenini, geniş halk kitlelerine iletebilme ve sanatın kaynaklarına inebilme olanağı verir. Bu işlevleri onlara bir sıçrama tahtası konumu kazandırır. Yeni nesiller, sanatını oluşturacak olan sınıfın, ideolojinin geçmişte yarattığı eserlerle karşı karşıya gelme, aynı zemine basma şansına ancak buralarda kavuşabilirler. Sanat müzeleri artık, geleneksel müzecilik işlevlerinin dışında dolaysız etkileme yaratıcılığı, eğitselliği, zevkleri yönlendirme gibi görevleri de kapsamına sokmuştur.

Türkiye'de bu çeşit müzelerin en güzel örneği hiç şüphesiz, 1976 yılında, yangın tehlikesi yüzünden kapatılan ve 1979 yılının 20 Ekiminde 2. İstanbul Sanat Bayramı bünyesinde, kapılarını geçici bir süre için tekrar halka açan, Resim ve Heykel Müzesidir. Cumhuriyet öncesi ve sonrası sanat tarihimizi en yetkin ve seçkin örnekleriyle gözler önüne seren böyle bir müzenin, bina, yangın tehlikesi vs. gibi engeller yüzünden üç senedir kapalı kalması oldukça üzüntü verici. Bu tip talihsiz örneklerin, birtakım teknik yetersizlikler ve gerekli titizliğin gösterilmemesi sonucu, çok görüldüğü yurdumuzda, bu gerçek anlamda sanat müzesi, zamanın seyrine bırakılmış giderken, yeni atanan Müdürü Devrim Erbil tarafından, bir sanat etkinliği içinde yeniden canlandırılmaya çalışılmıştır. Bu çabanın sürekli olması ve sanat müzelerinin etkinlik alanlarını, sosyal yönleriyle birlikte yoğunlaştırmalarını ve geniş halk kitlelerine, daha sık ve çok götürülmelerini diliyoruz.

Sanat müzelerimiz, birer sanat merkezi, eğlence ve dinlence yeri, en önemlisi birer eğitim merkezi olma görevini yüklenecek şekilde düzenlenebilmelidir. Devletin kültür ve sanat politikasının, müze olgusuna yaklaşımına ne derece yansıdığını ve günümüzde müzeciliğin ne derece eksik ve sakıncalı bir anlayışla ele alındığını hep birlikte yaşıyor ve izliyoruz. Kültür mirasımızı ve sanat tarihimizi, gelecek kuşaklara en iyi ve en sistemli şekilde iletmek ve halkın sanat beğenisini yükseltmek için, müzelerle halk kitleleri arasındaki duvarları yıkmak ve onları kaynaştırmak... Zamana karşı direnen bu yapıları çağdaşlaştırmak... İşte önümüzde duran görev budur.

Kır çiçeklerini yaşatalım

Gazanfer Eryüksel

Hiç dikkat ettiniz mi bilmem? Ülkemizi gezen turist grupları hep beraber türküler, şarkılar, marşlar söylerler. Ve hiç düşündünüz mü bizim insanlarımızın üçü, beşi biraraya geldiğinde neden bir türkü çığırıp, bir şarkı söyleyemezler? Eskaza söylense de, ya şarkı yarım kalır, ya da türküde bir türlü uyum sağlanmaz.

Bu sorunun kökenindeki gerçeklik bizce, türkülerde standardizasyonun olmayışı (bu sorun yarı-feodal yapının getirdiği parçalanmışlıktan kaynaklanmakta olup ayrı bir inceleme konusudur) ile okullarımızdaki müzik eğitim sisteminin yanlışlığıdır.

İşte bu şartlar, emperyalist kültürün at oynatabileceği nadaslanmış bir tarla oluşturmakta ve bu tarlada deve dikenleri, ayrık otları misali naylon,yerli, yabancı yoz müzikler boy atmakta her yanı sarmaktadır.

Bu sorunları gören değerli besteci ve araştırmacı Muammer Sun, 1961'de tasarladığı dağ delme uğraşına, 1971'de başlayabilir. Hazırlık döneminde, bir yandan halk müziği ve çocuk ezgileri içeren kitapları, basılı ve el yazması notaları toplarken, bir yandan da çeşitli yerlerde derlemeler yapar. Beş bine yakın parça inceleyen M. Sun beşyüz türkü seçer. Karşılaştırma ... yalınr aktarım gibi işlemlerle yeniden yazar. Bu çalışma parça sayısı beşyüze düşene kadar sürer. 1977 yılında dağı deler, M. Sun. Su yürür ovalara, yamaçlara. Açan, kır çiçekleridir.

Kır çiçeklerinin başına gelenler

Çubuk'un Demirci köyünden, Duran Usta'yı anlatır M. Sun. Zurnacı Duran Usta. Kimse bilmezmiş onun bildiklerini. Neyseki, iki bant doldurabilmiş. M. Sun. Bir hafta sonra gittiğinde ise, zurnacı Duran Usta gitmiş, zurnası kalmıştır yadigar. Duran Usta bütün bildikleri ile öte dünyaya göçmüştür. Ya Ayaş'ın Oltan köyünden bağlama ustası Bahşı. "Haber aldık yaşlılardan' eski havaları bilir' diye. Gittik. 'Ana beni eversene'yi çaldı bize. Bu değil dedik aradığımız, anlattık. 'Haklısınız bey dedi, bunların hiç biri tutmaz eski havaları. Geçim derdi, düğün dernek işimiz, yeni hava isterler çalmasan olmaz. Radyodan belliyorum bunları, plaktan belliyorum, unuttum eskileri; Böyle dedi koca Bahşı. Üstelik yekindi çalmadı, çalıp çığırmadı. Olan bu..." (Kır çiçekleri sf 8)

Genç kuşakların, kendi halkının müziği ile olan kan bağı, can bağı çoktan kesilmiştir. Onlar, yeteneklerini yoz, naylon müziklerin emrine vermek zorunda kalırlar.

"Arşıve bır genç geldi. 1973'de, Muharrem Öztürk, Sivaslıymış, türkülerini vermek için... Kentte büyümüş. Dolmuş havaları gibiydi 'kendi bestem' dediği türküler. Yeteneği vardı, yaratıcıydı, tanımamıştı kır çiçeklerini, beslenmemiş eskilerle, ninnisiz büyümüştü. Yozları dinleyip yoz yaratıyordu. Her bişeyi konustuk. 'doğru dedi, ama yoz dediğin bu türküden 750, şu türküden de 1000 lira kazandım, böyle istiyor plakçılar'... Ne yapsın Muharrem, başka ne desin?... Yoz'lar dölleniyor genç kuşaklarda..." (Kır Çiçekleri s. 8)

Bu sorun, tek tek araştırmacıların iğne ile kuyu kazarcasına üstesinden gelebilecekleri bir sorun değildir. M. Sun'un deyişi ile söylersek"... Bütün ilgili kurumların, ilgili kişilerin imecesi seferberliği" gerek. Bugüne dek belki bin kez söylendi ve belki bin kez "doğru" dendi. Ama dervişin fikrinden zikrine geçemedi bir türlü. M. Sun bin birinci kez yinelemiş bu gerçekliği. Biz de bin bilmem kaçıncı kez yineliyoruz. Bu, Kültür Bakanlığının gündeminde olması gereken bir görevdir. Hem de öyle yasak savan bir çalışma ile değil. Bir derleme araştırma enstitüsü kurularak çözülmesi gereken bir kültür sorunudur.

Eğitim sorunu ise, bir diğer bakanlığın çalışma kapsamına giriyor: Milli Eğitim Bakanlığı, "Çocuklar şarkı söyler, Amerika'da, Rusya'da, Almanya'da, Çin'de kendi şarkılarını.. Biz söyletmemişiz kendi türkülerimizi. 'Müzik Dersi' koymuşuz. sokmamışız okullara halk türkülerimizi; 'müzikten' saymamışız. Yedi milyon çocuk var, genç var okullarda, ne söyler bunlar, ne dinler? Aktarma öykünme, yoz müziklerden başka?... Açın müzik kitaplarını ansıyın okullarda size belletilenleri, sayıp bakın, kaçı aktarma kaçı öykünme?..."(Kır Çiçekleri s. 9)

Okullarımızda bugüne dek uygulanan müzik eğitiminde "yaratıcılığın temel yöntem alınmaması, kendi değerlerimizin eğitim dışında tutulması" belirleyici olmuştur. Bir ülkenin müzik eğitiminin temelini, ne yabancı kaynaklı "aktarma" şarkılar, ne başka toplumların müziklerine benzeyen "öykünme" şarkılar, ne de piyasanın "yoz" müzikleri oluşturmalıdır. Eğitimin temelini kendi çocuk ezgilerimiz ve halk türkülerimiz oluşturmalıdır. Bu temel olusturulduğu zaman, halk ezgilerinin unutulup, yokolması en aza indirgenebilir, yozlaşmanın yaygınlaşması ve kökleşmesi önlenebilir. yeni yetişecek besteciler için toplumun bağrına sağlıklı müzik tohumları atılır, okullardaki müzik dersleri hem öğrenciler hem de öğretmenler için "azap" olmaktar kurtarılmış olur ve en önemlisi derlemenin gerekliliği daha kolay anlaşılır.

Tüm öğretmen, öğrenci ve müzik severlere Kır Çiçekleri kitabını öğütler, Kültür ve Milli Eğitim Bakanlıklarını derleme ve müzik eğitim programlarını yeniden düzenleme seferberliğine çağırırken, yazımı M. Sun hocamızın şu sözleriyle bitiriyorum. "Aslında bize yüz çiçek yetmez, bin çiçek, onbin çiçek gerekli. Daha çok nota, daha çok kitap gerekli. Ki bunlar, çağdaş koşulların getirdiği eleştiri süzgeçlerinden geçecek, kimi elenecek kimi üstte kalacak; çağdaş Türk müziği halk havalarıyla döllenecek, bunlardan esinlenen çağdaş bağdarlar (besteci), toplumun yeni müziği bu yoldan oluşacak, her türkü yaşayacak birçok yeni müzikte..." (Kır Çiçekleri s. 10)

Trabzonlu bir sanatçının İsviçre'deki başarısı

Akın Ortaç
Trabzon

Trabzonlu ressam Yusuf Katipoğlu'nun İsviçre'nin Brig kentinde açtığı sergi büyük bir ilgi gördü. İsviçre basınının geniş yer verdiği ressam Yusuf Katipoğlu ile, Trabzon Güzel Sanatlar Galerisinde görüştük.

SORU: Kendinizi, tanıtır mısınız?

CEVAP: 1941 Trabzon doğumluyum. Orta ve lise öğrenimimi Trabzon Lisesinde yaptım. 1961-62 yılında Devlet Güzel Sanatlar Akademisine girdim. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümünden 1968 yılında mezun oldum. 1971 yılında Maçka Lisesinde resim öğretmeni olarak görev aldım. 3 yıl çalıştım. Bu arada Trabzon'da çeşitli sanatsal çalışmalarım oldu. Resim çalışmalarımı sessizce yürüttüm.

SORU: Avrupa'da kazandığınız başarı konusunda Kültür Bakanlığının bir katkısı oldu mu?

CEVAP: Hayır, tamamen hayır. Başarım tesadüfe bağlı oldu. Evvelce tanıştığım dostlara, Avrupa'ya, defozifleri gönderdim. Onlar 6-7 ay evvelinden alıp defozileri, incelediler. Kendi kritikleriyle, olumlu bir izlenim yarattığımdan olacak, bana 'gel sana bir sergi açalım, şartlarımız şunlardır gelir misin ' diye haber gönderdiler. Bu teklifi olumlu karşılayıp Kültür Bakanlığına, Milli Eğitim Bakanlığına başvurdum. Avrupa'ya gitmek çok zordu benim için. Türlü imkansızlıklar, parasal zorluklardan, ne yapacağımı bilemiyordum. Bu arada başvurmuş olduğum bakanlıklardan hiç birinden ses çıkmamıştı. Ve hatta tamamen işi soğutucu, 'yapmasan da olur, gitmesen de olur' diye cevap bile verdiler bana. Büyük bir moral bozukluğu içinde, borçla harçla, dostlardan aldığım imkanlarla bir turist olarak Avrupa'ya gittim.

SORU: Avrupa basınında ürünlerinizi nasıl değerlendirdiler?

CEVAP: Beni bir Türk sanatçısı olarak, yöresinin sanatçı insanı olarak tanıttılar. Mehmet Siyah Kalem diye bir eski ressamın, Fatih devrinde yaşamış bu ressamın öğretmenliğini buldular bende. Önemlisi, özentisiz ve yöresel bir Türkiye resmi koyduğum için ortaya, takdir edildim.

Başarım büyük değil, fakat bir Türk sanatçısının dostluğunu kişiliğini, insanlığını götürdüm Avrupa'ya. Başarılarım belki bundan sonraki çalışmalarıma bağlı olan eserlerimle olacaktır. Tabii bunu da zaman gösterecektir.

Tanınmış orkestra şefi Fistoulari İstanbul'a geliyor

Tanınmış Orkestra Şefi İngiliz Anatole Fistoulari'nin İstanbul Devlet Senfoni Orkestrasını yönetmek üzere ülkemize yeniden geleceği bildirildi. Fistoulari bundan önce de 1977 yılında İstanbul'u iki kez ziyaret ederek Devlet Senfoni Orkestrasını yönetmişti.

Anatole Fistoulari'nin ülkemize gelişini İstanbul Türk İngiliz Kültür Derneği, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası, Flarmoni Derneği ve İngiliz Kültür Heyeti'nin ortaklaşa gerçekleştirdikleri öğrenildi.

Bakan Asal, güven oyuna kadar hiç bir yere dokunmayacak!..

Basketbol Federasyonu Başkanı Gencay Saylan görevinden istifa ediyor

Yüzme ve masa tenisi dışında kalan tüm federasyon başkanları değiştiriliyor

ANKARA
Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal'ın, "Demirel hükümeti güvenoyu alana dek", Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde herhangi bir değişiklik yapmayı düşünmediği öğrenildi.

Dün sabah yapılan basın toplantısında kendisine yöneltilen bir takım soruları yanıtsız bırakan Asal, bir soru üzerine "Hükümetimizin güvenoyu almasını bekleyin" dedi.

Bu arada Basketbol Federasyonu Başkanı Gencay Şaylan'ın görevinden istifa edeceği belirtildi. Şaylan'ın istifa kararını federasyon kurulu üyeleriyle yaptığı toplantı sonunda aldığı öğrenildi.

Öte yandan Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık'ın "istenirse" görevine devam edebileceği belirtildi. Bu konuda bir açıklama yapan Saltık "Görevim süresince yansız kararlar aldım..." dedi.

Hükümet değişikliği ile birlikte, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde görevlerinden alınacak kişilerin tespiti için, "gizli" bir "komite" kurulduğu ifade ediliyor.

Masa Tenisi Federasyonu Başkanı Danyal Çiper ile, Yüzme Federasyonu Başkanı Fahiman Akdağ dışında kalan tüm federasyon başkanlarının görevlerine son verilmesi bekleniyor. Federasyonlarda görev alabilecek kişiler bile şimdiden tespit edilmeye başlandı.

Buna göre federasyon başkanlıklarına getirilmesi düşünülen kişiler şu isimlerden oluşuyor.

İlyas Çokay (Binicilik), Nuri Turan (Atletizm), Cemil Erkök (Boks), Niyazi Civelek (Güreş), Nusret Say (Halter), Osman Solakoğlu (Basketbol), Naci Bayramlıoğlu (Voleybol), Rauf Karol (Yelken).

Öte yandan futbol federasyonluğu için de, Sahir Gürkan ile İbrahim İşkeçe'nin istendiği ancak, çoğunluğunu gazetecilerin oluşturduğu diğer isimler üzerinde de düşünüldüğü belirtiliyor.

Beşiktaş borçlarını ödemek için çakmak, rozet ve bilet satışlarıyla kampanya başlattı

Bir tabak 2 milyona satıldı

Açık artırmayla 2 milyona satın alınan bir tabak, daha sonra İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil'e verildi.

Beşiktaş bir gecede 3,5 milyon lira topladı

İSTANBUL
Beşiktaş Kulübünün düzenlediği Dayanışma Gecesinde, üstünde Beşiktaş amblemi bulunan bir tabak, açık artırma sonunda 2 milyon 166 bin 510 liraya satıldı.

İstanbul'un büyük müzikhollerinden birinde yapılan gecede ayrıca, 1 televizyon, 1 çamaşır makinesi ve 1 buzdolabı için 138 bin liralık piyango bileti satıldı. Bu arada tabağı satınalan Kemal Erik, tabağı İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil'e hediye etti.

Yönetim Kurulu üyelerinden Nihat Zaman'ın açıklamasına göre davetiye satışları ile toplanan para dahil 3,5 milyonu buldu. Gecede tüm futbolculara görev verildi. Piyango biletlerinin satışı dışında futbolcular açık artırmaya da katıldılar.

Öte yandan dün Beşiktaş Yönetim Kurulu üyeleri yaptıkları toplantıda kulübün mali sorunlarını görüştü.

Mali sorunların çozumü için çakmak ve rozet siparişi verildiği belirtildi. Rozetler üzerine yapılacak kartal için de Güzel Sanatlar Akademisine başvurulduğu açıklandı. Beşiktaş Yönetim Kurulu üyelerinden Nihat Zaman çakmak ve rozetlerin taraftarlara satılmasının sorunları bir ölçüde çözebileceğini belirterek, çalışmalarını büyük bir hızla sürdürdüklerini ifade etti. Nihat Zaman "Büyük Beşiktaş'ı layık olduğu yere getirmek en büyük dileğimizdir" dedi.

Mali sorunlarını çözmek için rozet, çakmak satışına başlayan, piyango çekilişi ve destekleme geceleri düzenleyen Beşiktaşın bir süre önce 45 milyon lira borcu olduğu açıklanmıştı... Özellikle transfer giderlerinin Beşiktaşın borçlarını daha da artırdığı da belirtilmişti.

Türkiye Galler maçını Romanyalı hakemler yönetecek

İZMİR
21 Kasımda İzmir Atatürk Stadyumunda oynanacak Türkiye-Galler Avrupa Uluslar Kupası karşılaşmasını Romanya Federasyonuna mensup A.Jonstantin, T.Vasile, D.Agustin, hakem uçlüsünün yöneteceği açıklandı.

Olaylar nedeniyle 6 saha birer maç kapatılacak

ANKARA
Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, Futbol Federasyonu ve Merkez Hakem Komitesi Kurullarının 21-23 Kasım tarihlerinde İzmir'de toplanacağını açıkladı. Bu toplantıda, daha önceki olaylı maçların dosyalarının görüşülüp karara bağlanacağını söyledi.

Federasyon Başkanı Saltık, daha önce çeşitli şehirlerde oynanan ve gözlemci ile hakem raporları sonucu olay çıktığına kanaat getirilen altı sahanın, en az birer maç kapatılacağını belirtmiş ve şöyle konuşmuştur:

"Çeşitli olayların çıktığını duyduğumuz altı ilimizdeki sahaları kapatma kararını büyük bir ihtimalle İzmir'de alacağız. Bu maçların gözlemci ve hakem raporları Federasyona geldi. İncelediğimiz raporlar sonucu çeşitli olayların çıktığına karar verdik.

Türkiye Kupası 5. basamak maçları bugün yapılıyor

İSTANBUL
Türkiye Kupası 5. basamak ilk turunda bugün 14 karşılaşma yapılıyor.

TRABZON'DA
Lig lideri Trabzonspor, ikinci lig takımlarından Samsunspor ile oynuyor. Trabzonsporun daha ağır bastığı karşılaşma, Trabzon Şehir Stadyumunda saat 14.15'de başlıyor.

RİZE'DE
Geçtiğimiz hafta Altay deplasmanından puanla dönmeyi başaran Orduspor Türkiye Kupası için Rizespor deplasmanına çıkıyor... Rizespor saha üstünlüğünü kullanmaya çalışacak... Karşılaşmanın başlama saati 14.15...

BURSA'DA
Ligde başarısız sonuçlar almaya devam eden Galatasaray, Bursa'da Bursaspor ile oynuyor. Beraberlik halinde Galatasaray avantaj sağlar. Karşılaşma 15.00'de Bursa Atatürk Stadyumunda başlıyor.

LÜLEBURGAZ'DA
Liderin takipçisi Beşiktaş, Lüleburgaz'da Lüleburgazspor ile karşılaşıyor. Tur için Beşiktaşın favori olduğu maçın başlama saati 15.00...

ADANA'DA
Aynı kentin iki takımı Adanaspor ile Adana Demirsporun karşılaşması Adana Şehir Stadyumunda 14.30'da başlıyor. Turun bu ilk maçında Adanaspor moral üstünlüğünü kullanmaya çalışacak.

Kupadaki diğer karşılaşmaların bir kısmı ise şöyle:

Tokat'ta
14.30 Tokatspor - Gazlantenspor

Diyarbakır'da
14.30 Diyarbakırspor - Kayserispor

İzmir'de
15.00 Altay - Alibeyköyspor

Denizli'de
15.00 Denizlispor - Zonguldakspor

Bugün, Samsunsporla oynayacak olan Trabzonspor, bir maç öncesi seyircileri selamlarken...

SPOR ve olaylar

MUSA SEZER

16 takım 12 gol...

Bu hafta yapılan sekiz maçta beş beraberlik, üç galibiyet var... Beraberliklerin üçü 1-1, ikisi 0-0.. Galibiyetin ikisi 1-0, biri 3-1... On altı takımın attığı gol sayısı on iki... Deplasmanda kazanan takım yok... Fenerbahçe ile Adanaspor sahalarında maçlarını 1-0'lık skorla zorla kazanırken, Rizespor, sahasında Bursaspor'u 3-1 yenmeyi başardı. (Bursaspor geçen hafta kendi sahasında yenilmişti. Antrenörü istifa etmiş, sonradan geri dönmüştü. Bu hesapça, Bursaspor'da bir çözülme oluyor demektir.) Lig lideri Trabzonspor, sahasında, ligin alt sıralarında Adana Demirspor'a bir puan kaptırıyor... Galatasaray, lig sonuncusu Kayserispor'u yenemiyor. 89 dakika gol atamayan Beşiktaş, son dakikada müdafaa oyuncusunun attığı golle beraberliğe ulaşıyor.

Yukarıdaki tabloda futbolumuzun yükselmeye doğru değil, günbegün düşmeye gittiği açıkça görülmektedir. Bunun birçok nedenleri olsa gerek...

Her topa vuranı takıma almakla, kendi takımında birkaç gol atanı dünyanın parasını ödeyerek transfer etmekle, futbolumuzun bugünkü duruma düşmesine kulüplerimiz neden olmaktadır. Kulüplerimiz ileriye yönelik, bilinçli bir politika izlemedikçe, geleceklerini yozlaşmış transferlere bağladıkça futbolumuz düşmeye devam eder, kalkınmaz.

Batılıların tesisleri, sahaları, spor okulları var. Kendi oyun sistemlerine göre bilinçli bir çalışma ile yetişiyor Batılılar... Bizde saha, tesis ve okulun lafından başka bir şey yok.. Futbolcu hüdai nabit (kendi kendine) yetişiyor... Yetişiyor değil, yetişiyordu. Çünkü bugün daha futbolcu olmadan topa biraz vuran takımlara alınıyor. Eskiden birinci takıma girmek için yalnız topa vurmak yeterli olmazdı.. Futbolun tüm tekniğinden adeta imtihan verirdi oyuncular.. Bir oyuncu bir kere takıma girince kolay kolay o takımdan çıkmazdı. Bugün her takım, her hafta başka başka tertiplerle sahaya çıkıyor.. Neden? Çünkü kadrolarda klas futbolcu çok az da ondan... Bir futbolcu kolay yetişmez.. Futbolcu altın madeni gibidir. Her futbolcunun bir ayarı vardır. Tüm dünyada bu böyledir.

Ulusların futbolu kendi takımlarının gücü oranında değerlidir.. Takımların futbolu da takımı oluşturan futbolcuları oranında değerlidir. Futbolcuların kişisel klas ve güçleri takım oyununa renk katar. Bizden birkaç örnek verelim:

Bundan önceki yazılarımızda belirttiğimiz gibi, Trabzonspor sattığı klas futbolcularının yokluğunu duyuyor. Avrupa kupalarında da bu yokluğu duymuştu. Klas futbolcuların oluşturduğu Trabzonspor takımının oynadığı futbolu bugünkü takımı oynayabiliyor mu? Fenerbahçe hâlâ Cemil'den medet ummaktadır.. Galatasaray boş yerlerini yetiştirdiği futbolcularla (yetiştirdiği zaten yoktu) değil, transferle doldurmaya yönelmiş, aldığı oyuncular umduklarını vermeyince, bugünkü duruma düşmüştür. Beşiktaş'ta genç takımlarından yetişen futbolcular, takımın değişmez oyuncuları olmuştur.

Hükümetler değiştikçe spor teşkilatında da değişiklikler olagelmektedir. Sporumuza, özellikle futbolumuza, teşkilattan bir şeyler beklemek hayal olur. Bu nedenle kulüplerimize çok iş düşmektedir. Futbolumuzu iyi bir düzeye eriştirmek için kulüplerin spor okulu politikasına yönelmeleri şarttır. Milyonlarını transferlerde değil, futbolcu yetişmesine harcamaları daha yararlı olur. Yoksa çağdaş futbol oyununu yalnızca TV'den izlemek zorunda kalmaya devam edeceğiz.

Adli Tıp'ta...

(Baştarafı 1. sayfada)

RAPORLARA MÜDAHALE

Adli Tıp'ta rapor verilmek üzere hazırlanan bir silahlı saldırı olayında, Şemsi Gök'ün sözkonusu olayla ilgili raporu hazırlayan uzmana talimat vererek raporun gerçeğe aykırı olarak yazılmasını istedi.

Gök'ün adının ve makamının yazılı kağıda kendi elyazısı ile yazdığı talimatta "Osmaniye Yusuf Panovur (A.T. 2576) 2/3/78 Av tüfeği ile olmuş denecek" yazılı.

Yaptığımız araştırma sonucu Gök'ün bu tür müdahaleleri çeşitli olaylarda tekrarladığı ve raporları yazan uzmanlar arasında huzursuzluğa neden olduğu belirlendi.

SEKRETERİNİ 'FOTOĞRAF TEKNİSYENİ' OLARAK GÖSTERMİŞ

İstanbul Cumhuriyet Savcılığının Kartal Maltepe'de 24 Ekim 1978 günü kurşunlanarak öldürülen bir şahsın acil otopsi yapılması için, Morg Müdürlüğünden bir ekip çağırdı. Çağrılan ekibin sorumlusu olan Prof. Dr. Şemsi Gök yanında çalışan sekreteri Muazzez Tanrıöver'i "fotoğraf teknisyeni" olarak gösterip ücret alMasını sağladı. Bu konuda otopsi yapan ekibe, İstanbul Cumhuriyet Savcısı Rıfat Aktürk'ün imzasını taşıyan, 26 Ekim 1978 tarihli ve 4972 sayılı emirle ücretleri ödendi.

Prof. Dr. Şemsi Gök, bu tür otopsilere giden ekiplerin içinde yer alan şahısların, uzmanlık niteliklerini daha sonra yazılı olarak gerekli yerlere bildiriyor ve bu kişilerin içinde hayali birtakım uzmanlar da sık sık bulunuyor.

SORUŞTURMA AÇILMASI BEKLENİYOR

Adli Tıptan verilen bazı raporları gerçeklere aykırı olarak hazırlattığı ve yakın çevresine yasalara aykırı olarak çıkar sağladığı iddiaları ile ortaya çıkardığımız belgelerden sonra, Adli Tıp Kurumu Başkanı Prof. Dr. Şemsi Gök hakkında soruşturma açılması bekleniyor.

"Ne aldık, ne verdik...

(Baştarafı 1. sayfada)

9.00'da Anıt Kabiri ziyaret ederek saygı duruşunda bulundu. Bakanlar Kurulu akşam ise Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ü Cumhurbaşkanlığı Köşkünde ziyaret etti. Korutürk yeni hükümete başarılar diledi.

Korutürk yeni hükümet üyelerine hitaben yaptığı konuşmada "Türkiye'de bir seçim olmuş, bu seçim sonunda bir iktidar değişimi olmuştur. Çok şükür büyük bir sükunet içinde olmuştur. Türkiye'de başka şeyler bekleyenler olmuştur. Bilhassa düşmanlarımız tarafından çok başka şeyler bekleniyordu" diyerek sözlerini şöyle bitirdi:

"Ülkemizin içinde bulunduğu sorunları tanımakta, bilmekte muhalefet ve iktidarla olan evvelki arkadaşlar arasında bir fark yoktur. Memleketin müşküllerini teşhis etmekte muvafakat ile muhalefet birleşecektir. Birlikte hareket ettiğimiz takdirde önümüzde bulunan bütün müşkülleri yeneceğimizden hiçbir şüphem yoktur."

Bu arada yeni Bakanlar Kurulu listesini içeren Cumhurbaşkanlığı tezkeresi dün meclislerde ayrı ayrı okundu. Demirel hükümeti de tezkerenin okunmasını Millet Meclisinde dinledi.

SAĞLIK HİZMETLERİ UCUZLATILDI

Öte yandan önceki gün ilk toplantısını yapan Bakanlar Kurulu kararı uyarınca, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Münif İslamoğlu dün bir açıklama yaparak, Bakanlığa bağlı hastanelerde muayene, tetkik, tahlil, müdahale, ameliyat ve tedavi ücretlerinin indirilmesinin hemen uygulamaya sokulduğunu bildirdi.

Kararın uygulanması için teşkilata telgrafla talimat verildiğni belirten İslamoğlu eskiden 30 lira olan muayene ücretinin 5 liraya indirildiğini açıkladı.

HÜKÜMET PROGRAMI

19 Kasım Pazartesi günü Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunda ayrı ayrı okunacak olan Demirel hükümetinin programını hazırlamak amacıyla üç kişilik bir komisyonun kurulduğu öğrenildi. Hükümet programını hazırlamakla görevlendirilen komisyonda Devlet Bakanları Ekrem Ceyhun ve Köksal Toptan da bulunuyor.

BAĞIMSIZLARIN TUTUMU

Adalet Partisinin kurduğu azınlık hükümeti konusunda Meclisteki 12 Bağımsızın çeşitli tavırlar takınacakları öğrenildi. Siirt Bağımsız Milletvekili Abdülkerim Zilan, kurulan yeni hükümete güvenoyu verip vermeyeceğini sorduğumuzda, "Bu konuda şimdilik kesin bir şey söyleyemiyeceğim. MC geldi benim seçmenimi ezdi, CHP geldi iki kat daha fazla ezdi. Onlara hiç bir hizmet götüremedik. Bugünlerde Ankara'ya gelecek olan heyetlerle görüşüp temayüllerini öğrendikten sonra kesin bir karar vereceğim" karşılığını verdi.

Mardin Bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz'ın ise hükümete olumsuz oy vermesi bekleniyor.

Afyon Bağımsız Milletvekili ve Ecevit hükümetinin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan ise, daha önceleri 11'ler olarak adlandırılan grubun ayrı ayrı hareket etmeyip toplu tutum koyacaklarını söyledi.

DANIŞMA KURULUNUN ÖNERİSİ

Öte yandan Millet Meclisi Danışma Kurulu dün yaptığı toplantıda hükümet programının okunup tartışılmasına ilişkin esasları belirledi. Millet Meclisinde kabul edilen öneri şöyle:

1) Hükümet programının okunması, görüşülmesi ve güven oylamasının özel gündemde yer alması ve bu günlerde başkaca konuların görüşülmemesi.

2) Bakanlar Kurulu listesinin okunmasından itibaren, bu konular için ayrılacak toplantı günleri dışında genel kurul çalışmalarının yapılmaması.

3) Hükümet programı üzerindeki görüşmelerde, hükümet ve siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süre ile sınırlı olmaması, kişisel konuşmaların 20'şer dakika olması, görüşmelerin devamına karar verildiği takdirde, ikinci defa yapılacak konuşmaların iç tüzükteki sürelerle sınırlı olması.

YANKILAR

Türk-İş' in önerileri

HABER MERKEZİ

Yeni hükümetin kuruluşuyla birlikte çeşitli çevreler de hükümete ilişkin görüşlerini ve hükümetten isteklerini belirtmeye başladılar.

Türk-İş İcra Kurulu, Başbakana sunduğu öneri paketinde anarşinin bir an önce önünün kesilmesi için gerekli yasal tedbirlerin alınmasını da istedi.

Ekonomik durum hakkında enflasyonun durdurulmasının, vergi gelirlerinin yeniden düzenlenerek asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyinde gerçekleştirilmesinin istendiği açıklamada şöyle denildi:

"Ekonomik istikrarın sağlanması, geniş ölçüde siyasi istikrarın sağlanmasına bağlıdır. Siyasi istikrar bir an önce sağlanmalı ve ekonomik sosyal istikrarı da beraberinde getirmelidir."

Türk-İş önerileri içinde yer alan işsizlik konusunda ise milli bir istihdam planının yapılması istenerek, çalışanların hak ve menfaatleri savunuldu. Bu konuda memurlara da toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı verilmesi istenerek, "Gerektiğinde Anayasa değişikliği yoluna gidilmelidir" dendi.

Türk-İş İcra Kurulu öte yandan her işçinin işkolundaki tek sendikaya üye olmasını talep ederek bunun kanunla sağlanmasını istedi.

Dış politika konusunda ise, "Haysiyetli bir dış politika" önerisinin yanısıra halen bir keşmekeş içinde bulunan Kıbrıs meselesine de değinildi. Türk-İş'in bu konudaki önerisi şöyle:

"Ulusal davamız Kıbrıs meselesinin toplumlararası görüşmelerle süratle çözüme kavuşturulması yoluna gidilmeli, Yunanistan, Kıbrıs meselesini çıkmaza sokmak isterse yavru vatanın anavatanla bütünleşmesi sağlanmalıdır."

İSO BAŞKANI NURULLAH GEZGİN

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin, yeni hükümetten Türkiye'nin temel sorunları olan anarşi, enflasyon ve yoklukların azaltılıp üretimin artırılmasını isteyerek, "Hükümetin başarılı olması için herkesin sorumlu ve bilinçli bir davranış içinde olması gerekmektedir. Bunları bir işadamı, bir sanayici olarak değil, bir vatandaş olarak da istiyorum" dedi.

TÜSİAD GENEL BAŞKAN VEKİLİ ALİ KOÇMAN

TÜSİAD Genel Başkanvekili Ali Koçman da konuya ilişkin görüşlerini açıklarken şöyle konuştu:

"Sayın Başbakanın hükümetin ilanından önce ve sonra yaptığı açıklamalarda dikkati çeken, özellikle vaadkâr bir tutumdan ısrarla kaçınmış olmasıdır. Bu, hükümetin, siyasal nedenlerle ekonomik yaşamı uzun dönemde daha karanlık hale getirecek bir takım palyatif kararlar almak yerine, özveri esasına dayanan bugünkü ekonomik koşulların zorunlu kıldığı, daha gerçekçi ve daha radikal uygulamalara gireceğinin en büyük işaretidir."

İBRAHİM BODUR

İstanbul Sanayi Odası Meclis Başkanı İbrahim Bodur, hükümeti değerlendirirken, "Bu şartlarda bundan iyi bir hükümet kurulamazdı" dedi. "Hükümetten öncelikle dışta ve içte güven sağlamasını istiyoruz" diyen Bodur, ekonomide istikrar ve güven sağlanmasının da önemli olduğunu sözlerine ekledi.

İktisat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Erol Manisalı ise yeni hükümetin ekonomik yönden alması gereken önlemleri açıklarken, "Hükümet bir an önce işçi ve işveren temsilcileri ile ortak toplantılar yaparak anti-enflasyonist önlemler konusunda gerekli olan özverileri gündeme getirmelidir" dedi.

ŞİNASİ ERTAN

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı ve TÜSİAD Danışma Kurulu üyesi Şinasi Ertan ise konuya ilişkin şöyle konuştu:

"AP bu kabineyle icraat yaparak itibarını korumaya çalışacaktır. Ülkenin önündeki sorunlar birbiri ile bağlantılı sorunlardır. Tabii ki yeni hükümet acil olanları çözmek için mücadele verecektir. Başarı şansı kendisini destekleyen partilerin bu desteği sürekli olarak tutmalarına bağlıdır. Aksi halde ayakları verden kesilecektir."

TELEVİZYON

19.00 HABERLER

19.05 LASSIE

"Cennet Gölü"

19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİ

Programda Ahmet Günday ile Hale Gür birlikte altı türkü okuyacak

19.50 ÖNCE SAĞLIK

İki bölümden oluşan programın birinci bölümü diş sağlığını ele alıyor. İkinci bölümü ise bademciklerle ilgili Programın konukları: Prof. Dr. Altan Gülhan ve Prof. Dr. Sedat Katırcıoğlu.

20.15 ENERJİ

"Nasıl Politika" adını taşıyan dizinin 7. bölümünde, Türkiye'nin nasıl bir enerji politikası izlemesi gerekliliği konusunda öneriler getiriliyor.

20.30 HABERLER

21.15 MİNİK KONSER

21.20 YOLA ÇIKARKEN

Türk ekonomisinin son yıllarda karşılaştığı dış ödemeler darboğazı, döviz sıkıntısının ekonomimize etkileri, üretimin aksaması, işsizlik ve yaşam pahalılığı gibi sorunlara bağlı olarak hayata yansıyan olayların nedenleri ve ülkemizin üretim potansiyeli sergilenecek. Programa bir fabrika müdürü, DSİ Keban Bölge Müdürü Ali Yılmaz Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Prof. Gülten Kazgan, Ekonomist Ermukan Şengezer katılıyorlar.

22.50 CHARLIE' NİN MELEKLERİ

23.40 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.02 Günaydın
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.15 Hafif Müzik
14.32 Türküler
15.01 Şarkılar
15.20 Hafif Müzik
15.40 Türküler Geçidi
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Oyun Havaları
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.02 Konuların İçinden
21.30 Şarkılar
21.45 Türküler
22.40 Türküler
23.35 Türküler Geçidi
00.02 Unutulmayanlar
01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Şarkılar ve Saz Eserleri
10.30 Hafif Müzik
11.05 Recep Birgit'ten Şarkılar
11.25 Hafif Müzik
11.40 Yaşayan Hukuk
12.00 Küçük Konser
12.20 Şarkılar
12.40 Yörelerimiz, Ezgilerimiz Geleneklerimiz.
13.30 Olayların İçinden
14.00 Şarkılar ve Saz Soloları
15.45 Sevim Deran'dan Şarkılar
16.00 Türküler ve Oyun Havaları
16.20 Arkası Yarın
16.40 Tülin Korman'dan Şarkılar
17.00 Büyük Eserler
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Fındıktan Pamuğa
18.50 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 Karma Fasıl
20.30 Türk Hafif Müziği
20.45 Turan Engin'den Şarkılar
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.45 Yaşar Özel'den Şarkılar
23.00 Türküler ve Oyun Havaları
23.35 Çeşitli Sololar
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Barok Müzik
10.00 Senfonik Müzik
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.06 Hafif Müzik Dünyasında Gezinti
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik
21.45 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Çarşamba Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

CHP Grubu bir türlü toplanamıyor

ANKARA (ÖZEL)

CHP Grubunun Grup Başkanvekilleri ve Yönetim Kurulu seçimi için dün yapması gereken toplantı, toplantı saati Demirel-Ecevit görüşmesiyle çakıştığı için, bugün saat 10'a ertelendi.

Bugünkü toplantıda çoğunluk sağlandığı takdirde, Grup Başkanvekillikleri için muhalefetin adayları Metin Tüzün ve Burhan Garip Şavlı ile Genel Merkezin adayları Hüseyin Erkanlı ve Hasan Yıldırım karşı karşıya gelecekler.

Öte yandan AP gruplarının da bugün toplanarak seçim yapacakları bildirildi. AP grupları 1 Kasım'daki toplantılarında yeni yöneticilerini seçmişlerdi. Ancak Senato Grup Başkanı Ömer Ucuzal ile Millet Meclisi Grup Başkanvekilleri Turgut Toker ve Esat Kıratlıoğlu'nun bakan olmaları nedeniyle bu görevler boşalmıştı.

AP grupları bugün yapacakları toplantılarda bu görevler için yeni parlamenterleri seçecekler.

KÜNTAY, ÖZALP VE BAYAR AYRILIYOR

Bu arada, Küntay, Özalp ve Bayar AP Başkanlık Divanındaki görevlerinden ayrılıyor. AP tüzüğü gereğince sadece ikisinin istifası yeterliyken üçü birden ayrılmaya karar verdiler. Bu durumda AP Genel İdare Kurulu toplanarak iki başkan yardımcısı ve bir genel sekreter seçecek.

Perinçek...

(Baştarafı 1. sayfada)

tarafından cezalandırıldığını kaydetti. Perinçek milletin eli kanlı çetelerin elinden tutulmasını istemediğini söyledi.

TİKP Genel Başkanı bugünkü meselenin geçmişten ders çıkartmak olduğunu belirterek, "Bugün artık istikrar dönemleri geçmiştir. Artık çalkantılı ve fırtınalı dönemler başlamıştır. Fırtınalı denize yelkensiz, küreksiz çıkılmaz. Türkiye'nin selamete ulaşması için doğru siyasetler gereklidir" dedi. Doğu Perinçek, Türkiye'yi selamete çıkartacak siyasetleri de halkın tartışmasına sunduğunu belirtti ve TİKP'nin temel siyasetlerini ve ekonomik buhrandan çıkış yoluyla ilgili görüşlerini anlattı.

Konuşmasının sonunda Milli Birlik Hükümeti çağrısı yapan Perinçek, daha sonra izleyicilerin çeşitli konulardaki sorularını cevapladı.

Açılış yakiaşık 200 kişinin katılmasıyla yapıldı. Toplantıdan önce kahvede ilçe kaymakamı ve halkın da katıldığı bir sohbet düzenlendi. TİKP Güdül İlçe Örgütünün açılış töreninden sonra halkla konuşan Perinçek, "Zeytinin kilosu kaç lira? Liderlerin bunu bilmedikleri söyleniyor. Cevap bekliyoruz. Siz biliyor musunuz" şeklindeki sorularla karşılaştı. Perinçek zeytin fiyatını söyledikten sonra da, "Sizin, başkanınızı imtihan etmeniz çok hoşuma gitti. Bu davranışınızı sürekli bekliyorum. Partiyi denetleyin, sapmasını önleyin" dedi.

Demirel ve üç tutum

(Baştarafı 1. sayfada)

larını terkettiklerini duyuyoruz. Demirel hükümetine karşı Moskova'nın taktiği, kavga ve kargaşalık havasını canlı tutmaktır.

Diğer cephede de durum farklı değildir. MHP, yeni hükümetin, eski hükümetten ve komünistlerden hesap sorması gerektiğini belirtiyor ve çeşitli alanlarda daha önce kaybettiği mevzilerini yeniden ele geçirmeye hazırlanıyor. Türkeş'in komandolarının taktiği de teröre devam edebilmek, hükümeti etkileyip halkın üzerine yürütebilmek için ortamı gergin tutmaktır. Uslu durmaları mümkün değildir; o zaman varlık nedenleri ortadan kalkar. Umutlarını devlet içindeki karanlık güçlere ve sahte solun terörüne bağlamışlardır. Hükümeti bu yolla etkileyebileceklerini sanıyorlar.

Bir de üçüncü cephe var. Bu cephe Türkiye cephesi, halk cephesi. Seçimlerde oyunun büyük bir kısmını AP'ye vermiş ve AP'nin iktidar olmasını istemiş. Bu cephe bekliyor. Demirel'den yokluklara çözüm bulmasını bekliyor. Anarşinin önlenmesini ve can güvenliğinin sağlanmasını bekliyor. Onurlu ve açık bir dış politika bekliyor. Tutumunu bu konuda yapılanlara bakarak belirleyecek. Önyargısı yok. Demirel'i daha önce MHP ile işbirliği yaptığı için cezalandırdı. 14 Ekim seçimlerinde de Ecevit'i ülkenin sorunlarını çözemediği için cezalandırdı.

Halkın önyargısız tutumu Demirel için açılmış bir kredidir. Demirel bu krediyi iyi kullanmak zorundadır. Çünkü halk sorunlarının takipçisidir. AP'ye de CHP'ye verdiği dersi her an verebilir.

Biz de Demirel hükümeti konusunda önyargılı değiliz. Yaptıklarına bakarak karar vereceğiz. Aynı krediyi Ecevit'e de açmıştık. Biz ne revizyonistler gibi kargaşalıktan yanayız, ne de yeni kurulanın MC olduğu gibi bir yanılgı içindeyiz. Demirel'in, MHP'ye yakın olarak bilinen isimler yerine, daha geniş çevreler tarafından kabul edilebilecek isimleri hükümete almasını olumlu buluyoruz.

Demirel'in önündeki sorunlar çetindir. Böylesine ağır bir yük ise ancak büyük siyasi güçlerin birliğiyle çözülebilir. CHP'den uzanabilecek dostluk elini sıcak bir şekilde karşılamak, AP Genel Başkanının yükleri kaldırmasına yardımcı olacaktır.

İş yapmak isteyen, net siyasetler tespit etmek zorundadır. Kıbrıs sorununun çözümü, MHP ve Rusya'ya karşı tutum, halkın özgürlüklerine saygı... Demirel bu konularda olumlu adımlar atabilirse, Ecevit'in düştüğü duruma düşmeyecektir.

Temennimiz, ülkemizin sorunlarının çözülmesidir.

Demirel, Merkez Bankası Başkanlığına Turgut Özal' ı getirmek istiyor

ANKARA (ÖZEL)

Yeni hükümetin görevi devralmasıyla birlikte bir atmalar furyası başladı. İlk değiştirilen görevliler arasında özel kalem ve personel müdürlerinin bulunduğu görülüyor.

Öte yandan üst kademelere yapılacak atamalar konusundaki çalışmalar da devam ediyor. Başbakan Demirel'in Merkez Bankası Başkanlığına Turgut Özal'ı getirmek istediği bildirildi.

Halen MESS'in Genel Başkanlığını yapmakta olan ve ayrıca kendisine ait bir fabrika işleten Turgut Özal'ın 1970 devalüasyonunun mimarı olarak başarılı çalışmasından ötürü Demirel tarafından bu göreve getirilmek istendiği belirtildi.

Yeni hükümetin gündeminde bulunan en önemli sorunlardan biri olan devalüasyonun çözümü için Demirel'in Özal'ı ikna etmeye gayret ettiği ifade ediliyor.

Ankara valiliğine Ali Metin Dirimtekin'in, İstanbul Valiliğine Nazmi İyibil'in getirileceği ileri sürülüyor. Ankara Valisi İhsan Tekin'in 45 gün izin, Emniyet Müdürü Ercan Belen'in ise 45 gün istirahat almış olması söylentileri doğruluyor.

Yeni hükümetin işe başlamasından sonra İçişleri Bakanlığı içinde yapılacak yeni atamalarla ilgili olarak alınan bilgiye göre, Emniyet Genel Müdürlüğüne Turhan Şenel, Ankara Emniyet Müdürlüğüne Ünal Erkan getirilecek.

İçişleri Bakanlığı Müsteşarlığına eski Ankara Valisi Durmuş Yalçın'ın atanmasına ise kesin gözüyle bakılıyor.

Bazı bakanlar koltuklarına oturur oturmaz değişiklik yaparken, bazıları ise değişiklikler üzerinde daha uzun süreli bir çalışmaya giriştiler. Bu arada yeni bakanla temas peşinde koşan bazı bürokratlar da bakanların makamlarını işgal ettiler.

Buna karşılık CHP'nin de üst kademedeki bürokratlara, "Görevinizde direnin. İşinizden atıldığınız takdirde Danıştaya başvurun, arkanızda biz varız" mesajı gönderdiği belirtiliyor. Durum konusunda endişeye düşen bürokratlar CHP Genel Merkezini arayarak takınacakları tutum konusunda bilgi istiyorlar.

ATAMA VE İSTİFALAR

Kültür Bakanlığı müsteşarı Prof. Şerafettin Turan ile yardımcısı Alev Damalı ve Sinema Dairesi Başkanı Oğuz Onaran görevlerinden istifa ettiler. Prof. Şerafettin Turan DTCF'deki, Damalı ise DPT'deki eski görevlerine döndüler.

Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğüne Kemal Gücüyener, Basın Danışmanlığına ise Cavit Yamaç getirildiler.

Başbakanlık Müşaviri Ahmet Durukoğlu'nun dün yıllık izne ayrıldığı ve bu göreve de Nejdet Seçkiöz'ün getirileceği öğrenildi.

Bursa Cumhuriyet Savcısı Zekai Turan da Adalet Bakanlığı Yüksek Müşavirliğine atandı.

ABD, İran'dan...

(Baştarafı 1. sayfada)

doldururken, İran İslam Devrim Konseyi yaptığı açıklamada, rehinelerin kurtarılması için iki yeni koşul ileri sürdü. Dışişleri Bakanı Abdül Hasan Beni Sadr da BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a gönderdiği mesajda, İran ile ABD arasındaki ilişkilerin "savaş havasına" dönüştüğü gerekçesiyle BM Güvenlik Konseyini toplantıya çağırdı. Sadr, Güvenlik Kurulu'nun duruma derhal müdahalesini istediği mesajında, Waldheim'ın İran'a gelmesini de önerdi.

Tahran'daki diplomatik çevreler İran yönetiminin BM Güvenlik Konseyi'nin toplanması yolundaki önerisinin devrik Şah'ın İran'a iadesi sorununun uluslararası platforma getirilmesini amaçladığını öne sürüyorlar.

YENİ KOŞULLAR

İran Radyo-TV Genel Müdürü Sadık Gotbzade, dün Tahran'da düzenlediği basın toplantısında, rehinelerin kurtarılması ve işgale son verilmesi için yeni koşullar öne sürdü.

Gotbzade, bu koşulların, New York'ta bulunan devrik Şah'ın ABD yönetimince "suçlu" ilan edilmesi, Şah'ın işlediği suçların soruşturulması için uluslararası bir komisyon oluşturulması ve Şah'ın ABD'deki tüm maddi varlığının İran'a iade edilmesi olduğunu söyledi.

CARTER'İN KONUŞMASI VE DOLARIN DURUMU

ABD Başkanı Carter'in İran'a bir misilleme olarak bu ülkeden petrol almayacaklarını açıklamasından sonra, ABD'deki ekonomik gelişmelerin beklenin tersine olduğu bildirildi. Ajanslar Amerikan borsalarında hisse senetlerinin değerinde genel bir yükselme görüldüğünü bildirdiler. Daha önce, "Chase Manhattan Bankası" Başkan Yardımcısı son kararın doların değerini düşüreceğini ileri sürmüştü.

Uluslararası borsalarda da doların değerinde bir düşüş olmadığı kaydedildi.

Carter önceki akşam TV'de yaptığı konuşmada İran'dan petrol almayacaklarını, siyasal taleplerin yerine getirilmesi için tedhişe başvurulmasını hoş karşılamayacaklarını söylemişti. Carter İran'a baskı için müttefiklerle görüştüğünü de ifade etmişti.

Carter'in kararını açıklamasından sonra çok sayıda senatör ve başkan adayları Kennedy, Brown ve Conally kararı benimsemişlerdi.

İRAN'IN KARARI

Carter'ın petrol konusundaki kararını açıklamasından sonra İran İslam Devrim Konseyi ABD'ye yapılan petrol ihracını tamamen durdurduğunu belirtmişti. Sadık Gotbzade, bu kararın 2-3 gün önce alındığını duyurmuştu.

ABD İran'dan günde 500 bin varil petrol alıyordu. İran ise petrol ihracatının yüzde 15'ini ABD'ye yapıyordu.

SADR'IN AÇIKLAMASI

"Le Monde" gazetesine bir demeç veren Dışişleri Bakanı Beni Sadr, ABD'nin İran'dan petrol almama konusundaki kararına şaşırdığını belirterek, kararın bir "ekonomik savaş ilanı" olduğunu söyledi. Sadr, "Eğer istedikleri bu ise, karşılığını alacaklar" dedi.

İran'ın petrol geliri olmaksızın en az bir yıl yaşayabileceğini belirten Sadr, Batı Avrupa'yı Carter'in tuzağına düşmemesi için uyardı.

LİBYA İLE DİPLOMATİK İLİŞKİLER

Dışişleri Bakanı Beni Sadr, İran ile Libya arasında diplomatik ilişki kurulmasının kararlaştırıldığını açıkladı.

Libya'da gezide iken kaybolan Şii lider İmam Musa Sadr olayının aydınlatılması için İran'ın Libya'ya bir kurul göndereceği bildirildi.

İran ile Libya arasında şimdiye kadar hiç diplomatik ilişki kurulmamıştı.

ABU İYAD İŞGALİ ELEŞTİRDİ

FKÖ liderlerinden Abu İyad, Tahran'daki ABD Elçiliğinin işgal edilmesini eleştirerek, FKÖ'nün ABD ile İran arasında arabuluculuk yaptığı şeklindeki söylentileri yalanladı.

Abu İyad, FKÖ heyetinin Tahran'a ABD'nin kendisini tanıması için değil, incelemeler yapmak amacıyla gittiğini söyledi. Abu İyad İran devrimine saygı duyduklarını, ancak ABD ile mücadele yolunun elçilik işgalleri ile değil, daha köklü eylemlerle mümkün olacağını belirtti.

Öte yandan, Sovyetler Birliği'nin, rehinelerin kurtarılması için FKÖ Başkanı Yaser Arafat'ın arabuluculuk yapmasını isteyeceği kaydedildi.

İSTANBUL'DA AÇLIK GREVİ YAPAN İRANLILARIN AÇIKLAMASI

Türkiye'deki İranlı öğrenciler İran halkının Şah'ın iadesi için giriştikleri mücadeleyi desteklediklerini açıkladılar.

İranlı Öğrenciler Dünya Konfederasyonu (CIS)'e bağlı İstanbul İran Yüksek Öğrenim ve Kültür Derneği, üyesi öğrencilerin İran'ın İstanbul'daki konsolosluk binasında sürdürdükleri grev dün saat 16.00'da sona erdi. Bu nedenle bir basın toplantısı yapan öğrenciler şöyle dediler:

"Bu kritik dönemdeki halkımızın mücadelesi Amerikan emperyalizmine yöneliktir. Güveniyoruz ki, halkımız uyanıklığını koruyup Rus emperyalistlerini ve yerli uşaklarının bu durumdan kendi çıkarları için yararlanmalarına izin vermeyecektir."

Ayrıca, Trabzon'daki İran Konsolosluğunda 35 öğrencinin aynı nedenle sürdürdüğü açlık grevi de sona erdi.

KAYIP— Edebiyat Fakültesinden aldığım devam karnesi, kütüphane ve kitaplık kartımı kaybettim. Geçersizdir.
Cem ŞAHİN

Göğüslerine bomba...

(Baştarafı 1. sayfada)

iki tugay ile bir albayın Müslüman gerillalara teslim olduklarını da bildirdi. Daha sonra tugay içinde bulunan 12 Sovyet danışmanı, Müslüman gerillalar tarafından vurularak öldürüldü. Gerillalar, kitle halinde teslim olma sırasında çok sayıda Sovyet yapısı silah da ele geçirdiler.

Badakşan'da Patan Kabilesine mensup Müslüman gerillalar ayrıca stratejik öneme haiz Set-Mando Geçidini de denetliyorlar.

Dağlık bölgelerde yaşayan Patan gerillaları son olarak Kasım ayı başında yine bir dağ kasabası olan Farkhar'ı ele geçirmişlerdi. Kasabanın alınması sırasında Patan gerillaları "Halk Partisi" üyesi belediye başkanını öldürmüşler, silahlara el koymuşlardı.

Bilindiği gibi "Halk Partisi", 'Moskova yanlısı Devlet Başkanı Hafuzullah Amin'in partisidir.

ANKARA HAVASI

Sihirli formül

Nuri Çolakoğlu

"Sihir vadetmiyoruz."

Demirel'in bütün sihirli formülü bu iki kelimeden oluşuyor. Yeni Başbakan bu iki lafı her fırsatta tekrarlıyor.

Demirel, bunu daha ileri bir noktaya dagötürüyor. Ecevit'in "sihirli değneğiyle" birkaç saat, birkaç gün, birkaç hafta içinde çözümler vadeden politikasına karşılık, Demirel süre vermekten kaçınıyor. Türkiye'nin önündeki sorunları sayıp döküyor. İçeriği belirsiz bir "enkaz edebiyatı" yerine somut dökümlere giriyor.

Hatta çözümünde güçlük olmayan meseleleri bile sorunmuş gibi ortaya koyuyor.

Bir AP'li yeni Başbakanın yöntemini çok açık anlatıyordu:

"Halk şu anda o kadar büyük sıkıntılar içinde ki, halka sağlayacağımız bazı küçük şeyler bile insanları mutlu edebilir. Tenceresine koyabileceğimiz yağ, yemeğini pişireceği gaz, akşam yemeğinden sonra içebileceği bir fincan kahve, elektrik kısıntılarına karşı idare lambasına doldurabileceği kadar gazyağı, bugün Türkiye'de çok şey değiştiğinin işareti sayılabilir."

Sonra bütün bunlar için pek bir para gerekmediğini de anlatıyor. Hepsi yaklaşık 100 milyon dolar kadar tutuyor. Bu ise şu anda Merkez Bankasında bulunan- miktarı iktidarla muhalefet arasında tartışmalı da olsa- dövizle kolayca karşılanabilecek.

AP'liler yağ meselesinin ise CHP'nin iç çatışması yüzünden, Genel Merkezci Ticaret Bakanının muhalif belediyelere engel olmasından kaynaklandığı kanısındalar. Açığın ise ithal edilebileceğini düşünüyorlar.

Bütün bunlar sağlanırsa, AP esas düşüncesi olan "erken seçimi" nasıl gerçekleştirecek?

Demirel'in buna karşı meclislerde karşılaşacağı güçlükleri açıklama eğiliminde olduğu söyleniyor. AP'nin, "Biz halka hizmet etmek istiyoruz, ama Meclisten bunun için gerekli bazı yasaları çıkaramıyoruz. Oysa gördünüz elimizdeki bazı imkanlarla neler yaptık. Bir de Mecliste çoğunluğumuz olsa neler yapabileceğimizi bir düşünün" diyerek erken seçim zorlamasına girişmesi bekleniyor.

Ama girişmek yeterli mi?

AP'liler kendi gruplarından bile bu konuda oy almanın zorluğuna işaret ediyorlar. Evet, bu oy oranı tekrarlandığı takdirde yapılacak genel seçimde AP 260-270 milletvekili ile gelebilecektir. Ama halen 185 milletvekili Ankara'da çeşitli işlerin peşinde koştururken mahalli örgütler yeni seçimlerde liste başını kapmak için çalışmalarını sürdürüyor. Bunu bilen ve daha önceki seçimlerde parlamenterlerin en azından 3'te 2'sinin tırpan yediğini hatırlayan AP'li milletvekili ve senatörler böyle bir ihtimal karşısında erken seçim önergesine yan çizme eğiliminde.

Bütün bu muhtemel gelişmeler gözönünde tutulduğunda Demirel'in sihirli formülü bir dönem için iyi işleyebilir. Ama iş erken seçime geldiğinde "sihir"e o zaman ihtiyaç olacak gibi görünüyor.

T.C.
KARTAL
3ncü Asliye Hukuk Hakimliği
Sayı: 978/1587
İLAN

Davacı Hüseyin Günçıkan vekili Av. Hasan Aktürk tarafından davalı Ömeriye Günçıkan aleyhine açılan boşanma davasının yapılan duruşmaları sırasında:

Davalı Ömeriye Günçıkan'ın adresi meçhul olduğundan davetiye yerine kaim olmak üzere ilanen tebligat yapılmasına mahkemece karar verildiğinden karar gereğince davalı ÖMERİYE GÜNÇIKAN'ın Kartal 3. asliye hukuk mahkemesinin 978/1587 sayılı dosyasının duruşma günü olan 21.12.1979 tarih saat 10.50de mahkemede hazır bulundurulması veya vekil göndermesi ilanen tebliğ olunur. 6.11.1979

(Basın: 8135 –1191)

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına (sahibi ve Genel Yönetmeni) ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak/Tel: 13 10 90 – 25 23 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Bruxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand S/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Biltstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Cs: des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 500 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (3 Satırlık) 250 TL
İlanlar (Kelimesi) 10 TL

DER SPIEGEL

Dergisi iki Sovyet uzmanıyla Avrupadaki askeri durumu görüştü

- Brejnev'in önerisi Batının güvenliğini düşünmesinden mi doğdu?
- Sovyetler, "Bizim olan bizimdir ama sizinki üzerine tartışabiliriz" diyorlar

Sovyet uzmanları Avrupa'daki güç dengesini tartışıyor

Sovyetler Birliği'nin Avrupa'yı hedef alan SS-20 füzelerini yerleştirmesiyle ortaya çıkan yeni durum üzerine tartışmalar yoğunlaşıyor. ABD ile SSCB arasında SALT-2 Anlaşmasının imzalanmasıyla, kendilerinin savunmasız kaldığını sezen Avrupalılar, nasıl önlemler alınacağını düşünüyorlar. Sovyet Devlet Başkanı Brejnev, Avrupa'da hüküm süren kararsız ortamı etkilemek için ekim ayında tank ve asker sayısında önemsiz bir azaltma yapmayı önerdi. Öte yandan Brejnev önümüzdeki ay nükleer füzeler konusunda bir karar alacak olan, NATO Bakanlar Toplantısını etkilemek amacıyla, demeçler verdi.

Önümüzdeki günlerde NATO Toplantılarıyla önem kazanacak bu konuyla ilgili olarak Almanya'da yayınlanan SPIEGEL Dergisi Sovyetler Birliğinden iki uzmanla bir görüşme yaptı. Sovyet uzmanlarından Vadim Zagladin, Sovyet Partisinde Merkez Komitesi yedek üyesi ve Yüksek Sovyet üyesi. Zagladin aynı zamanda Batıdaki revizyonist partilerle ilgilenen Merkez Komitesi Sekreteri Ponomaryev'in Birinci Yardımcısı. "Yeni Dünya" ve "Barış ve Sosyalizmin Sorunları" gibi dış siyaset dergilerine yazılar da yazan Zagladin, Avrupa'da nötron bombasına karşı yürütülen kampanyada önemli bir rol oynadı.

İkinci konuşmacı Valentin Falin ise Parti Merkez Revizyon Komitesi üyesi ayrıca bir yıldır Merkez Komitesinin Dış Ülkeler İstihbarat Bölümü yöneticisi Samyatin'in Birinci Yardımcısıdır.

SPIEGEL yazarları Sovyet uzmanlarıyla tartışıyorlar. Fotoğrafta en sağda Sovyet Komünist Partisi Merkez Komitesi yedek üyesi Zagladin var. Zagladin'in yanındaki Parti Merkez Revizyon Komitesi üyesi Falin'dir.

SPIEGEL: Profesör Zagladin Bay Falin Başkanınız Brejnev'in Doğu Almanya'dan 20 bin asker ve bin tankı geri çekme önerisi, çok güçlü öne sürüldü ve yeni bir silahsızlanma siyasetinin ilk adımı olarak açık kalpli bir girişim diye tanıtıldı. Ancak batı buna aynı anlayışla cevap vermedi, daha çok kuşkulu bir ilgi gösterdi. Bu sizi şaşırttı mı?

FALİN: Bizim girişimimizi sadece propaganda olarak Kabul etmek. batıdaki bazı politikacıların bugüne kadarki tutumuna da uygun değil Buna rağmen, her zaman yumuşamaya karşı çıkmış olan ve geçmiş yıllarda kaybettiklerini gidermek zorunda olduklarına inanan bazıları var.

Eğer her iki tarafın güvenlik ihtiyacını farklı kıstaslarla ölçersek, ortak bir temel bulamaz, iyi ve sağlam bir işbirliği yapamaz ve askeri yumuşamayı güvence altına alamayız.

SPIEGEL: Ortak bir temel bulmak pazarlıkların amacı olabilir.

FALİN: Evet ama, güvenlikten bahsedince, Batı'da Batının güvenlik ihtiyacı anlaşılıyor. Bu açık, tartışma götürmez birşey, ama iş Sovyetlerin güvenliğine gelince, bunun güvenlik mi yoksa SSCB'nin yayılma siyaseti mi olduğu tartışılıyor. Biz Batıda güvenliğimizi tehdit eden birşeye karşı tepki gösterince, bu tepkimiz tehdit olarak adlandırılıyor ve bu ittifakın içişlerine doğrudan bir müdahale olarak gösteriliyor. Bizce bu doğru değil.

SPIEGEL: Amerikalılar da aynı şeyi söylüyor: Ne zaman Sovyetlerle pazarlığa otursak aynı tutumla karşılaşıyoruz diyorlar: Bizim olan bizimdir, ama sizinki üzerine tartışabliriz.

FALİN: Biz her şey üzerine pazarlık etmeyi öneriyoruz.

ZAGLADIN: Bizim füzelerimiz üzerine, Amerikalıların değil de bizimkilerin üzerine tartışmayı önerebilir miyiz? Eşit güvenlik ilkesi zedelenmemeli. Bu tek şarttır. Güvenliğimizi karşımızdakilerin güvensizliği üstüne *inşa etmek* istemiyoruz: Bugün karşı taraf ta güvenliğin bozulması, sonunda kendi güvensizliğinizin bozulması demektir.

SPIEGEL: Şimdi Brejnev'in önerisi sizin Batının güvenliğini düşünmenizden mi doğdu?

ZAGLADIN: Bu bir öneri değil, Sovyetlerin bir kararıdır. Biz bu kararı gerçekleştireceğiz, birlikleri ve tankları geri çekeceğiz.

FALİN: Tek taraflı olarak

SPIEGEL: Batının karşılığını beklemeden mi?

ZAGLADİN: Bir yankı bekliyoruz, ama bu bir şart değildir

SPIEGEL: Kuvvet çekmeye ne zaman başlayacaksınız?

FALİN: Bir yıl içinde.

SPIEGEL: Ne tip tanklar çekilecek?

FALİN: İyi tanklar.

SPIEGEL: Acaba çoktan hurdaya çıkmış olan depolardaki T-54 ve T-55 tipleri olmasın?

FALİN: Bunlar tam kapasiteye sahip ve yanından uzaklaşmak isteyeceğiniz cinsten tanklar olacak.

SPIEGEL: Peki bu tanklar ne kadar uzaklaşacak?

FALİN: Çıplak gözle göremeyeceğiniz kadar uzağa gidecekler.

SPIEGEL: Eğer Sovyetlerin Batı sınırının hemen ötesine giderlerse, birkaç saat içinde yeniden Doğu Almanya'da olabilirler.

ZAGLADIN: Bakacağız. Önce Batı devletlerinin ne yapacaklarını görmek istiyoruz.

SPIEGEL: Ama askeri birliklerinizi hiç bir şart koşmadan çekeceğinizi söylemiştiniz?

BREJNEV'İN TUTUMU

FALIN: Batı kanadı her zaman Sovyet tanklarının sayısının artırılmasını değil, azaltılmasını istedi ve Viyana'daki görüşmelerde bin Amerikan tankına karşılık 1700 Sovyet tankı ve diğer bazı askeri birliklerin çekilmesini önerdi. Bizim kanımıza göre Batının bu önerisi ciddiydi. Ve meseleyi daha da hızlandırmak için şimdi tek taraflı olarak ve karşılık beklemeden bin tank ve 20 bin askeri Doğu Almanya'dan geri çekiyoruz.

SPIEGEL: NATO buna karşılık şöyle diyor: Batı da daha önce böyle bir girişimde bulunmuştu ve nötron bombasının Batıda üretilmesini ve muhafaza edilmesini önlemişti. Şimdi Sovyetler de bir şeyden vazgeçiyorsa, durum eşittir. Her iki taraf da dengeye gelmiştir.

FALİN: Bu daha çok bir propaganda jesti olsa gerek. Eğer Batıda bir nötron bombası gözükseydi, aynı silah Doğuda da gözükecekti. Bunun bizim şimdiki kararımızla hiç bir ilgisi yok.

SPIEGEL: Siz şimdi buna karşılık herhalde Batının da asker ve tank çekmesini beklemiyorsunuz; daha çok NATO'nun Batı Avrupa ya orta mesafeli füzeler yerleştirmesi planından vazgeçmesini istiyorsunuz. Bu ilginç bir takas önerisi değil mi? Birliklere karşı birlik, tanklara karşı tanklar ve füzelere karşı füzeler çıkarılmaz mı?

ZAGLADİN: Bir kere daha söyleyelim: Bu öneri değil karardır. Füzelere gelince, biz birinci olarak, orta menzilli füzelerimizin sayısını tek taraflı olarak azaltmaya hazırız, tabii Batıda bu tip yeni silahlar ortaya çıkmazsa. İkinci olarak bu sorunu tartışmaya ve azaltma üzerine pazarlık etmeye hazırız. Dahası biz karşılıklı güven yaratacak tedbirler alınmasından, büyük birliklerin hareketleri ve askeri manevralarının karşılıklı olarak önceden bildirilmesinden yanayız. Bu bir öneriler paketidir. Batının bunu inceleyeceğini ve cevap vereceğini umuyoruz. Daha ne istiyor sunuz?

SPIEGEL: Batı ilgili ama, kuşku duyuyor. Brüksel'de NATO da bile bu önerilerin nasıl değerlendirilmesi gerektiği konusunda karar verilmiyor.

FALİN: Biz daha geçen yılın haziran ayında Amerikalılara karşılıklı kuvvet indirimi önermiştik. Hatta onların bir birliğine Karşı iki misli birlik çekmeyi önermiştik.

SAYILAR BİRBİRİNİ TUTMUYOR

SPIEGEL: Her iki tarafın ne kadar birliği olduğu hakkında anlaşmazlık var. Amerikalılar sizin tarafta saydığımızdan 150 bin kişi daha fazla saymışlar.

FALİN: Viyana'da Amerikalılarla sayıları karşılaştırdık her iki tarafın da rakamlarının birbirine uyduğu ortaya çıktı. SALT-2'ye göre çok hassas şeylerin bile sayılması mümkün olduğundan kimse rakamlarla oynamaz.

SPIEGEL: Birliklerin sayıları hakkında her iki tarafın da görüş birliğine ulaşacağını mı söylüyorsunuz?

FALİN: Biz Viyana'da Sovyet Genel Kurmayının bize bildirdiği rakamları söyledik. Sovyet Genel Kurmayı Sovyet önderliğini yanıltmaz

SPIEGEL: Yani kuvvet bildiriminde hile yok.

FALİN: Evet öyle. Tabii teknik hatalara yol açan değişik kıstaslar olabilir, bunlar üzerine konuşulur. Ama bir tarafın yanlış rakam verdiği yani yalan söylediği iddia edilirse, bu metodla pazarlık yapılmaz. Eğer biz Batıdakiler gibi davransak onlar bize, "Allahaısmarladık. Lütfen davranışınızı düzeltin" deyip giderlerdi.

SPIEGEL: Amerikalılar kendi birliklerini çektikleri zaman 6 bin kilometre uzağa çekiyorlar. Siz ise Sovyet sınırının arkasına çekiyorsunuz, yani 600 kilometre öteye.

FALİN: Bizim birliklerimiz de aşağı yukarı Amerikalılarınki kadar uzağa çekilebilir. bizim ülkemiz son derece büyüktür.

SPIEGEL: Yani Çin sınırına.

FALİN: Bunu siz söylediniz . . . . Bu yılın 28 Haziranında başka bir öneri daha yaptık. Her iki tarafın birlik sayısını 700 bin asker azaltmasını ve bu sınır içinde çekeceği kuvvetleri kendisinin belirlemesini istedik. Bütün bunlar cevapsız kaldı.

SPIEGEL: Sizce bunun sebebi ne?

FALİN: Bunun Batının askeri hazırlıklarını artırmayı amaçlayan düşüncelerden kaynaklandığını sanıyoruz.

SPIEGEL: Nereye doğru.

FALİN: Her halükarda tehlikenin artmasına doğru

NATO'NUN DURUMU

SPIEGEL: NATO da bunun tersini söylüyor: Sovyetler Birliği SS-20 tipi orta menzilli füzelerden savunma ihtiyaçlarının çok üstünde büyük bir birlik kuruyor. Günaşırı yeni bir SS-20 üretiliyor hem 4 bin km. menzilli ve Hiroşima'ya atılan atom bombasının 50 misli nükleer güce sahip füzeler . .

NATO son 20 yılda hiç bir şey yapmadı. Yani Avrupa ile sınırlı kalan bir atom savaşı tehdidine cevap verecek durumda değil.

FALİN: NATO'nun değerlendirmesi gerçeklere uymuyor. Sovyetler Birliği etrafında 386 tane Amerikan üssü var.

SPIEGEL: Avrupa'da ve Güneydoğu Asya'da, yani Sovyet Birliklerininbulunduğu yerlerde . .

FALİN: Bizim Amerika sınırlarında askerimiz yok ama onların bizim sınırlarımız etrafında var.

SPIEGEL: Türkiye'de artık füze üsleri yok, Hindistan'da Vietnam'da ve İran'da da yok.

FALİN: Carter'in son açıklamasını büyük bir ilgi ile dinledik. Amerika'nın İran'da daha önce düzenli birlikleri olduğundan sözetti. Daha önce hep uzmanlardan, danışmanlardan sözediliyordu.

SPIEGEL: Ama şimdi artık gittiler.

FALİN: Bugün Amerika'nın sadece uzman bulundurduğunu söylediği ülkelerden sözederken, bunların birlik olup olmadığından emin değiliz.

SPIEGEL: Afrika'daki Doğu Almanyalı uzmanlar da sadece uzman değil.

FALİN: Bunu bilmiyorum

SPIEGEL: Ama biz çok iyi biliyoruz.

FALİN: Amerika'nın Avrupa'da aşağı yukarı 1500 füze taşıyıcısı var, bunlar Amerikan nükleer silahlarını Sovyet topraklarının ta içleri ne kadar götürebilir.

SPIEGEL: Hangi taşıyıcılardan sözediyorsunuz?

FALİN: F-111 tipi uçakla ve "Poseidon" füzeli denizaltıları ve İskoçya'daki füze kampları . . .

SPIEGEL: Sovyetler Birliği'nin de aynı şekilde "Delta" tipi denizaltıları-"Backfire" bombardıman uçakları ve orta menzilli füzeleri var ve bütün bunlar Batınınkinden çok üstün.

FALİN: Ne olursa olsun, Sovyetlerin Amerikalılarda olmayan bir şey sahip olduğu söylenemez.

(Devam Edecek)

Sovyet askerleri bir manevrada

10 Kasım'dan 23 Kasım 1938'e

Basından günü gününe haberlerle Atatürk'ün ölümü

19 Kasım 1938-İstanbul'dan uğurlama
24 Kasım 1938-Ankara'da son yolculuk

5

"Vatan sana minnettardır"

İ.İnönü

20 Kasım 1938...

"Atatürk bugün Ankara'da"

"Bütün İstanbul büyük ölüyü çok içli bir törenle uğurladı"

"İstanbul halkının gözyaşları arasında yapılan tören"

"Atatürk İstanbul'dan bugün misilsiz sadakat ve tazim tezahüratı arasında ayrıldı. İstanbulluların Atatürk'e yaptıkları bu büyük uğurlamayı tam olarak anlatacak ne bir kelime, ne de bir örnek vardır. Dolmabahçe'den Sarayburnu'na kadar bütün cadde, caddeye inen bütün yollar, yamaçlar, binalar, damlar, cami kubbeleri, minareler insanla dolu idi. Kalabalığın güvenliğini sağlamak endişesiyle alınan bütün tedbirlere, İstanbul'la Boğaz, Adalar ve Anadolu arasındaki vapur seferlerinin geceden itibaren kaldırılmış, şehir içinde tramvay ulaşımının durdurulmuş olmasına rağmen sabahleyin saat 07.00'de bütün bu sahada ve bu sahayı uzaktan görebilen yüksek noktalarda bir tek insanın sığabileceği boş yer kalmamıştı. İstanbul günlerdir yekpare bir ses, yekpare bir ızdırap halindeydi. Ve biz üç gün Atatürk'ün önünde yekpare olan bu ses ve ızdırabın bir günde, bir arada ne muazzam bir eser haline gelebileceğini tasavvur edemiyorduk."

Dolmabahçe' deyiz

"Sabah saat 4... Sirkeci'den Dolmabahçe'ye doğru gidiyorum. Denizin üzerinden gelen kalın bir sis hepsi benim gittiğim semte akan bir halk kalabalığını hayalleştiriyor. Hepimiz bir gölge gibiyiz... Tophane'den Fındıklı'ya giden cadde üzerinde yüksek setler vardır. Buradan Ayazpaşa sırtlarına sokaklar gider. Saat dörtte her tarafı örten kalabalık arasında bu setlere çömelmiş insan hayalleri gördük. Bir zabıta memuru 'gece yarısından beri orada yer tutmuşlar' diyordu... Saat beşi yirmibeş geçiyor. Dolmabahçe'nin önündeyim. Saat 6.30.. Hafif bir yağmur çiseliyor. Yediye doğru büyük cenazeyi taşıyacak sahra topu arabası büyük kapının önüne geldi. Gece yarısından beri gelin çelenklerin hâlâ sonu gelmedi. Sinemacılar fotoğrafçılar durmadan çalışıyor. Dünyanın dört bir yanından gelen gazeteciler notlar alıyorlar.

Dolmabahçe'nin dışarısı hıncahınç dolu... Bütün İstanbul halkı buraya akmış gibi. Hiçbir ulaşım aracı çalışmıyor. Ama Boğaz'dan motorla ve kayıkla karşıya geçenler görülüyor. Bu mahdut vasıtalarda bir kişilik yer bulabilmek için 30 misli ücret verenler var. Anadolu kıyıları da görülmemiş bir kalabalıkla dolu.

Saat 8.15 merdivene halılar seriliyor.. Derinden top sesleri geliyor. Tam bir alay halinde hava filoları çok alçaktan uçuyorlar. 8.18'de tabut merdivenlerden ağır ağır indiriliyor..."

Ve İstanbul Atatürk'ü işte böyle uğurluyordu..

İstanbul'da yayınlanan gazeteler hemen bütün sütunlarını bu törene ayırmışlar. Fotoğraflar, izlenimler, haberler hep töreni anlatıyor. Ayrıca yazarlar da bugünle ilgili duygularını yansıtan yazılar yazmışlar. Ali Naci Karacan Bugün gazetesinde şunları söylüyor:

"Bu insanlar, O'nun eserlerine nasıl bağlı olduklarını dünyayı hayrete düşüren bir duygu ve fikir birliği içinde ifade etmişlerdir. Milletin bütün insan zerrelerine kadar nüfuz eden bu birlik havası O'nun bu vatana yepyeni bir eseri olmuştur".

Atatürk, İstanbul'dan Ankara'ya doğru çiçeklerle süslenmiş vagonunda ilerlerken bütün Anadolu da büyük yas tutmaya hazırlanıyordu. Anadolu basını da Ankara ve İstanbul basını gibi günlerdir bu gelişmeyi yazıyorlardı. Anadolu basınının yazarları da duygularını anlatan yazılar yayınlıyorlardı. Gazetelerde büyük nutuktan bölümler yayınlanıyordu. Hemen bütün gazeteler Atatürk'ün Gençliğe Hitabesini çerçeve içinde basmışlardı.

Atatürk Ankara' da

21 Kasım 1938 günü Ankara...

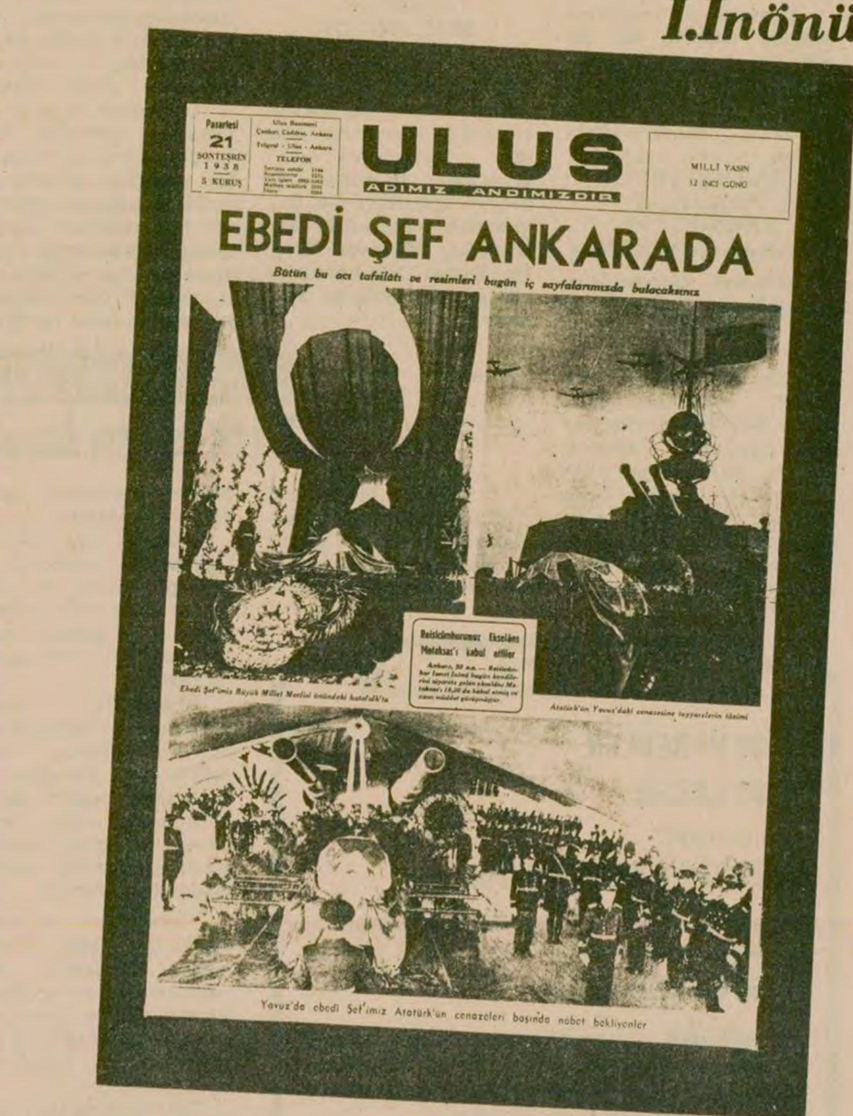
"O geliyor."

'Bütün Ankara gözyaşları içinde Büyük Atatürk'ün cenazesi önünde ağlıyor."

'Halk geçiyor"

"Dün sabah güneş yaslı bir Ankara üzerine doğdu. Hükümet merkezi kurulduğu gündenberi böylesine hazin bir törene şahit olmamıştı. İzdihamı engellemek için zabıta tedbirleri alınmış. Sokaklar bomboş... Yalnız çizilen programa göre cenazeyi karşılama törenine iştirak edecek olanlar görülüyor... Her tarafta derin bir sessizlik içinde İstanbul'dan gelecek tren bekleniyor. Saat onu üç geçe Atatürk'ün naşını taşıyan tren Ankara garına girdi... Bu sırada kaleden atılan 101 pare top Atatürk'ün Ankara'ya geldiğini duyurdu. Meclis binasının önünde 12 mebus tabutu top arabasının üzerinden aldı ve önceden hazırlanmış yere kadar omuzları üzerinde taşıdı..."

Bundan sonra Ankaralıların Meclis önünde Atatürk'ü ziyareti başlar.

ULUS

EBEDİ ŞEF ANKARADA

Halk geçiyor

21 Kasım 1938 tarihli Ulus gazetesinde o günle ilgili izlenimlerden bazıları şöyle:

"Halk geçiyor. Halk Atatürk'ü selamlıyor. Saat 12'de açılan zincir kopmadan, incelmeden devam ediyor... Bu yaslı zincirin ilk halkası iki siyah çarşaflı kadın oldu. Biri ihtiyar biri taze ve kucaklarında beyaz yeldirmeli bir çocuk... Kordonları nasıl geçtiler, polislere ne söylediler bilemiyorum. Ağır ağır ilerlediler. Tabutun önünde bir an durmak istediler. Duramadılar ve omuzları sarsıla sarsıla süzülüp gittiler... İhtiyar buruşuk yüzlü bir nine iki oğlunun kolunda sarsıla sarsıla ağlıyordu. Tam meşalelerin ara yerinde kendisini, kuvvetli kollardan sıyırdı ve yere attı:

— Demek doğruymuş ha, dedi, ölümü sahiymiş demek...

Kaldırmak istediler, kıpırdatamadılar..."

Ankara'da bütün bir gün ve gece halk Atatürk'ün önünden geçti.

Sabah gazetesinde ise şu izlenimler yer alıyor:

"Ve bir insan seli durmadan onun önünden akıp geçiyor. İnkilap mektebi, Postane önü, Adliye önü, Belediye önü, Akköprü gibi şehrin dört bir yanından gelen kollarla beslenen bu sel Karaoğlan'da tek kol halini alıyor. Fakat için için kaynıyor, derinleşiyor, kabarıyor. O'nun önüne yaklaşınca bu selin dışı sakinleşiyor, fakat durgun sular gibi için için coşuyor ve kendisini zaptedemiyor... Gece ilerliyor ve sel yoğunluğunu gittikçe artırıyor. Yağmur şiddetli... Fakat halk akıyor akıyor.

Gece yarısı orta yaşlı bir kadın polise yalvarıyor:

— Müsade et.. Kızılcahamam'dan geldim. Bir kere onu göreyim.

Ve Karaoğlan'daki kalabalık bir türlü dinmiyor ve kesilmiyor.."

Son yolculuk

22 Kasım 1938.. Atatürk Etnoğrafya müzesinde hazırlanan yerine konuyor. Bütün gazeteler bu törenin fotoğrafları ve izlenimleriyle dolu. İnönü'nün söylediği nutuk da gazetelerde geniş yer tutuyor.

Ankara soğuk ve yağmurlu. Gazetelerdeki hava raporu bir ara kar çiselediğini de söylüyor. Sabahın erken saatlerinde Ankara'dayız.

'Saat altı... Ortalık daha loş... Şehrin içinde ulaşım durmadan bir arabayla dolaşıyoruz. Başka bir gün olsaydı sabahın bu alacakaranlık saatinde bu caddelerde kimsecikler bulunmazdı. Her tarafta halk yığınları görülüyor... Geçen her saatle değil, her dakika ile biraz daha artan kalabalık hep aynı yere gidiyor... Ankara onun son defa geçeceği yollara doğru akıp gitmektedir.. Her tabakadan kadınlar, erkekler, genç ve ihtiyarlar bu kadar büyük bir kalabalığın toplandığı geçtiği bu yollarda gürültüden eser yok.

Artık törenin başlama saati yaklaşmıştır. Yüksekçe bir yere durup Gençlik Parkının yapılacağı yere doğru bakanlar, şehrin yüksek kısımlarından oraya doğru akan insan sellerinin gittikçe daha fazla kesafet gösterdiğini görüyorlar...

Top atıldı. Artık son yolculuğu, Ankara'nın hiç bir zaman unutamayacağı acılı gün başlamıştır..."

Cenazeyi takip eden yabancı devlet temsilcileri

"Vatan sana minnettardır"

Meclisin önünde saygı geçişi yapılıyor. Törene katılan yabancı devletlere ait birlikler de geçiyor. Sonra Atatürk'ün tabutunu taşıyan top arabası ve ardında milyonlarca insan son karargaha ilerliyor.

İnönü meşhur nutkunu söylüyor:

"İnsanlık idealinin aşık ve mümtaz siması
Ey kahraman Atatürk
Vatan sana minnettardır".

Gazetelerde yer al bir haber de şöyle;

"Samanpazarına i dim. Ulus Meydanına k dar sokuldum. Meyda daki hoparlörler kayn şan halkın üstünde ra yodan törenin son h berini veriyordu:

— Atatürk'ün tabu şu anda generallerin mebusların elleriyle m mer kaide üzerine yerle tiriliyor. Uyu, Atatü rahat uyu. Türk mille senin sevgine layık mak için bugüne kad olduğu gibi gene sen izinde yürüyecek ve ç lışacaktır."

23 Kasım 1938 gü lü gazetelerde İnönü'ni yabancı basın mensupl rına verdiği beyanat törene katılmak üze çeşitli ülkelerden gele heyetlerin şerefine v rilen toplantının hab ri ve fotoğrafları bul nuyordu. Ayrıca töre günü Türkiye'nin tü yörelerinde yapılan a ma toplantılarına ili kin haberler de gen yer tutuyordu.

Ve gazeteler Şek Bayramı nedeniyle gün çıkmayacakların duyuruyorlardı.

BİTTİ

Teşekkür

Eski gazete kolleksiyonunu gazetemize bağışlayarak, bu dizinin hazırlanmasında yeri doldurulmaz bir hizmette bulunan sayın Mehmet Atalay Olcaytu'ya teşekkürü borç biliriz

Aydınlık